Woordelijk Verslag Nijmegen Besluitronde (Raadsvergadering) 8 oktober 2025

Datum	08-10-2025
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Stadhuis - Raadzaal
Voorzitter	H. Bruls
Griffier	S. Ruta
Aanwezigen	Jasmijn de Vries Kraaijeveld, Maarten Bakker, Cees de Beer, Eric Bender , Diede Beumer, Lusanne Bouwmans, Charlotte Brand, Sanne Buursink - de Graaf, Gerry van Campen, Paul Eigenhuijsen, Jeanette Exel, Adam Galijasevic, Sander van der Goes, Frank de Gram, Wendy Grutters, Michiel van Hoof, Abdulahi Hussen, Léonie Janssen, Paul van 't Klooster (vanaf 19.40 uur), Mika Kraft, Niek Kraut, Eline Lauret, Quirijn Lokker, Delano van Luik, Biljana Markovic, Marjolijn Mijling, Sophie den Ouden, April Ranshuijsen, Ruud Sewpersad, Marieke Smit, Rosalie Thomassen, Louisa Tumiwa, Michelle van Doorn, Erik Verschuren, en Yurre Wieken Grete Visser, Jean-Paul Broeren, John Brom, Cilia Daemen, Tobias van Elferen, Noël Vergunst
Afwezigen	Jeannette Geers, Bart Salemans, Ayse Terzi en Toon van Gent
Toelichting	Omnummer 19

1 Opening en mededelingen

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goedenavond beste mensen. Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Nijmegen. Hartelijk welkom éénieder. Een aantal mensen hebben zich moeten af melden. Dat gaat over de heren Salemans en Van Gent. En ook mevrouw Geerts kreeg ik net door, heeft zich afgemeld. Verdere afmeldingen heb ik niet. De heer Lokker wel.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
De heer Lokker is er wel, maar mevrouw Terzi is vanwege ziekte afwezig. Maar ik dacht dat we dat keurig hadden doorgegeven. Maar anders bij deze.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Bij deze is dat dan ook geregistreerd. We kunnen desalniettemin van afstand de heer Toon van Gent wel feliciteren, want ik begreep dat hij onlangs met zijn gade een nieuwe dochter de wereld heeft te doen schijnen. Dus dat is toch wel heel erg mooi. Dus. Ja, ik zal me verder niet over zeggen waarom je daarom niet bij de gemeenteraad moet komen. Maar tijden veranderen zeg ik zo. Het is niet meer zoals het vroeger was. Huppakee. Hebben we het toch. Dit moest ik namens wethouder Visser even kwijt. Ja, ja. Ja, mevrouw Den Ouden. Ja, mevrouw Den Ouden, maar u mag het dan van harte oneens met mij zijn, we leven in een vrij land. Mijn excuses voor deze opmerking. Ik kijk even naar de griffier of er nog andere mededelingen bij de start zijn. Dat is niet het geval, andere ook niet. Daar komen we punt 2 van de agenda. De agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering. Toegevoegd zijn in ieder geval het raadsvoorstel. Benoeming fractievoorzitter SP. Dat wordt dan agendapunt 5.1. Dan een raadsvoorstel voor het toelaten van nieuw raadslid voor de PvdA. Dat wordt agendapunt 5.2 en er zijn maar liefst drie sets actuele vragen aangekondigd. Eentje gaat over het monumentale sterren plafond in de voormalige Carolus bioscoop. De tweede set gaat over de beste openstelling voor het jongerenwerk in Nijmegen en de derde set gaat om het bieden van een

tegendemonstratie op de Radboud Universiteit, dus in die volgorde zullen ze dan straks ook aan de orde komen. Ik wijs andermaal erop. Het is ook in de aanloop in de gespreksrondes ook schriftelijk al natuurlijk vaak aangegeven, maar ten overvloede nog maar een keer dat bij het raadsvoorstel resultaat Verkenningsfase BO-Mirt centrumzijde Station dat staat vandaag een debat stuk en ik wil u erop wijzen dat bij de bespreking van dit raadsvoorstel geen geheime informatie in openbaarheid besproken kan worden.
Wil u dat toch doen, dan kan dat op zich, maar dan moeten we een orde voorstel gaan toepassen. Ik zeg dat nog maar even voor de volledigheid. Dan is er door de fracties van GroenLinks, D66, PvdA, Partij voor de Dieren en SP-motie buiten de orde aangekondigd met als titel ''Nijmegen trekt ook een rode lijn''. Die zou worden toegevoegd als agendapunt 7.4. En de fractie van de SP, heb ik begrepen, stelt voor agendapunt 8.1 dat gaat over de Bopa Hoge Bongerd omdat niet het stemstuk maar als hamerstuk te accorderen. Ja, daar wordt instemmend bij gekeken door de heer Wieken. Hartstikke mooi. Desalniettemin wordt er vandaag gewerkt met spreektijd vanaf het eerste debat stuk. Ik kijk even rond of deze orde voorstellen wat oproept. Ja, zeker.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Ja, dank u wel. Ik zou het toch graag stemstuk laten als het mag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, want dan blijft het een stem stuk. Dan is het goed. Ja, dus het Bopa Hoge Bongerd blijft dan gewoon een stem stemstuk. Nou, dat schiet lekker op. Verder nog opmerking ten aanzien van deze orde voorstellen? Nee, dat is niet het geval. De volgende punten zijn niet in gespreksrondes behandeld en voorgesteld om deze als een hamerstuk te behandelen. Moet ik het wel goed zeggen. Dat geldt dan voor 4.1 tot en met 4.6. Klopt dat nog steeds? Ja, dat klopt. Kunt u hiermee instemmen? Ja. Dan kom ik bij punt 3 van onze agenda, de besluitvorming naar aanleiding van behandeladvies van de gespreksrondes van 17 september jongstleden.
Het raadsvoorstel met een definitief besluit van Omgevingsplan gemeente Nijmegen als hamerstuk vandaag. Raadsvoorstel Buitenplanten Omgevingsplan langs de Hoge Bongerd. Dat komt dus als stemstuk terug. Het raadsvoorstel Verruiming openingstijden zondagen, debat vanavond. Zo ook het raadsvoorstel Beleidskader Inclusie. Dus een debatstuk en het raadsvoorstel Resultaat Verkenningsfase BO-Mirt Centrumzijde Station ook als een debatstuk. Ja. Hartstikke goed. Dat brengt ons bij de hamerstukken. Daar gaat er dus eentje en veranderen de punten 4.1 tot en met 4.7. Daarvoor is geen spreektijd gevraagd en daarmee is dus ook ingestemd met die voorstellen. Is ook akkoord. Dat brengt ons bij de aangekondigde benoemingen. Allereerst de benoeming van de heer Kregting tot fractievoorzitter. Maar allereerst ga ik aan de heer Van Luik namens de commissie Geloofsbrieven het woord geven. Meneer Van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Dank u wel, voorzitter. En vandaag ligt het voorstel voor om Bernard Kregting toe te laten als lid niet zijnde raadslid van de gemeenteraad van Nijmegen en de Commissie voor de Geloofsbrieven heeft haar taak uiterst serieus genomen en onderzocht of de geloofsbrieven en de andere door de kieswet verplicht gestelde stukken die zij hebben aangeleverd in orde zijn. En de Commissie rapporteert de Raad van de gemeente Nijmegen dat zij bovengenoemde documenten heeft onderzocht en inderdaad in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen en de Commissie adviseert de Raad daarom ook tot toelating als fractie volgen van de Raad van de gemeente Nijmegen. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nou, dat is hartstikke mooi. Ik kan me zo voorstellen dat er dat we daar zo mee kunnen gaan instemmen. Dat is het geval. Nou, dan mag ik de dank uitspreken. Dan gaan we naar. Ja, dat zeker. Extra hard geroffel meende ik te horen. Dat brengt me bij 5.2, toelaten voor een raadslid voor de PvdA. Dat gaat over de heer Van 't Klooster, die in de plaats van mevrouw Maas, wie we alle goeds uiteraard toewensen. En wederom geef ik het woord aan de heer Van Luik namens de commissie Geloofsbrieven. Die hebben er weer menig uurtje aan besteed. Meneer van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)

Zeker voorzitter. Dee commissie weer druk gehad, want ook vandaag op acht oktober ligt het raadsbreed het voorstel voor om Paul van 't Klooster toe te laten als lid van de gemeenteraad van Nijmegen, wel zijnde raadslid en de commissie voor de Geloofsbrieven heeft onderzocht of de geloofsbrieven en de andere door de Kieswet verplicht gestelde stukken zijn aangeleverd en die in orde zijn. De Commissie rapporteert de Raad van de gemeente Nijmegen dat zij bovengenoemde documenten heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken dat de benoeming aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet en de Commissie adviseert daarom ook tot toelating als lid van de Raad van de gemeente Nijmegen. En ik dank u daarbij vriendelijk.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Is er nog iemand die over het voorstel het woord wenst te voeren? Ik denk van niet. Ja, dan verzoek om de heer Van 't Klooster dat de Raad staat toe te laten iedereen om te gaan staan. Zo, goedenavond meneer Van 't Klooster. Dit ding is ook al wat lager geworden of ik ben gegroeid, maar dat lijkt me zeer onwaarschijnlijk. U heeft voor gekozen om de belofte af te leggen. Ik lees de tekst voor en dan is het aan u om de woorden ''dat verklaring beloof ik'' luid en duidelijk uit te spreken. Ik verklaar dat ik om tot lid van de Raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. En ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik met plichten als lid van de Raad naar eer en geweten zal vervullen. Uw antwoord graag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat verklaar en beloof.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Dan mag ik u van harte feliciteren met uw toetreden tot de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen. Veel succes! Ja, de vergadering was niet geschorst. Moet dat alsnog gebeuren mevrouw Bouwmans? Dat valt wel mee. Ik zeg mevrouw Den Ouden. Ja, die was destijds een nadenken, mijn woorden bij het begin. Ik snap het wel. Nou, hopelijk gaat het wel goed. En terwijl de heer Van ’t Klooster een plaats heeft in genomen en in een mooi gestreept pak aangeeft dat het best wel kan, ook ja, dat het best wel kan. Dus ja, prima zo. We gaan nu over naar de ernst van de dag en dat zijn een aantal vragen die gesteld worden. Een drietal, een drietal sets zoals ik al aangaf. En allereerst betreft dat het onderwerp sloop monumentaal sterren plafond voorbij de Carolus bioscoop, de voormalige Carolus bioscoop. Ik dacht dat mevrouw Thomassen de eerste vraag stelde. Aan u het woord, mevrouw Thomassen.

Naam spreker 6: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, dank u wel, voorzitter. Het college heeft in beantwoording van schriftelijke vragen van ons 15 juli 15 of 2025, aangegeven dat het karakteristieke sterren plafond van de Carolus bioscoop geen zelfstandige bouwhistorische waarde zal hebben, omdat het van eenvoudig materiaal is gemaakt en alleen in de context van de bioscoopzaal betekenis zou hebben. Het college rechtvaardigt sloop met drie hoofdlijnen. Het plafond zou technisch en kwalitatief te eenvoudig zijn om behoud te eisen. Een nieuwe invulling van het pand is alleen mogelijk als er concessies worden gedaan waarbij het plafond moet wijken.
En door sloop mogelijk te maken kan verloedering van het pand worden voorkomen en heeft de eigenaar toegezegd de voorgevel in oude luister te herstellen. Tegelijkertijd erkent het college dat de sterrenhemel onderdeel is van de oorspronkelijke monumentale elementen en dus onder de gemeentelijke monumenten bescherming valt. Wij zien hier een duidelijk spanningsveld. Enerzijds de wens om een nieuwe functie mogelijk te maken, anderzijds het behoud van een wezenlijk en in Nederland uniek stuk wederopbouw erfgoed. De Raad heeft eerder benadrukt dat het erfgoed zorgvuldig moet worden beschermd. Daarbij komt dat de beoogde invulling als boulderhal tijdelijk is, terwijl het verwijderen van het sterrenplafond onomkeerbaar is. Weg is voor altijd weg. Het argument dat het om eenvoudige materialen gaat, doet bovendien niet ter zake. Rembrandt werkte ook maar met klodders verf en een doek van linnen, wat niets afdoet natuurlijk aan de waarde van zijn werk. Bovendien blijft onduidelijk of alternatieven voor behoud of hergebruik van de sterren

plafond voldoende zijn verkend. Het gevraagde overzicht van verkende opties is niet opgenomen in de antwoorden door het college. Ook blijft onduidelijk in hoeverre het college nog ruimte biedt om eventuele adviezen door erfgoedorganisaties en de Adviescommissie Omgevingskwaliteit te Nijmegen nog ter harte te nemen. Als zij alsnog adviseren in te zetten op Instituut Behoud van het sterrenplafond. Juist gezien de cultuurhistorische waarde van dit plafond is een zorgvuldige publieke afweging noodzakelijk voordat definitieve keuzes worden gemaakt.
Daarom hebben wij de volgende actuele vragen. En ik stel deze samen met meneer De Gram voor Partij voor de Dieren. Erkent het college dat juist de eenvoud en materiaalkeuze typerend zijn voor wederopbouw erfgoed en dat dit dus geen reden mag zijn om een monumentaal onderdeel af te schrijven? Kan het college toelichten hoe zij toetst dat daadwerkelijk alle technische mogelijkheden om sterk plafond in situ te behouden serieus zijn onderzocht, bijvoorbeeld door een vrij dragend of brandwerend plafond onder de sterrenhemel aan te brengen. Door de inrichting van de boulderhal aan te passen of de ontwikkelaar te vragen uit te kijken naar een andere invulling. Is het college bereid om adviezen van erfgoedorganisaties en specialisten en de Adviescommissie Omgevingskwaliteit Nijmegen de volle ruimte te laten en indien zij aandringen op in situ überhaupt alsnog met de ontwikkelaar een verkenningstraject te starten alvorens een omgevingsvergunning wordt verleend? En is het college bereid de Raad actief te informeren over de uiteindelijke afweging voor het al dan niet behouden van het sterrenplafond voordat er een onomkeerbaar besluit wordt genomen. Tot zover.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, dank u wel. Dan geef ik allereerst het woord aan wethouder Van Elferen namens het college.

Naam spreker 7: De heer Van Elferen (Wethouder)
Dank u wel, voorzitter. Ik ga de vraag gewoon één voor één af. U heeft natuurlijk helemaal gelijk. Het is niet omdat het eenvoudig materiaal is dat iets niet beschermend waardig is. President Trump heeft nu overal goud aangebracht in die Oval Office. Dat is heel duur, maar daarmee wordt nog niet beschermd zwaarder dus. Andersom werkt hij ook al niet. Het is eigenlijk anders. De sterren zijn onderdeel van een bioscoopzaal en in het schemerduister van een bioscoopzaal kunt u zich dat voorstellen werken die werkt zo een sterren plafond pas echt goed. En als je dus de bioscoopzaal als zodanig niet meer in de nieuwe situatie kunt handhaven, dan werken de sterren ook niet meer zo goed. En als dan de sterren op zichzelf ook nog eens van eenvoudig materiaal zijn, dan blijft er dus weinig beschermend waardige over. Zo is de logica van het college hieromtrent opgebouwd. En om bij twee te komen ja, we hebben natuurlijk wel degelijk onderzocht, al sinds 2017 voor de goede orde heeft de initiatiefnemer onderzocht of het misschien mogelijk is om er weer een bioscoop te hebben, zodat je dus die sterren weer zou kunnen gebruiken. Maar na al die jaren waarin zowel geprobeerd is om er dus een bioscoop te vestigen en een dependance van de Schouwburg, een Wereldmuseum en allerlei andere dingen, zijn we daar eigenlijk achter gekomen?
Of is de initiatiefnemer er eigenlijk achter gekomen dat daar eigenlijk geen initiatief op te maken is? Dat maakt dat hij nu voor een tijdelijke BOPA gaat en daarin zal het college dus het belang van dit alles wegen. En dan kom ik bij uw derde vraag aan. Inderdaad, dus het is een tijdelijke BOPA, dat betekent dat de adviescommissie Omgevingskwaliteit Nijmegen en ook de erfgoedorganisaties in onze stad die mogen nog adviseren op wat zij hiervan vinden. En dan past het college uiteindelijk een besluit nemen hierover. En we zullen u dus, zodra dat besluit genomen is door middel van een raadsbrief en er komt bij u vraag vier hierover informeren.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Kijken of er nog aanvullende vragen zijn. Ja, mevrouw Thomassen in ieder geval. Ja, dan ook anderen. Mevrouw Thomassen.

Naam spreker 6: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, dank voor de antwoorden. Ik begrijp dat het nu geen bioscoop komt, maar dat is ook een tijdelijke situatie. Als het straks als het plafond straks gesloopt wordt en we staan dat toe en de boulderhal blijkt na enkele jaren te verdwijnen. Erkent het college dan dat er sprake is van onomkeerbaar erfgoed verlies? En zou het ook niet in de toekomst mogelijk blijven om alsnog de waarde van dat plafond wel weer te benadrukken met de nieuwe

invulling? En waarom is dan bijvoorbeeld niet aangedrongen op in situ behoud, bijvoorbeeld door daar een vrij dragend plafond onder te brengen?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nog andere aanvullende vragen? De heer Wieken ieder geval.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, dank voorzitter. Ja, die boulderhal is inderdaad een tijdelijke invulling. En inmiddels blijkt ook uit signalen uit de stad dat er ook interesse is in een culturele invulling voor het pand die ook past bij de huidige bestemming. Klopt dat er dat er ook in het verleden contacten zijn geweest met belangstellenden voor een culturele invulling van het pand. En ja, waarom is daar niet voor gekozen?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer De Gram voor aanvullende vragen.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
Dank u wel, voorzitter. Ja, ik begrijp dat dus verschillende mogelijkheden zijn onderzocht om invulling te vinden, maar ik ben erg benieuwd of dat vanuit louter het commerciële oogpunt is gedaan of dat er ook op andere manieren is gekeken naar een invulling en het behoud.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, nog meer. De heer Kraut.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Ja, voorzitter, dank u wel. En we hebben het vanavond over een vorm van monumentale bescherming van het tegen plafond. Maar ziet het college ook dat diezelfde bescherming weinig waard is als het pand ondertussen wordt uitgewoond door krakers?

6 Vragen van raadsleden aan het college

En gaat het college daarom ook alles op alles zetten en meewerken met de ondernemers en eigenaren om te zorgen dat de verloederen door die krakers snel wordt gestopt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Van Luik vervolgens.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen waarom de sterren wellicht minder monumentale waarde hebben, maar ik hoor volgens mij ook vooral heel veel materiële argumenten daaromheen. Is het college er ook niet mee eens dat juist de sterren wellicht ook een sterke immateriële betekenis hebben die verder gaat dan alleen het materiaal waarmee het gemaakt is.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, dan ga ik terug naar wethouder Van Elferen namens het college.

Naam spreker 7: De heer Van Elferen (Wethouder)
De Stadspartij vraagt mij naar ommekeer of er sprake is van onomkeerbaar erfgoed verlies en kracht van het monument. Het onomkeerbaar erfgoed verliezen is natuurlijk in feite ingezet door de onmogelijkheid van het weer vestigen van de bioscoop. Want dat was het natuurlijk. Maar de waarde van het erfgoed zit hem natuurlijk in veel meer dan alleen die zalen. We zijn we hebben een schouw gedaan met Stichting Wederopbouw Stad en toen ook werd de nadruk gelegd op juiste dakrand en dat soort elementen die we met deze ontwikkeling

juist weer naar voren kunnen brengen. Dus het is een ja, het is een afweging. Ja, er is een mate van onomkeerbaarheid, maar binnen de zekerheid dat je er niet weer een bioscoop kunt vestigen lijkt ons dit het hoogst haalbare. En de SP vraagt mij naar signalen van culturele invulling. Zoals ik net al zei zijn de gesprekken met de Schouwburg geweest. Ik weet dat de mensen die er nu zo nu en dan verblijven, dat die ook wel eens over culturele invulling hebben gesproken. Maar vanuit de initiatiefnemer is in ieder geval van alles verkend met allerlei initiatieven. En daar leidt dat leidt tot deze tijdelijke loopbaanvragen waar u kennis van heeft kunnen nemen. Partij voor de Dieren vraagt, gaat het om een louter commerciële invulling?
Nou ja, kijk, het is uiteindelijk niet anders dan dat wij niet de eigenaren zijn en dat degene die er een invulling aan moet geven wel inderdaad zal zorgen moeten zorgen dat het onder de streep op nul sluit op zijn minst. Dus ja, er zitten zeker commerciële afwegingen in. Voor ons is het meest belangrijk dat het erfgoed, het gemeentelijk erfgoed van het pand, zo goed mogelijk naar voren komt. En dat komt nou juist door er weer een nieuwe goede invulling in te zetten. En helaas kan dat geen bioscoop zijn, simpelweg omdat de bioscoop exploitanten daar geen interesse in hebben. De VVD vraagt het college om alles op alles te zetten. Zoals u weet zitten we in een BOPA-procedure, dus dat is denk ik een mooie invulling van alles op alles zetten en de immateriële betekenis van sterren. Ik voel me erg uitgedaagd door de heer Van Luik. Ik denk dat de immateriële betekenis van sterren niet, nooit klein gemaakt moet worden. Maar voor ons betekent het wel dat die sterren in de context van de bioscoopzaal bezien moeten worden. En als de bioscoopzaal eenmaal verdwenen is, het schemerlicht waarbij die sterren gaan schitteren. Dan zal ook die immateriële betekenis altijd aan waarde inboeten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Daarmee zijn de vragen gesteld. Mevrouw Thomassen.

Naam spreker 6: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Wij hebben een motie voorbereid en omdat de antwoorden toch niet helemaal in lijn zitten met de verwachting die wij hadden, zou ik die graag staande de vergadering willen indienen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat kan uiteraard. Dan moet die motie even rondgaan. Ik weet niet hoeverre dat al gebeurd is. Want anders moeten we daar even voor schorsen zodat het alsnog kan plaatsvinden. Ja ja, dan schorsen we even een paar minuten zodat die ronde gespreid wordt, iedereen hem kan tot zich nemen. De vergadering is geschorst. Ik kijk even rond of iedereen de motie A: heeft ontvangen en een tweede heeft kunnen bestuderen. Ja, want dan stel ik voor om de vergadering te heropenen. Bij deze en de moties ingediend. Kijk even eerst naar uw raad of er nog behoefte is om op de motie te reageren alvorens het college het woord geven om op de motie te reageren? Dat is niet het geval. Nee, nou, dan geef ik het woord aan wethouder Van Elferen.

Naam spreker 7: De heer Van Elferen (Wethouder)
Ja, ten aanzien van punt één dat heb ik denk ik net gedaan. En ten aanzien van punt twee. Daar heb ik net het één en ander over gezegd. Ik kan me niet voorstellen dat meer toetsing dan dit nog iets extra's oplevert. Drie is overbodig en vier lijkt me in strijd met uw eigen besluit om dit een college bevoegdheid te maken.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, dan kijk ik nog even naar uw raad. Behoefte is aan te geven. Mevrouw Thomassen in ieder geval.

Naam spreker 6: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, ik had me helemaal voorbereid dat ik mijn motie ook nog mocht inleiden. Maar goed, ik zal het kort houden. Ik heb het antwoord gehoord. En ik begrijp natuurlijk ook dat het sterren plafond hoort bij een bioscoop. Maar volgens mij was het aanwijzingsbesluit ook wel heel helder in dat hij zelf ook wel gewoon van zichzelf een intrinsieke waarde heeft. En het is natuurlijk ook niet uit te sluiten dat er in de toekomst alsnog een invulling komt waarin hij wel weer kan schitteren zoals we dat decennia lang hebben gezien. En wat er nog in het geheugen zit van zoveel Nijmegenaren en wat er ook onderdeel is van een tijdperk en een bepaald

gevoel oproept, een bepaald nostalgie oproept en ook wel duiding geeft aan hoe belangrijk die wederopbouwperiode voor onze stad is geweest.
Dus we vinden het echt zonde dat het nu als een soort onderhandelings materiaal lijkt te worden ingezet. In situ überhaupt is ja, naar ons weten onvoldoende verkend of ik kan in ieder geval die beoordelen in hoeverre dat verkend is. Ik snap dat het een college bevoegdheid is. Ik vraag ook ons om ons te informeren. Volgens mij is dat ook een recht wat wij weer als raad wederom hebben. Dus vandaar deze motie om toch ook aan te dringen op wat meer creativiteit en ook een beroep op de ontwikkelaar om alles op alles te zetten om dit in ieder geval dan te bewaren voor het nageslacht.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, dat gezegd nog heel kort. De wethouder dan. Dan gaan we naar de stembus.

Naam spreker 7: De heer Van Elferen (Wethouder)
Ja, na twee rondes vragen en een eerste termijn over deze motie wordt dan in de tweede termijn gesteld dat wederopbouw architectuur zo belangrijk is dat er dan net een speerpunt van dit college zijn. We doen niet anders deze collegeperiode in wederopbouw architectuur beschermen. En in dit geval is het juist omdat we willen dat wederopbouw architectuur weer in de schijnwerpers wordt gezet, dat we de aanvankelijk. Maar het moet dus allemaal nog langs die adviescommissies positief over een eh over de buitenkant en het opknappen van de buitenkant van dit wederopbouw monument willen oordelen. Dus het heeft juist te maken met dat het college wil gaan voor wederopbouw architectuur. Dat is de reden dat we u dit voorleggen en dat dat nu verwezen wordt naar het belang van wederopbouw architectuur is dus wel een beetje cru.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Oké, ik stel voor dat we gaan stemmen over deze motie. Ja. U stemmen graag over de motor Reach for the stars. Met 26 stemmen voor en negen tegen is die motie aanvaard. Dat brengt ons bij de tweede set van vragen die aangevraagd zijn onder de titel De beste opstelling voor het jongerenwerk in Nijmegen. Dan geef ik allereerst woorden aan mevrouw Buursink-de Graaf.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf(Raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. De beste opstelling voor het jongerenwerk. Op 20 augustus 2025 hebben Stichting Score Doe je Samen en FC Social Work ingesproken bij de gemeenteraad. En is er een brief verzonden inzake de opdracht verlening Jeugd en jongerenwerk 2026-2030. Die brief zit ook bij onze stukken van vandaag. De afgelopen weken hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden tussen raadsleden, de betrokken organisaties, zijn er vele technische vragen gesteld en is er een technisch gesprek gevoerd met de ambtelijke organisatie. Duidelijk is geworden dat er vanaf eind 2024 intensiever samengewerkt met vele partijen in de stad, waaronder de stichting en FC Social Work, om te komen tot een nota van uitgangspunten voor het jongerenwerk in Nijmegen. Bij de brief van het college van 24 juni 2025, werd dit stuk getiteld Opdracht verlening jongerenwerk en jeugdcoach 2026 -2030.
De nota van uitgangspunten die eraan ten grondslag lag, is tot op het moment dat de opdracht verlening bekend werd gemaakt, verder niets met de Raad gedeeld. Volgens de stichting wordt Futsal Chabbab naast het jongerenwerk geplaatst als een aanvullende activiteit op het jongerenwerk. Zie onder andere een passage uit de raadsbrief die bij deze vraag is toegevoegd na 25 jaar en met grote waardering inzet voor de stad is de afdronk voor de stichting, nu dat er op het spelers veld van het jongerenwerk in Nijmegen voor FC Social Work en meer specifiek de activiteit Futsal Chabbab alleen ruimte is als reservespeler. Dat ze op de bank naast het jongerenwerk speelveld zitten, terwijl op het veld van het Nijmeegse jongerenwerk de wedstrijd wordt gespeeld door Windkracht tien en de jeugd coaches. En dat er specifieke kennis, kunde en krachten van deze organisatie alleen wordt ingevlogen als de verdediger linksachter een knieblessure heeft of uitgeput raakt. Als voorbeeld noemen ze daarbij de jaarwisseling in 2024 in Meijhorst, waarbij FC Social Work de indruk heeft betrokken te worden als het uitkomt, maar verder geen mandaat en opdracht te krijgen voor structurele aanpakken. Inmiddels heeft het college, gelukkig zeg ik daarbij in haar brief van 23 september ook duidelijk gemaakt dat er wel degelijk waardering is voor Futsal Chabbab, FC Social Work en de stichting en worden de

partijen uitgenodigd voor een gesprek. Het probleem zit echter niet in de woorden, maar ook in de daden en de beeldvorming die dat oproept. En daarom heeft de voltallige Nijmeegse raad, met dank aan Diana Krol van de Stadspartij, die geholpen heeft met de voorbereiding de volgende vragen. Één: hoe kijkt het college naar de manier waarop FC Social Work onderdeel is van de gemeentelijke visie op jongerenwerk en in het bijzonder de preventie met gezag, de opdracht verlening die hiermee samenhangen?
En ziet het college de jongerenwerk organisatie als gelijkwaardig aan windkracht tien en de jeugd coaches en zo nee, waarom niet? Twee: uit de gesprekken lijkt er over en weer sprake te zijn van wantrouwen. Hoe reflecteert het college op deze samenwerking? Is er sprake van wantrouwen en zo ja, waarom? En wat is er nodig om dat op te lossen? Drie: is het college bereid om in gesprek te treden met de aanbieders van het jongerenwerk om tot een duidelijke opdracht verlening vanuit het programma Preventie met Gezag te komen, waarbij ook FC Social Work een heldere opdracht krijgt. En vier: is het college bereid FC Social Work als structureel uitvoerder van de erkende interventie Futsal Chabbab namens de stichting vanaf 26 duidelijk op te nemen in de gemeentelijke visie op jongerenwerk naast de achttien en de jeugd coaches? En zo ja, op welke manier gaat het college hier concreet een invulling aan geven? En hoe wordt de Raad hierin betrokken? In afwachting van uw antwoord? Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wethouder Daemen voor de antwoorden namens het college.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Dank voor het woord. Ik wil graag wat uitleggen, ook over die samenhang tussen die opdracht en preventie met gezag. De opdracht jonger werk is weer een gedeelte van het totale plan voor preventie met gezag. En dat betekent dat inhoudelijk de jonge werkers van windkracht tien en de jeugd coaches nauwer gaan samenwerken dan voorheen. Dus de interventie met Futsal Chabbab is daarnaast binnen de preventie met gezag genoemd, zowel daar als in de opdracht jongerenwerk als een partner waarmee wordt samengewerkt. En we hebben waardering voor hun interventie en voor de professionals en de vrijwilligers die daar allemaal werken en die dus zo hun bijdrage leveren aan dat wat nodig is voor onze Nijmeegse jongeren.
Ze zijn een belangrijke samenwerkingspartner, dus voor ons. En binnen die opdracht van het jongerenwerk was het zo dat we voor twee partijen wilden gaan prioriteren naar aanleiding van preventie gezag. Dat is windkracht tien en de jeugd coaches. Maar voor de opdracht aan de stichting Scoren doe je samen, die veranderde inhoudelijk niet. Die werd niet groter of niet kleiner. Dus er was geen prioritering nodig en die staat gewoon nog zo opgenomen in onze begroting. U heeft het over. Er lijkt sprake te zijn van wantrouwen twee kanten op. Nou, daar kan ik ook kort wat over toelichten. Want ik begrijp natuurlijk de ambities van deze organisatie om de goede dingen in onze stad te doen. Maar u bent ook afgelopen juni geïnformeerd over een onrechtmatigheid die geconstateerd is bij de Zorg interventie Move to Work. En die werd op dat moment uitgevoerd door FC Social Work via de stichting Scoren doe je samen als ondernemer van Driestroom. Daar heeft u een brief gehad op acht juli en daar waren wij daarnaast dus in gesprek met de stichting omdat we steeds jaarlijks gewoon een verantwoording willen vragen en mondeling en schriftelijk hebben we aangegeven dat de financiële verantwoording meer transparantie moest bieden en dat zaken als accountantsverklaring tijdig moesten binnen zijn en dat er onvoldoende, als daar onvoldoende transparantie zou zijn, dat dat gevolgen kan hebben voor de subsidie vaststelling.
En dat heeft onder andere al voor 2022 tot een lagere vaststelling van de subsidie geleid en we hebben aangegeven wat verwachten wij voor de verantwoording van 2023 en 2024. En we zijn hierover al langere tijd in gesprek met de stichting en we hebben ook termijnen aangegeven waarop ze die informatie moeten aanleveren en die hebben we ook meerdere keren verlengd. Wij hebben vorige week is dat inmiddels of anderhalve week geleden, 25 september, hebben we aanvullende informatie ontvangen. Die zijn we op dit moment aan het bestuderen. En dan vraagt u daarna om het gesprek om te komen tot een duidelijkere opdracht verlening. Nou, we blijven natuurlijk sowieso graag goed in gesprek met alle betrokken partners binnen dit hele programma preventie met gezag. Wat we belangrijk vinden is een duidelijke opdracht verlening en een goede samenwerking. En daarin zien we deze de partij FC Social Work en hun professionals dus als een belangrijke partner in de sociale basis voor de jongeren in Nijmegen.

En dat doen we op dit moment in een aantal specifieke stadsdelen en wijken. En zij zullen dus net als iedere andere organisatie waarmee we samenwerken, wel op tijd en de financiële verantwoording conform de subsidie afspraak moeten indienen. En als dat eenmaal gedaan is en we daar kunnen beoordelen hoe het zit, dan pas kunnen wij overgaan tot gesprekken over nieuwe opdrachten. En omdat, zoals ik net uitlegde, we dus nu nog bezig zijn met die verantwoording stukken over 24 en die dus nog niet compleet zijn, hebben we wel al kunnen constateren, kan ik er dus op dit moment ook nog niet veel over zeggen qua beoordeling daarvan. Dan als laatste. Ik heb al meermaals aangegeven we erkennen dus de interventie die ze uitvoeren. Ze zijn belangrijke partners voor ons in die sociale basis, voor de jeugd in onze stad. Maar we wachten wel op transparante rapportage en verantwoording over die voorgaande jaren. En zodra dat aan de orde is, kan ik eigenlijk pas een inhoudelijk oordeel vormen en voor de vervolgvraag die u misschien heeft, is dat nog wel van belang.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Oké, wellicht nog aanvullende vragen. Ja, mevrouw Buursink-de Graaf.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf(Raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het probleem inderdaad is dat er een totale visie op dat speelveld niet helder is. Die schetst de wethouder hier net, maar die is niet voor iedereen helder en bekend. Maar begrijp ik het nou goed dat de wethouder wel bereid is het gesprek aan te gaan over een meerjarige structurele afspraak en een opdracht voor Futsal Chabbab, zodra de helderheid, die overigens volkomen logisch is, er ook daadwerkelijk is? Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Kijk of er andere aanvullende vragen zijn. De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 14: De heer Eigenhuijsen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, even aanvullend op mevrouw Buursink- De Graaf. Want ik begrijp heel goed dat de wethouder zich zorgen maakt over de financiën en over de verantwoording van de afgelopen jaren. Maar zou de wethouder dan ons willen toezeggen dat als deze ambtelijk nagelopen is en gecontroleerd, dat ze dan deze verantwoording teruglegt bij de Raad zodat de Raad kan besluiten of er subsidie wordt verleend en voor welke termijn?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Van der Goes.

Naam spreker 15: De heer Van der Goes (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank voorzitter. En voorzitter, allereerst ook dank aan het college voor de heldere uiteenzetting van alle informatie een hele korte tijd. Heel fijn om met dat hele plaatje te kunnen schetsen met elkaar. Hoor ik de wethouder nu goed zeggen dat ze eigenlijk vindt dat de vragen te vroeg zijn, ontijdig zijn en dat we dit gesprek over die opdracht wel op een later moment completer zouden kunnen voeren?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Andere aanvullende vragen. Mevrouw Lauret.

Naam spreker 16: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)
Ja, ik ben nog even benieuwd. Klopt het dat er inderdaad in de subsidievoorwaarden al staat dat er voor één juli meen ik dat u noemde, al financiële verantwoording moet worden afgelegd over het jaar daarvoor?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Mevrouw Janssen, vervolgens.

Naam spreker 17: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)
Aanvullend op de vragen van de heer Eigenhuijsen en de heer Van der Goes, is er iets een beeld te schetsen over wanneer er meer duidelijkheid gegeven kan worden over dit gehele traject?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dan geef ik het woord voor beantwoording aan de wethouder.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Ik wil in reactie op mevrouw Buursink- De Graaf aangeven dat wij eerst eens netjes het gesprek over die financiële verantwoording willen afronden en dat ik daarna pas keuzes maak in, hoe ziet de opdracht eruit? En op dit moment is er ook niet meer budget binnen dit domein om een opdracht te gaan wijzigen, dus dat kan ik in ieder geval zeggen. Financieel gezien is er niet op dit moment sprake van meer ruimte, maar ik wacht dus graag die informatie af. In reactie op mevrouw Lauret, daar hebben we de datum van één juni altijd als basis voor dat dus het eerste binnen moet zijn dat. Ik hoorde de heer Eigenhuijsen vragen van nou, hoe kunnen we dat nou precies doen? Wanneer zou een vervolggesprek dan kunnen?
Kan dat als die verantwoording binnen is? Dat zou inderdaad mijn voorstel zijn dat ik de Raad een brief stuur zodra wij alles binnen hebben en hebben kunnen beoordelen. Ik ga ervan uit dat dat voor het kerstreces kan. En ja, in die zin zijn de vragen vroeg. Ik snap dat u op basis van de inspraak en de goede gesprekken heeft gezegd, ik wil dit onderwerp graag agenderen, maar ik vind het belangrijk om eerst alles te kunnen beoordelen en dan bij u terug te kunnen komen. En als dan de Raad wenst om daar verder over te spreken, dan kan dat op dat moment zijn we het hele pakketje aan informatie compleet en ook richting de organisatie. Want ik zie natuurlijk iedereen op de tribune zitten. Uiteraard als er nog meer toelichting nodig is over hoe dat hele speelveld eruit ziet, wat we netjes op papier hebben gezet en al eerder hebben toegelicht, dan wil ik dat altijd nog een keer mondeling toelichten. Voor zover heb ik alles beantwoord.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, nog aanvulling mevrouw Buursink.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf(Raadslid VVD)
Oh, ja, ik zou heel graag even willen schorsen om te overleggen of we hier nog iets mee willen met de partijen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Mevrouw Lauret, heeft u nog een vraag?

Naam spreker 16: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)
Ik zou ook nog graag willen weten of een accountantsverklaring ook onderdeel is van de subsidievoorwaarden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Wethouder.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Ja, dat is zo. Goed, dan schorsen we twee minuten, stel ik voor. Ja.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed. Ik denk dat we weer kunnen gaan heropenen. Mevrouw Buursink-De Graaf, u had om een schorsing gevraagd.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf(Raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben even kort overleg met elkaar en ik wil inderdaad wel graag dat de wethouder dan voor de kerst die stukken aanlevert, zodat we daar in de eerste ronde van het nieuwe jaar met

elkaar goed en stevig over van gedachten kunnen gaan wisselen en hopelijk kunnen bereiken wat we met elkaar willen. Ja, dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Helder, dank u wel. Dan sluiten we dit rondje af. Dan zou ik mevrouw Brand willen vragen om de voorzittershamer over nemen van de laatste set vragen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed en nadat hier een wisseling aan tafel heeft plaatsgevonden gaan we door met de laatste set vragen van vanavond. Ik heb begrepen dat de heer Wieken die vragen zal inleiden en die gaan over het verbieden van een tegendemonstratie op de Radboud Universiteit. Aan u het woord, de heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op donderdag 25 september vond er een demonstratie tegen abortus plaats op de campus door de organisatie Tradition Family Property Student Action. Vanaf ongeveer 12 uur 's middags demonstreerden deze Christelijk fundamentalistische organisatie tegen het recht op abortus. Niet veel later ontstond er als gevolg een spontane, vreedzame tegendemonstratie. Rond tien over één kreeg ik tegen demonstranten een waarschuwing dat zij moesten stoppen met het zingen van leuzen, omdat zij anders allemaal gearresteerd zouden worden. De politie meldde dat dat protest op last van de burgemeester was verboden en omschreven tegendemonstratie als Antifa. En dat er geen gehoor te geven aan deze oproep, besloot de politie tegen demonstranten omsingelen met de omstreden Kathleen methode. Met een behulp van tientallen politiebusjes, tientallen agenten en twee politiehonden werden de demonstranten lange tijd in een hoek gedrukt. Volgens de politie was de reden voor ontbinding van de tegendemonstratie spontane aard van de demonstratie en dat die niet eerder was gemeld bij de politie. Dat laatste werd later tegengesproken door de politiewoordvoerder. Voorzitter, iedereen in Nederland heeft recht op demonstreren. Een tegendemonstratie, mits deze demonstratierecht van de andere partij niet belemmert, valt ook onder het demonstratierecht. Beide demonstraties hadden dus het recht om plaats te vinden. En dat de politie spreekt van een Antifa protest is vreemd aangezien Antifa Nederland niet verboden is.
Volgens de indiende fracties is het is hiermee het demonstratierecht in het geding. Dat brengt SP, GroenLinks, Partij voor de Dieren en PvdA tot de volgende vragen. Als eerste er ontstond spontaan een tegendemonstratie, onder meer door aanwezige medewerkers en studenten. Is de burgemeester mee eens dat gezien de controverse over dit onderwerp en eerdere ervaringen in steden zoals Wageningen dat dit te verwachten was. En waarom is daarop niet vooraf geanticipeerd in plaats van ad hoc en grootschalig in te grijpen? Twee: op basis van welke feiten en met welke motivering is er tegen demonstratie nu beëindigd? Drie: kan de burgemeester toelichten waarom de tegen demonstratie is beëindigd met de toelichting dat een Antifa demonstratie zou zijn.
Was dit een besluit van de burgemeester als gezagvoerder van de politie en zo ja, op welke wettelijke basis? Indien het niet geval is, hoe verklaart de burgemeester dan dat de politie dit zo goed gecommuniceerd? En is de burgemeester over in gesprek met de politie en welke lessen worden hieruit getrokken? Tot slot is het college. Is de burgemeester het eens met de indienende fractie? Zal het gebruik van politiehonden bij vreedzame demonstraties dit disproportioneel is, onnodig intimiderend werkt en ook niet goed is voor het dierenwelzijn. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel, meneer Wieken. En dan ga ik voor de beantwoording van de vragen naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Ja, dank u wel. Dank u wel voor de vragen die voor het overige ook wel inleiding wel in mijn beleving en dan druk ik me mild uit. Wat merkwaardige collectie en voorstelling van de feiten geeft. Om te beginnen. De demonstratie vond plaats door een organisatie die officieel bekend staat als Civitas Christiana. Zo hebben ze zich ook gemeld. Dus waarom u nu een andere naam gebruikt is mij echt een complete raadsel. Deze

organisatie demonstreert inmiddels bijna elk jaar hier in de stad, dus het antwoord. De eerste vraag is zeker waar hebben we op voorbereid. En waar we vooral ook op voorbereid dat er zoals ook eerder is gebeuren. Zogenaamde tegendemonstranten maar één doel hadden, namelijk het verstoren van deze anti-abortus demonstratie. En toen de politie mij dat bericht, heb ik gezegd nou dan is het antwoord hetzelfde als de andere keren, dan moet dat stoppen. Dus dan gaat het niet door. Tegendemonstratie suggereert dat er sprake was van een georganiseerd geheel. Dat was niet zo. Dat waren een aantal chaotische mensen die al of niet spontaan ik laat horen bij u kwamen opdraven. Waarbij mensen ook zaten die helemaal niks te maken hadden met een demonstratie die dan pro abortus zouden zijn. Waren pro Palestina demonstranten bij. Ik weet werkelijk niet wat pro Palestina met de anti-abortus heeft te maken, maar dat gebeurde allemaal en er vond echt gewoon. Zoals de politie mij berichtte, een handgemeen plaats.
We waren erop voorbereid door de politie niet grootschalig aanwezig te laten zijn, juist om de demonstratie lucht te geven. En als er mensen op afkomen dan gaan eromheen staan is het ook geen probleem. Op het moment dat je een demonstratie gaat verstoren en anderen dus het grondwettelijk recht ontzegt wat je zelf graag wilt uitoefenen, dan is de grens gepasseerd. Dat zal ik nooit toestaan. En dan kunnen ze me nog honderd keer vragen over stellen. Dat moet stoppen. Zoals het ook moet stoppen. Dat een paar dagen later mensen vuurwerk gaan gooien op een demonstratie pro Palestina op die manier het grondwettelijk recht te gaan belemmeren. Dat kan niet, dat kan niet Nijmegen zijn. En eigenlijk zou ik verwachten meneer Wieken en anderen door iets vragen stel die dat grondwettelijk recht voor iedereen verankeren. Niet alleen voor degenen waar u toevallig voor wilt opkomen. Dat wil ik toch gezegd hebben.
En de feiten en waar welke motivering tegenstemmen statisch beëindigd. Dat had dus ook niets te maken om een vraag drie te komen met de Antifa. Ik weet niet wat waarom een politieagent dat daar heeft gezegd. Dat is in ieder geval niet met mij kortgesloten en zou ook geen enkele reden zijn geweest. Daar gaat helemaal niet om dus. Ik beschouw dat als een buitengewoon onhandige manier van communiceren. Overigens heb van de politie begrepen, dat was niet het argument waarom ze hebben gezegd nou moet het stoppen. Dat is een woord wat gebruikt is om de groep aan te duiden en dat is een onjuiste benaming, dus dat klopt niet. Ten vierde, het gebruik van politiehonden? Ja, ik ken uw vraag, die is eerder gezet. Politiehond is gewoon een middel wat de politie mag inzetten in Nederland, wat ook vaker gebeuren, zoals de politiewoordvoerder naar aanleiding van deze demonstratie en de tegenreactie op zei. Doorgaans werkt dat ook hartstikke goed, juist om mensen uit elkaar te houden daar waar het heel erg moeilijk is. En ik denk dat dat ook zo is, dus daar heb ik verder geen oordeel over. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Dan kijk ik even rond of er nog behoefte is van aan aanvullende vraag van uw kant. Het is het geval. De heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, dank u, voorzitter. Vooropgesteld, volgens mij noemde ik ook net letterlijk dat beide demonstraties mochten plaatsvinden. De demonstratie geeft geld op voor iedereen, onderschrijft de SP ook. Staat niet ter discussie wat mij betreft. Dan nog even wat vervolgvragen. Er zijn ook studenten en medewerkers ingesloten die niet eens bij het protest hoorden, maar die gewoon kwamen kijken wat er aan de hand was. Die werden opeens ingesloten terwijl ze niet eens wist wat er aan de hand was en ze konden op dat moment ook niet meer weg.
Kan de burgemeester toelichten hoe dit kon gebeuren? En is de burgemeester het met ons eens dat dit ook volstrekt ongewenst is? En nog tweede vervolgvraag. Is de burgemeester eens dat tactiek als ketting alleen in uitzonderlijke gevallen als laatste redmiddel gebruikt zou moeten worden om daadwerkelijk geweld of indirect gevaar aan te pakken? Wat was de reden dat dit in dit geval werd toegepast bij een vreedzaam tegen protest? Het kan zijn dat een handgemeen heeft plaatsgevonden, maar tegen protest. Ik heb ook mensen gesproken die daar. Ik heb de beelden gezien. Het was een vreedzaam tegen protest.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Nog een aanvullende vraag van de heer Kraft.

Naam spreker 19: De heer Kraft (Raadslid PvdA)
Ja, voorzitter, dank u wel, ook vanuit onze kant voor de beantwoording van de vragen. De burgemeester ging snel over het feit dat met hem niet besproken zou zijn dat het zijn van een antifascistische demonstratie, dat dat een rol zou hebben gespeeld. Maar zoals ook gewoon op de Fox werd gerapporteerd in hun blog, werd wel degelijk ook als argument gebruikt waarom mensen moesten vertrekken dat dat het zou gaan om de Antifa groep. En is de burgemeester het niet met ons eens dat als dat zo wordt gezegd dat er in het begin al iets fout gaat? Dat dus Antifa als argumentatie wordt gebruikt om een groep weg te sturen of in ieder geval op die manier zou aanspreken.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Anderen nog met aanvullende vragen. Ik zag u niet, mevrouw Lauret. Maar u zet gewoon in de rechterhoek. Mevrouw Lauret, aan u de vraag.

Naam spreker 16: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)
Er is iets met die rij, met die rechterhoek, want de burgemeester heeft daar ook altijd last van. Ja. Goed. Ja, ik hoorde de burgemeester zonet zeggen dat het een grondwettelijk recht is voor iedereen om te demonstreren. En over het algemeen kunnen we daar denk ik allemaal het mee eens zijn. Dat is een democratisch recht. Maar ziet de burgemeester daar ook nog grenzen in de zin van, hoe kijkt de burgemeester ernaar? Vindt de burgemeester dat bijvoorbeeld fascistisch gedachtegoed. Of narcistisch gedachtegoed? Dat dat ook moet kunnen worden verspreid in demonstraties of dat juist niet? Zit daar een grens? Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Dan ga. Mevrouw Tumiwa, u heeft ook nog een vraag.

Naam spreker 20: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank u, voorzitter. En ook dank voor het beantwoorden van de vragen. Ik vroeg me nog wel af. Ik heb nog niet echt heel duidelijk vanuit de burgemeester gehoord wat de wettelijke grond is waarop de demonstratie is verbroken. En daarnaast zijn tegen demonstraties ook gewoon een recht of een demonstratierecht. En we zijn ook bang dat spontane demonstraties hierdoor steeds minder mogelijk zijn. En ik vraag me af hoe de burgemeester dat gaat waarborgen in de toekomst, aangezien dat ook een recht is. En daarnaast ja, horen we de burgemeester wat dingen zeggen. Wij hebben ook andere dingen gehoord vanuit omstanders die aanwezig waren. Dus wij zijn ook wel benieuwd of het college bereid is om onze feitenrelaas te sturen van de demonstratie en vanuit de tegendemonstratie.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dan zie ik geen aanvullende vraag meer en dan ga ik voor beantwoording opnieuw naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Ja, ik loop ze even langs. Kijk, als u er niet voor kiest om te doen wat de wet zegt en dat is zo die eigenlijk een demonstratie moet melden en dan kunt u het nog demonstreren en u gaat gewoon ergens kijken bij de demonstratie. En de politie treedt op tegen mensen die een demonstratie, in dit geval de demonstratie van Civitas aan het verstoren zijn. Want dat, dat was het gewoon. Ze waren gewoon een demonstratie aan het verstoren. U moet nou niet daaroverheen blijven walsen. Dan is voor de politie natuurlijk op dat moment ook best wel ondoorzichtig en dat is het ook en valt niet uit te sluiten dat ook mensen worden ingesloten of aan de kant gevraagd te gaan die op zich niet aan een tegendemonstratie deelnemen. Wat u veronderstelt is dat er iets georganiseerd is met de tegendemonstratie, maar het is niet zo.
Dat was een bepaald chaotisch geheel waar mensen al of niet spontaan zijn gekomen. Dus mensen komen eens kijken. U bevestigt zelf en er waren mensen die schijnbaar bedacht hadden ik ga nu ook ingrijpen door bijvoorbeeld te mengen met de demonstratie die daar zich keurig gemeld ophield. Ja, het valt niet uit te sluiten dat wie dan ook wordt ingesloten. En dan worden er ook inderdaad methodes gebruikt die wel in het

legale repertoire van de politie Nederland vallen. Dus daar ga ik geen afstand van nemen, inclusief die ketting methode. Even voor de goede orde. Ik heb net gezegd het Antifa is niet als argument gebruikt. Het is jammer dat het woord der daar gevallen is door een politieagent. Dat vind ik onhandig, maar meer is het ook niet. Het is geen argument voor mij of de politieleiding geweest om een demonstratie te verbieden dan wel te goedkeuren of wat dan ook. En mevrouw Lauret, met alle respect. Ik weet niet wat u wilt insinueren met uw opmerkingen over fascistisch en narcistisch, maar iedereen is natuurlijk wel gehouden aan de wet en de officier van justitie houd in de gaten of dat geschonden wordt en kan tot vervolging overgaan. Ik heb niet geconcludeerd dat op die dag fascistische en racistische uitlatingen zijn gedaan. En mevrouw Tumiwa, ik weet niet wat u beoogt, maar ik ben niet van plan om meer dan wat ik net heb verteld aan feitenrelaas aan u te melden. Er is ook niet heel veel meer te melden eerlijk gezegd. Er was een demonstratie aangevraagd, die is keurig beoordeeld. We hebben de risico's ingeschat, wist dat er wel mensen op af zouden kunnen komen.

Naam spreker 20: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)
Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Ja, het.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Tumiwa, ik wil heel even de burgemeester de kans geven om antwoord te geven op onder andere uw vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Die die er is een demonstratie keurig aangevraagd. Daar hebben we bepaalde risicoanalyses op gemaakt. Daar heeft de politie. Zich op de achterhand opgehouden en is inderdaad opgetreden op het moment dat duidelijk was dat de demonstratie verstoord werd, nadat er ook anderen de kans hadden gehad om ertegen te demonstreren. Het is ook niet zo dat niets mocht en vervolgens is het daarmee vrij snel afgerond. Dat is eigenlijk het feitenrelaas wat er is.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Tumiwa, u had een verduidelijkende vraag.

Naam spreker 20: Mevrouw Tumiwa (Raadslid GroenLinks)
Ik zou graag even willen schorsen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
En dan kunnen we even twee minuten schorsen. Mag ik iedereen weer verzoeken om te gaan zitten, want de schorsing is voorbij. Meneer Van der Goes, misschien kan u even de rest deze kant op dirigeren en dan kunnen wij verder met de vergadering. We gaan echt nu. We gaan echt nu beginnen. We hebben echt. Ik heb gezegd twee minuten en het is langer. Dus als de mensen niet dan zijn we aan het einde gekomen. Mevrouw Tumiwa, u heeft om een schorsing verzocht. Aan u het woord. Meneer Wieken, u neemt het woord over. Aan u het woord.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, voorzitter, wij zijn teleurgesteld dat er geen antwoord komt op het verzoek tot een feitenrelaas en daarom zullen wij daar politieke vragen over gaan stellen. Artikel 39.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Ja, dat had u niet op deze manier in principe hoeven doen. Dat is antwoord gekomen, maar dat staat u vrij om het op deze manier te doen. Dan zijn we hiermee echt aan het einde gekomen van de vragen aan het college en gaan we verder en geef ik weer het woord terug aan u, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Brand. Dan gaan we verder met de agenda. Dat brengt me bij het eerste van de debatstukken van vanavond. Het raadsvoorstel verruiming openingstijden zondagen verordening winkeltijden. Wie kan het woord allereerst geven? Mevrouw Den Ouden.

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het is zondagochtend in Nijmegen. De oven staat aan. De croissantjes zijn warm. Het personeel staat klaar. Maar de deur blijft dicht. Want het is nog geen 12 uur. In Bemmel, tien minuutjes verderop kun je op datzelfde moment al wel naar binnen. De Nijmegenaar fietst of rijdt elke zondag de stad uit voor een ontbijtje. Dat is niet alleen onlogisch, dat is ook onnodig. Voorzitter, even zonder gekheid. De overheid moet regels stellen, dat is duidelijk. Maar de vraag is welke rol de overheid hierin moet spelen. Bepalen we als gemeente hoe laat ondernemers hun deuren mogen openen? Of geven we het hun het vertrouwen om dat zelf te doen? Voor D66 is dat antwoord helder We kiezen voor vertrouwen en we kiezen voor vrijheid.
Vrijheid voor ondernemers om te bepalen wanneer hun deuren opengaan en vrijheid voor inwoners om zelf te beslissen wanneer ze hun boodschappen doen. En na de gespreksronde heb ik natuurlijk goed nagedacht over de prachtige woorden van de heer Koelewijn, want dat doe ik altijd. Maar die argumenten over rust en de verstoring van rust, die hebben ons niet overtuigd. Want zoek uw rust, blijf lekker thuis op zondag, haal op vrijdag alles in huis en sluit u het hele weekend op, zoals u dat voor uzelf mag beslissen, willen anderen dat ook. Want rust is een keuze en zeker geen verplichting. Voorzitter, D66 steunt het voorstel van het college om de openingstijd te vervroegen van 12 naar tien uur. Dat is een prima stap voor nu, maar wat ons betreft kijken we verder.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Van Luik, een interruptie.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Ik heb ook een vraag aan mevrouw Den Ouden, want ik hoor mevrouw Den Ouden zeggen van nou, het is natuurlijk een keuze om naar de supermarkt te gaan. Maar is mevrouw Den Ouden dan niet met het CDA van mening dat het geen keuze is om naast een supermarkt te wonen waar ook geladen en gelost wordt?

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Nou ja, dat, dat is in principe ook een keuze, maar ik wil dat beeld ook rechtzetten voordat we in die overlast discussie verzeilen. Want er staan geen rijen mensen voor supermarkten om acht uur 's ochtends en er rijden geen colonnes vrachtwagens door de woonwijken op zondagochtend. Natuurlijk moeten we alert blijven op overlast. Dat moeten we altijd in de stad. Maar laten we niet doen alsof een supermarkt eerder openen ineens enorme drukte of één of ander verkeersinfarct veroorzaakt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Nou voorzitter, dank u wel. Ik hoor mevrouw Den Ouden inderdaad zeggen dat we dan kritisch moeten kijken. Inderdaad ook naar de mate van overlast die eventueel laden en lossen zou bezorgen. Dat begrijp ik dus ook goed dat u onze motie zou kunnen steunen die vooral ook oproept om dat te monitoren de komende tijd.

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Nee, wij gaan die motie niet steunen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nee, nee vooral ook omdat die er nog niet is.

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Dus precies daarom.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
U kunt zich daar later over uitspreken, zeg ik ook even richting de heer Van Luik. Mevrouw Den Ouden. Ja.

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Mocht de heer Van Luik zich iets gaan bedenken om een motie in te dienen, dan steunen wij hem in ieder geval niet. Want voorzitter, die vervroeging van 12 naar tien uur is een goede stap voor nu. Maar wat ons betreft kijken we dus verder en daarom dienen wij samen met de VVD en ODV vandaag de motie op mijn beste Frans. Het croissantje is nog warm, de deur nog dicht in en met deze motie vragen wij het college om bij de volgende evaluatie te onderzoeken of het losladen of het loslaten van die winkeltijden regulering haalbaar en wenselijk is. Want vrijheid van ondernemen en keuzevrijheid van inwoners passen bij een moderne en progressieve stad als Nijmegen. Hartstikke bedankt.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. De heer Galijasevic vervolgens.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, vanavond hebben we het over het verruimen van de winkeltijden van supermarkten op zondag. Een relatief kleine maatregel, zou je denken. Maar het onderwerp leeft bij veel mensen in de stad en ook in de Raad. Het is een beslissing waar veel politieke idealen zichtbaar worden. En we zagen in de voorronde zagen we een levendig debat met de voor en tegenstanders. We weten waar mevrouw Den Ouden staat. De PvdA is ook voorstander van het verruimen naar tien uur. We zijn een progressieve partij die begrijpt dat de wereld verandert, positieve verandering omarmt, negatieve gevolgen van verandering bestrijdt en de keuze die hier voorligt. Die kleine keuze is een positieve verandering. We hebben uitvoerig gesproken met werknemers, ondernemers, zowel kleine als grote en consumenten. Het overgrote deel van de mensen is voor deze maatregel. Werknemers geven aan graag op zondag te willen werken vanwege de toeslag. Werknemers die op zondag niet willen werken, die hoeven op zondag niet te werken. Gelukkig hebben we in Nederland nog een CAO die de mensen beschermen en de werknemers beschermen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer De Gram bij interruptie. Ja, u maakte zo'n gebaar. Ik denk dat gaan we nu.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
Ja. Ja, ja, ja, gelukkig een vuist dan. Nou ben ik bijna mijn vraag weer kwijt, maar de heer Galijasevic, bent u niet bang dat dit een één stap is in de verkeerde richting, in de richting zoals D66 voorstelt dat er 24/7 open kunnen zijn. En dat dat juist niet in het belang is van de werknemers om dat te zien ook bij horeca bijvoorbeeld dat die toeslagen dan worden afgeschaft omdat dat dan als normaal wordt beschouwd om op zondag te werken of buiten de tijden die u nu ziet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Nee, daar ben ik niet bang voor. Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik heel duidelijk gezegd dat we CAO's hebben die tot stand komen na onderhandelingen van werknemers en werkgevers en waar de rechten van werknemers worden beschermd. En in de CAO van de werk van de supermarkten zie je dat dat een mooi pakket is waarin je geen verplichting hebt om op zondag te werken. Bij de laatste CAO zagen we ook dat er een

algemene stijging van zes procent was in algemene lonen. Dus nee, ik ben daar niet zo bang voor. Ik en op het moment dat het de andere kant op gaat, dan vindt u mij aan uw zijde om daar op te strijden. Maar het gaat nu natuurlijk niet alleen over werknemers. De maatregel is ook positief voor kleine werkgevers. Die hebben massaal aangegeven op zondag hard te willen werken. Het is positief voor de winkel en de Nijmegenaar. En tot slot heeft het ook nog een positief effect op het milieu. Meneer De Gram, omdat het vervoersstromen worden beperkt van Nijmegenaren die op zondag niet naar omliggende dorpen hoeven te trekken. Er is echter wel een klein puntje van kritiek in gesprek.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat gaat geven. De heer Van Luik had ook een interruptie.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Jazeker, het was aan het einde van de beantwoording van de interruptie. De heer Galijasevic zei het ook over het feit dat nou ja, als dan bij de CAO onderhandelingen dat dat u dan, wanneer bijzonder toeslag zou verdwijnen, dat u dan wel u aan de zijde van de werknemers vindt. Maar werkt u niet ook mee met het normaliseren van de zondag als werkdag aan juist exact het ondergraven van die positie van de werknemer?

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Nee, dat doe ik niet.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Gaat u dan verder, meneer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Ja, ik zei ergens een klein puntje van kritiek. In gesprek met de supermarkten kregen wij meerdere malen het signaal dat de ingangsdatum één dag na het besluit voor veel onduidelijkheid en knelpunten in de roostering zorgt. En daarom dienen wij op verzoek van de supermarkten ook het amendement ten minste houdbaar vanaf. In samenwerking met VVD, ODV en de Lijst Kraaijeveld de Vries. Het amendement in om duidelijkheid aan werknemers, winkeliers en bezoekers te verschaffen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven, mevrouw Buursink-De Graaf.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf (Raadslid VVD)
Dank u wel, voorzitter. Malden, Wijchen, Beuningen en Elst. Daar kun je op een steenworp afstand op zondagochtend als je wil gewoon verse jus halen of de weekboodschappen doen. In Nijmegen kan dat niet. De Nijmeegse VVD wil graag dat ondernemers zelf en met elkaar kunnen bepalen over openingstijden binnen de landelijke kaders. Het is wat ons betreft dus goed dat er nu een verruiming komt voor de zondagochtend voor de supermarkten. Dan hoeven Nijmegenaren ook niet meer naar de omliggende gemeenten te rijden.
Er is een duidelijke behoefte aan de verruimde openingstijden van supermarkten. Vanuit klanten en ook vanuit de supermarkten zelf is de vraag naar deze verruiming. Duidelijke communicatie en voorbereiden lijkt ons heel handig. En mede omdat ondernemers daar zelf om hebben gevraagd, dienen we het amendement samen met de PvdA in. Ten minste houdbaar tot. Tegelijkertijd vinden we ook dat er bij de volgende ronde onderzocht moet worden of het wenselijk en haalbaar is om deze specifieke Nijmeegse winkel regulering volledig los te laten. En daarom dienen we samen met D66 en ODV de motie in.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Dan de heer Van Luik of nog interruptie. Interruptie van de heer De Gram.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)

Kan mevrouw De Graaf misschien aan mij laten zeggen hoe u denkt dat het zo is dat mensen nu op zondag graag of willen boodschappen doen of moeten boodschappen doen.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf (Raadslid VVD)
Ik rij zelf regelmatig naar Beuningen en daar kom ik heel veel mensen tegen.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
Maar ik vroeg naar het waarom dit, hoe u uw boodschappen doet. Waarom denkt u dat mensen nu op zondag tegenwoordig boodschappen willen of moeten doen?

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf (Raadslid VVD)
Ja, ik kan niet het hoofd van andere mensen kijken, maar ik kan wel vertellen dat ik een best druk leven heb en dat ik het dus heel fijn vind om dat op zondagochtend te doen.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
En denkt u ook niet dat dat drukke leven komt, doordat de maatschappij zo is en de huizenprijzen hoog zijn en alle dingen zo duur zijn dat iedereen met tweeverdieners doordeweeks moet werken en dus geen tijd meer heeft om doordeweeks te boodschappen te doen?

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf (Raadslid VVD)
Dat weet ik niet. Ik kan alleen vertellen dat ik best een druk leven heb en dat ook prima vindt. Dat is mijn eigen keuze. En dat ik nogmaals dus ook graag op zondag de boodschappen wil doen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dan het woord aan de heer Van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Ja, dank u wel, fractie. Het zal u waarschijnlijk niet verbazen, maar onze fractie heeft grote moeite met het voorstel. Het gemak waarmee het college voorstelt om de winkeltijden te verruimen naar allereerste. Het is een stap in de richting van de 24 uurseconomie. We hoeven natuurlijk niet altijd alleen maar aan te staan, maar het is vooral ook een hellend vlak. Je ziet het namelijk nooit andersom. We zullen hier namelijk nooit in deze gemeenteraad de discussie krijgen of we die winkeltijden moeten gaan inperken. En elke stap die we nemen is daarom dus ook een stap in die richting van die 24 uurseconomie, 365 dagen per jaar.
En het argument van het hellend vlak wordt daarom natuurlijk ook extra onderstreept door de D66-motie om de winkeltijden regulering helemaal af te schaffen. De discussie zal nooit gevoerd worden of we de winkeltijden wellicht wel moeten beperken om toch maar wat minder te consumeren. En deze raad dreigt daarom ook in dit debat de koers in te zetten naar een neoliberale economie waarin iedereen 24/7 aan moet staan. Het CDA past daarvoor. Een stap in de richting van een neoliberale samenleving waarin u als mens toch vooral moet consumeren. Dus niet de samenleving waar het CDA voor staat.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Galijasevic bij interruptie.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Dank u wel, voorzitter. Ik vind het toch een beetje een aparte opmerking dat er dat we het niet kunnen terugdraaien. D66 doet een voorstel. Dat kan je voor of tegen zijn. Maar u kunt ook zeggen we kunnen de uren inperken. Dat heb ik u ook niet zien doen. Waarom heeft u dat dan niet gedaan?

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Nou, dat is eigenlijk best een goed idee. Dat kunnen we wel vooraan stellen. Maar ik kan u ook op een briefje geven, meneer Galijasevic, dat wanneer wij dit soort discussie gaan voeren, het andere kant op zal gaan. We

zien ergens in Nederland dat de andere kant op gaat. Met andere woorden het is elke keer weer een stap in die richting van die 24 uurseconomie. Wij gaan ook niet zomaar van die telefoon afstappen die al heel veel tijd van ons vraagt. Dus het is een heel moeilijk om dat tij te keren. En juist ook de moties die hier op ingediend worden onderstrepen dat feit juist des te meer. Want ook in die motie van D66, VVD en ODV wordt ook geopperd dat de zondag toeslag inderdaad een extra zakcentje voor student en jongeren is.
Nou, volgens mij heeft de heer Uphoff namens de SP ook in de Kamer ronde duidelijk gemaakt dat juist in CAO-onderhandelingen het eerste is wat werkgevers willen is die zondag toeslag weghalen. Aangezien zondag steeds meer een normale werkdag geworden is. En dat moeten we juist niet normaliseren. En ik hoor de heer Galijasevic zoiets ook al zeggen dat hij niet meewerkt aan het motiveren ervan. Maar juist door het normaliseren van die zondag als werkdag ondergraaft u ook de rechtspositie van de supermarkt medewerker. En van de Partij van de Arbeid zou dan ook een andere koers verwachten dan de neoliberale koers.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, u wacht de interruptie af. De heer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Dank u wel. Ja, ik vind het toch een beetje een aparte opmerking, want het gaat hier niet over. Gaan we nou op zondag of wel niet open? Want dat is al zo. Dus bent u niet mee eens dat dit nou een vals frame is wat u nu hier neerlegt.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Ik denk niet dat het een vals frame is, want juist nu hebben wij een zondag waarop die pas vanaf de middag open is. Waarmee je ook laat zien dat het zeker geen normale werkdag is, maar een aparte werkdag. Een bijzondere werkdag waarvoor aparte winkeltijden gelden. Als we die winkeltijden op gaan normaliseren met andere dagen, dan heb je daar geen aparte status meer voor. En dan vind ik het best begrijpelijk als werkgevers zeggen nou het is een normale werkdag, waarom zou dan een aparte toeslag moeten gelden? En dan gaat het argument op dat het een extra zakcentje is. Die gaat dan weg. En ja, die zondag gaan we dan niet terugkijken als rustdag.
Dus daar zie ik echt grote zorgen in. Het gaat namelijk ook niet over. Het is ook niet zozeer een economisch debat wat mij betreft als het CDA betreft, maar het is ook een debat over wat voor samenleving willen creëren. Willen we een samenleving hebben waarin de economie centraal staat en waarin iedereen, maar continu moet consumeren? Of juist een samenleving waarin je je als mens vooral mens kan zijn? Wat het CDA betreft moeten we vooral voorkomen dat wij een inwoner vooral als consument gaan zien en zeker niet die neoliberale koers in zetten. Dan voorzitter, tot slot het onderzoek van de gemeente heeft wel degelijk gekeken naar behoefte van supermarkten, maar nog niet naar die van omwonenden. En het risico bestaat daarom ook dat supermarkten die eerder ook open gaan ook resulteren in eerder lossen en daarom ook mogelijk overlast dat daaruit volgt. En daarom dien ik de motie laad en los inwoner niet de klos in. Met veel dank aan mijn fractie collega Jonathan Koelewijn voor alle moeite in deze motie die oproept om onderzoek te doen naar de mate van overlast van laden en lossen. En vooral ook omdat de factor inwoner om supermarkten weinig rekening heeft gehouden in het onderzoek dat hier gevoerd is. En juist moeten goed kijken of er mogelijk overlast hieruit ontstaat, zodat we die ook eventueel later kunnen mitigeren in de APV.
Want mensen hebben vaak last bij het laden en lossen van supermarkten en dat hoort helaas bij de werkzaamheden aan de supermarkt. Maar een gemeente die sociaal en leefbaar wil zijn, moet daarom ook rekening houden met het voorkomen van mogelijk overlast. En laten we daarom vooral ook kijken naar wat de impact is op omwonenden en dat mee gaan nemen in de toekomst, zodat we daar eventueel ook later in kunnen grijpen. Dus dat blijven onze inwoners en overlast door vroegtijdig lossen moeten gewoon zien te voorkomen. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. De heer Lokker, vervolgens.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat slechts om twee uur eerder de supermarkt open. Maar we hebben tijdens de ronde tijdens dit debat en tijdens onze eigen fractievergadering in het recente en het langere verleden gemerkt dat dit onderwerp aan heel veel verschillende zaken raakt. Het zal geen verrassing zijn dat GroenLinks zich grote zorgen maakt over de overconsumptie op onze aarde. We gebruiken en verbruiken de grondstoffen van onze aarde op een veel te grote schaal en in een veel te snel tempo. Het idee dat we altijd dingen moeten kunnen kopen is geen vrijheid. Het is de schijn hiervan. Het voldoet niet aan de behoefte, maar het voldoet aan een kapitalistische afhankelijkheid. Maar is het tegenhouden van twee uur opendoen van een supermarkt op zondag waar je vooral terecht kan van levensmiddelen en die de rest van de week al van acht uur 's ochtends tot tien uur 's avonds open zijn.
Nou, echt het middel om dit tegen te gaan. Onze fractie heeft er lang over gesproken en we zijn ons er ook van bewust dat voor veel mensen in onze stad, waaronder blijkbaar mevrouw Buursink- De Graaf, het heel handig is als op de supermarkt op zondag twee uurtjes eerder open is. Als GroenLinks zullen we in dit geval instemmen met het voorstel met daarbij expliciet vermeld dat dit voor ons geen begin is van discussies over nog ruimere openingstijden voor andere winkels in de toekomst. We hopen, en wij zijn het in ieder geval ook van plan samen met andere partijen in de Raad in de toekomst met goede voorstellen te kunnen komen om het kapitalisme in onze stad wel te kunnen beteugelen. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Kijk eens aan. Een interruptie van de heer De Gram of u weet waar. Ja, ja, dan krijgt u het woord, meneer De Gram.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
Ik dacht dat de heer Lokker klaar was, maar dat had ik dus goed. Voorzitter, onze samenleving raakt steeds verder vercommercialiseerd. Waar collectieve rustmomenten ooit vanzelfsprekend waren, lijkt nu alles te draaien om economische efficiëntie en directe behoeftebevrediging. Winkeltijden, toerisme en woningbouw, alles moet maar door. Maar vandaag gaat het over meer dan openingstijden. Het gaat over de norm die we elkaar met elkaar willen stellen. Moet alles altijd open zijn en moet de stad dan nooit meer stilstaan? Wij zeggen nee, want een samenleving zonder rust, zonder pauze is geen gezonde samenleving. De Partij voor de Dieren is zelfs voorstander van een wekelijkse commerciële rustdag. Niet uit nostalgie, maar uit principe, want elke keer dat we een klein stapje zetten richting meer raken we iets kwijt. Rust, menselijke maat en balans.
En zoals eerder vanavond bij de vragen over sterrenplafond van de Carolus bioscoop. Telkens lijkt het onschuldig, maar samen vormt het een patroon waarin de markt steeds wint van de mens. En laten we eerlijk zijn over de gevolgen. Werken op zondag was ooit een uitzondering met een toeslag. Maar hoe langer we dit normaliseren, zoals mijn collega Van Luik ook al zei, hoe sneller die bescherming verdwijnt. In de horeca is de zondag toeslag al verdwenen. Willen we dat ook in de retail? Een stad waar rust geen recht meer is, maar een privilege. De vraag naar zondags openstelling komt bovendien niet uit luxe, maar uit noodzaak. Alles is duurder geworden.
Wonen, zorg, boodschappen en het tweeverdieners schap is geen keuze meer, maar vereiste. Dan lijkt het zondag winkelen handig, maar eigenlijk is het een symptoom van economische druk. Laten we daar iets aan doen in plaats van het ritme van de stad verder op te rekken. Voorzitter, dit gaat niet over een uurtje eerder open of dicht. Dit gaat over de vraag welk tempo we onze stad gunnen of waar ruimte houden voor rust, ontmoeting en stilte. En of we durven zeggen dat niet alles altijd open hoeft. Wij zeggen laten we de norm opnieuw stellen voor een rechtvaardige en leefbare stad waarin de menselijke maat belangrijker is dan de marktmacht. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Markovic.

Naam spreker 23: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)

Dank u wel, voorzitter. Ik. De heer Gram, ik ben helemaal onder de indruk van uw verhaal. Echt super. Wat hier echt op tafel ligt is een principiële keuze willen. Wij de weg verder vrijmaken voor de afschaffing van de gedeelde vrije dag. De SP verzet zich tegen het verruimen van de openingstijden op zondag, omdat dit geen los besluit is, maar een stap in de geleidelijke afschaffing van die gedeelde vrije dag. En die zondag, die is er om te beschermen, want elke versoepeling zet druk op andere winkels en sectoren om te volgen en vergroot zo de concurrentie en de overlast. Bovendien wordt zondags werk steeds meer genormaliseerd, waardoor toeslagen en het recht om te weigeren onder druk komen te staan, wat leidt tot sociale afbraak voor werknemers, maar ook voor kleine ondernemers. Supermarkten mogen straks twee uur eerder open dan andere winkels. Dat veroorzaakt op de dag een stroom van klanten en verkeer in de straat.
De omliggende winkels zullen op termijn de concurrentie niet kunnen negeren en zich gedwongen voelen om ook te verruimen. En als wij het als normaal gaan beschouwen dat vrije momenten niet bestaan, maken we het vakbonden bovendien ontzettend lastig om er nog voor te vechten. Sociale afbraak in kleine stapjes. Er is een Gallisch dorp in de buurt dat deze vrije dag wel beschermt. En als wij, de liberalen geloven, is dat waarschijnlijk een middeleeuws gat zonder economie of vrijheid. Maar zover ik weet gaat het best oké bij onze buren in Duitsland. Dus kies voor een toekomst van gedeelde vrije dag voor iedereen. Het is echt een sociale keuze en die is het moeite waard om voor te staan. Tot zover voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Mevrouw De Vries-Kraaijeveld.

Naam spreker 24: Mevrouw De Vries-Kraaijeveld (Raadslid Lijst De Vries-Kraaijeveld)
Dank u, voorzitter. Voorzitter. Hier ligt een klein plan. Een kleine maatregel het plan om supermarkten twee uur eerder te openen op zondag. En voorzitter, tijdens de gespreksrondes voelde ik me een heel klein beetje alsof ik een voor als voorstander een soort Romein in Gallië was. Ik hoor dat de meerderheid tegenover toch enkele vocale Asterix en Obelix zijn en dat is hun goed recht. Maar het is ook mijn goed recht om voor dit plan te zijn. Het plan lijkt me echt op meer relaxte zondag beginnen. Verder begreep ik dat supermarkten enig ongemak zouden kennen als het beleid direct in zou gaan en daarom dien ik van harte het amendement van de PvdA mede in. Ten minste houdbaar vanaf. Opdat ik heel graag mijn croissant in de koffie kan gaan dopen. Tegen een uur of half 11 s ochtends. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ik kijk even een ander woord voor mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dank u wel. En ik kan daar heel kort over zijn. Ik haak even aan op het op de opmerking van mevrouw De Vries-Kraaijeveld over de Romeinen in het Gallische dorp daar aan de overkant. We leven toch in de stad die, die echt heel veel de Romeinse verleden wil laten zien en daar trots op is. Dus knoop dat even in de oren. Ja, het is landelijke wetgeving dat je gewoon op zondag je winkels open mag stellen. Alleen ja, het Gallische dorpje, daar word je toch bekant af en toe behoorlijk Gallisch van. Want dit eco marxistische bestuur in meerderheid die wil bepalen of men wanneer mensen wel en niet tegen de landelijke overheid in en wanneer ze hun boodschappen moeten doen en hoe ze hun leven moeten invullen en of ze al of niet iets willen consumeren ja of nee.
Met het gevolg dat het consumptie toch wel doorgaat en mensen uitwijken naar Beuningen, waaronder ikzelf. Dus en ja, dus je helpt de lokale economie om zeep. De winkeliers waar jagen tegen het harnas, de bewoners die zelf hun dag willen invullen wordt het moeilijker gemaakt. En we helpen alleen de lachende middenstanders in onze omliggende gemeenten, die het overigens van harte gun. Ik kan nu in ieder geval de slager in Beuningen aanraden. Dat is een hele goede. En uiteindelijk wij gaan er gewoon niet over. Dus laat het nou gewoon lekker los. En vandaar dat ik de motie van mevrouw Den Ouden, D66 van harte ondersteun. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

De heer Sewpersad.

Naam spreker 25: De heer Sewpersad (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, ik heb het, ik heb de aandacht. Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de tijden veranderen en onze gewoontes, die veranderen mee. Waar vroeger de zondag begon met koffie en de krant, begint die vandaag voor veel gezinnen op het sportveld, onderweg naar oma en opa of met een to do lijst of aan een croissantje. En nog en dat moet nog even afgewerkt worden. De meeste gezinnen werken vader en moeder. Het leven draait op volle toeren, vaak ook in de avonden en weekenden. En juist daarom past een verruiming van de zondag openstelling zo goed bij deze tijd. Een supermarkt die om tien uur open mag, geeft gezinnen wat lucht. Even snel boodschappen doen voor het de middag drang voordat de dag echt begint. Geen stress, geen stress meer om alles in de kleine vensters van een paar uur te moeten proppen. Het gaat hier om.
Het gaat hier niet om meer consumeren, maar om een de ruimte om meer ruimte in de dag, meer rust. Ik doe dat niet. Oh ja. Ja, mijn links slaat op hol. Ja, ja. Ja. Ja. Ik heb hem. Ik heb hem. Meer rust, juist doordat mensen hun boodschappen kunnen spreiden. Dit is prettiger voor het personeel, voor de klanten en voor de buurt. En laten we eerlijk zijn, die twee uurtjes eerder open zijn geen radicale breuk met de zondagsrust. Het is een kleine stap, maar wel eentje die beter past bij hoe wij vandaag leven. Met deze wijziging zeggen we eigenlijk vertrouwen onze inwoners om zelf te bepalen hoe ze hun zondag willen invullen. Wie vroeg wil winkelen, die kan. Wie de rust wil bewaren, die mag. Vrijheid en verantwoordelijkheid hand in hand. Voorzitter, dit is een moderne en praktische aanpassing. Niet meer en niet minder. Een maatregel die aansluit bij de realiteit van werkende gezinnen, bij de dynamiek van de stad en bij het ritme van nu. Daarom steunt de Stadspartij deze verruiming met begrip voor de traditie, maar ook met oog voor de tijd waarin wij leven. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel, nog een vraag van de heer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Dank u wel, voorzitter. Ja, wij hebben op verzoek van supermarkten een amendement ingediend. Steunt u dat amendement ook?

Naam spreker 25: De heer Sewpersad (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Nee, daar hebben wij het al eerder over gehad. Ik kon het niet. Sorry, ik kon het niet laten te zeggen. Nee hoor, ik vind het. Ja, kijk, als je zo 88 procent ongeveer heeft gezegd, ja, wij willen dit. Nou, als je dan zo een grote jongen bent dat je ja zegt, dan moet je je programma's toch wel klaar hebben staan. Dus ik vind het een beetje betuttelend richting die jongens die ja, gezegd hebben.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, de heer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Betuttelend. Dit is de vraag vanuit hunzelf. Dus die 88 procent die u zegt te vertegenwoordigen. Die vraagt dit en dan zegt u dat het betuttelend is. Vindt u dat niet een beetje tegenstrijdig?

Naam spreker 25: De heer Sewpersad (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ik vertegenwoordig die 88 procent. Ik heb geen supermarkt, ik heb een tandartspraktijk, dus dat is iets anders. We hebben allerlei. We hebben ook al een heel lange openstelling en ook in de weekenden kunt u terecht. Maar en daar en daar, daar gelden geen sluitingstijden. Die worden hier niet besproken. Maar ik vind. Nou nee, als ik het uit moet leggen. Het is niet echt betuttelend. Ik vind het betuttelend dat wij moet nog moeten gaan zeggen van goh jongen, denk eraan. We gaan er vandaag beslissen. Dus dat je morgen moet je het allemaal op orde hebben, die hebben het wel op orde. We hoeven hun niet aan te herinneren. Zeker niet amendement matig.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, als er verder geen bijdrage in eerste termijn zijn geef ik het woord voor reactie op gestelde vragen en de voor ingediende moties amendement aan wethouder Brom.

Naam spreker 26: De heer Brom (Wethouder)
Dank u wel voorzitter. En de laatste keer hebben wij in ieder geval een dusdanig goed debat gehad dat er verder geen vragen zijn gesteld aan dit college. Dus ik begin meteen met het beantwoorden van de moties en dat scheelt u. Scheelt u weer een tijd. Kan ik vertellen. Ik begin met de motie D66, VVD, ODV en daarin wordt gevraagd om de volgende keer de evaluatie om die in 2028 te doen. En dan om te vragen hoe dan de planning is van de van de winkeltijden om die mee te nemen en we kunnen die motie omarmen. Dan komen we bij het amendement van de PvdA. Het is gebruikelijk dat het besluit ingaat de dag na het besluit. Als de Raad van mening is dat dit op één november en als de Raad van mening is om dit op één november in te laten gaan, dan is dat aan de Raad en daarom willen we het oordeel hiervoor aan de Raad laten.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Vraag van de heer Galijasevic.

Naam spreker 22: De heer Galijasevic (Raadslid PvdA)
Dank u wel. Ja, wat vindt het college zelf? Want volgens mij is het ook gebruikelijk dat we transparant zijn naar de stakeholders in de stad. Volgens mij heeft de wethouder ook uitvoerig met supermarkten gesproken. Er is een evaluatie geweest. Supermarkten geven dit nu aan. Ja, ik kan me niet voorstellen dat deze wethouder, die ook zelf een hart voor ondernemers heeft ja, zo een zo een oproep voor een hele logische, makkelijke oproep vanuit de ondernemers niet ondersteund.

Naam spreker 26: De heer Brom (Wethouder)
Ik heb een heel groot hart voor ondernemers. Daarom ben ik ook wethouder economie. Wij hebben inderdaad. Wij hebben de vragen hebben we gesteld en we zijn tegemoet gekomen aan de supermarkten om te zeggen van we gaan de tijden die gaan, we gaan we anders inzetten. Want er is al jarenlang een hele grote vraag naar. De vraag is niet geweest en we hebben er ook geen antwoorden op gehad. Geen vragen van de supermarkten over overgehad van kan dat gewoon drie of vier weken later dan de datum van het besluit? Die vraag hebben wij niet gehad, dus die is bij ons ook niet bekend. Dan kom ik bij de last and certainly not least de motie van laat dan los, de inwoner niet de klos.
U vraagt hier onderzoek te doen naar de mate waarin inwoners rondom de supermarkt de overlast ervaren en het laden en lossen, inclusief de mogelijke verschillen tussen dagen en tijdstippen. Dat is veel, want dat betekent dat we over zeven dagen breed alle onderzoeken moeten gaan doen. Dat is heel erg veel. Ik kan u wel vertellen, momenteel zijn er geen meldingen van overlast de van supermarkten en dat heeft er ook mee te maken. In het verleden zijn de supermarkten die ze Die hebben daar veel meldingen over gehad en toen heeft het logistieke bedrijfsleven. Die heeft er voor gekozen om stillere vrachtwagens te hebben, stille materieel, juist om te zorgen dat die overlast zoveel zo min mogelijk is. Daarnaast, als het na zeven uur is en voor zeven uur 's avonds, dan hebben we ook. Daar hebben we ook geen handhaving bevoegdheid en bovendien zou het een ingreep zijn op een logistiek proces, want die vrachtwagens komen op hele vaste tijden, komen die altijd aan en we hebben geen signalen gekregen dat daar dat er gewoon klachten over zijn. Tot zover voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Kijk naar uw raad voor eventueel inbreng in tweede termijn. Is daar nog behoefte toe? Ja, mevrouw Den Ouden.

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Ja, ga toch nog een keer zeggen. Dank u wel. Sorry. D66 kiest voor vrijheid en vertrouwen. Vrijheid voor ondernemers om te bepalen wanneer ze open willen en vertrouwen in inwoners om hun zondag zelf in te

vullen. En dit debat klinkt enorm alsof mensen heimwee hebben naar die rustige zondag van 1950, toen de winkel nog dicht was en iedereen rust had. Maar die tijd is voorbij en dat is prima. De samenleving is veranderd en ons beleid mag mee veranderen. Wie rust wil, heeft daar alle ruimte voor. Wie liever werkt, sport of boodschappen doet, mag dat ook. Dat is geen verplichting, dat heet keuzevrijheid. Daarom steunen wij de stap naar tien uur, maar we hopen natuurlijk al helemaal omdat het college ons voorstel ook nog eens omarmt op heel veel steun voor onze motie. Dank.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Heer.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Wie kan ik de voorstellen het woord geven? De heer Sewpersad.

Naam spreker 25: De heer Sewpersad (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Nou, ik wil even in reactie op mevrouw Den Ouden even zeggen dat wij niet absoluut niet te hang hebben naar de vijftig jaren qua boodschappen doen en dat wij dat daarom ook het voorstel steunen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Andere woord meldingen in tweede termijn?

Naam spreker 21: Mevrouw Den Ouden (Raadslid D66)
Sorry, toch even een duidelijke vraag voor de heer Sewpersad. Onze motie steunen?

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Meneer Sewpersad.

Naam spreker 25: De heer Sewpersad (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Een hele duidelijke vraag en een heel duidelijk antwoord. Niet uw motie steun ik, want u doet er veel aan toekomst, politiek en mijn objectieve mening. Maar het raadsvoorstel steunen wij wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, nee, u had het goed begrepen mevrouw Den Ouden. We gaan over naar de stemming. De beide moties eerst uiteraard. Het eerste motie, met uw aandacht graag. Het croissantje warm de deur nog dicht. U stemmen graag daarover. Met negen stemmen voor en 26 tegen is die motie verworpen. Dat brengt ze bij de tweede motie, Laat een los inwoner niet de klos. Met zes stemmen voor en 29 tegen is die motie ook verworpen. Dat brengt ons bij het amendement. Ten minste houdbaar vanaf. Met 16 stemmen voor 19 tegen het amendement verworpen.
Dat brengt ons bij het raadsvoorstel over de Verordening winkeltijden aanpassing. Uw stem over het raadsvoorstel. Met 29 stemmen voor en zes tegen is het raadsvoorstel aanvaard? Goed, dan stel ik voor dat we even tien minuten kort schorsen en dan gaan we dan snel verder met de resterende voorstellen. We gaan weer verder. Ik mag iedereen verzoeken zijn of haar stoel in te nemen. We zijn, de vergaderingen heropend. We zijn bij 7.2 Het raadsvoorstel Beleidskader inclusie. En wie mag ik allereerst het woord geven over dit raadsvoorstel? De heer Kraft, allereerst.

Naam spreker 19: De heer Kraft (Raadslid PvdA)
Ja, dank u wel, voorzitter. En het zal u niet verbazen, maar de PvdA staat voor een inclusieve stad. Een Nijmegen waarin het niet moet uitmaken wat iemands achtergrond, afkomst of capaciteiten zijn om volwaardig mee te kunnen doen. Iedereen hoort erbij, iedere stem telt en elk talent verdient ruimte om bij te

dragen. Toch zien we helaas hoe de samenleving in rap tempo verhardt. Hier in Nijmegen zien we soms dat inclusie en veiligheid onder druk komen te staan. Recent nog geïllustreerd door de schokkende femicide in Lent en de mishandeling van een inwoner in de wijk na de heksennacht. En ook nog veel plekken waar mensen met een fysieke beperking nog niet naar binnen kunnen.
Voor de PvdA is het vertrekpunt van dit beleidskader dan ook helder. Nijmegen is nog geen stad waar iedereen zich thuis voelt of betrokken. Verdere uitsluiting draai dreigt en dat vraagt van ons een proactieve houding als gemeente, als stad om daar iets tegenover te zetten. Het is aan de gemeente om zichtbaar en actief op te komen voor die inwoners die dat extra nodig hebben en daarbij te erkennen dat dit vraagt om ongelijk investeren in eerlijk herstel en kansen. Waarin we extra aandacht geven aan de mensen die dat inclusieve beleid het hardst nodig hebben. Hoewel ik deze wethouder ken als iemand die dat principe in elkaar heeft zitten, komt dit uitgangspunt pas als je doorleest in de soep bullets van de uitgangspunten naar voren. Maar we zeiden het al wie het hardst geraakt wordt door uitsluiting, verdient onze fundamentele aandacht. Juist nu, op een punt waarin die verdeeldheid zichtbaar toeneemt, moeten we kiezen voor verbinding en solidariteit. Het beleidskader inclusie biedt ons de kans om hier werk van te maken en kansen die we niet mogen laten liggen. Daarom dien ik mede namens de SP en de Partij voor de Dieren het amendement tussen woorden en daden in. Daarmee geven het beleid niet alleen richting, maar verankeren ook juist die principes die we zo belangrijk vinden in ons beleid. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ik dank u. Wie kan ik voorts het woord geven? Mevrouw Janssen.

Naam spreker 17: Mevrouw Janssen (Raadslid D66)
Dank u wel, voorzitter. Een stad is pas echt van iedereen als iedereen zich vrij voelt om mee te kunnen doen. En dat is voor D66 de kern waar het precies over zou moeten gaan en ook waar dit beleidsstuk over gaat. De uitgangspunten zijn sterk. Algemeen maar kan maatwerk waar nodig met de mensen om wie het gaat en opgave voor ons allemaal. Dat is wat we nodig hebben en een mooi startschot voor een inclusieve stad. Maar tegelijkertijd voelt dit ook echt alleen als een eerste stap. Echte startschot. De richting is goed, maar de vraag blijft hangen wat gaan de mensen in Nijmegen nou echt merken van dit beleid? Wat gaan we morgen anders doen? Want voor D66 betekent inclusie dat iedereen de vrijheid heeft om zijn of haar leven vorm te geven, zonder drempels die in de weg staan.
En juist daarom zou inclusie niet over papier moeten gaan, maar over mensen. Over een speelplek waar een kind in een rolstoel mee kan doen. Over een straat die zo is ingericht dat iedereen zich veilig voelt. En over brieven van de gemeente die je terug mag sturen als je ze niet begrijpt, zodat we daarvan kunnen leren. Zo zijn er nog wel honderd concrete ideeën die we kunnen noemen waarmee we Nijmegen echt een stad maken voor iedereen. Voorzitter, het moge duidelijk zijn wat D66 betreft is dit een mooi startschot, maar de finish is echt nog niet in zicht. Laten we nu samen aan de slag gaan om concreet beleid om te zetten naar daden, zodat iedereen zich vrij en veilig voelt in onze stad. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan ik dan een woord geven? Mevrouw Mijling.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik zou bijna mevrouw Janssen napraten met een stad is pas een stad van iedereen als we het niet meer hebben over groepen. En als ik dit stuk lees, dan begint het met het beleidskader inclusie. Dan komt er diversiteit in het stuk bij en dan komt discriminatie komt er bij en worden er steeds andere groepen ook in genoemd. En aan de ene kant snap ik het en aan de andere kant heeft het CDA toch nog het doel. We moeten het uiteindelijk niet meer hebben over bepaalde groepen, want zolang we zelf groepen blijven benoemen blijven deze groepen bestaan. En als wij die groepen blijven benoemen, blijven ze ook in onze samenleving bestaan en blijven er ook altijd mensen aan refereren. Ja, is iets het wel of niet waard? En dan gaat het. De grote meerderheid gaat beslissen over de kleine minderheid en daar hebben wij als CDA erg veel moeite mee en dat hebben we in het verleden hebben we dat hier in deze raad ook meerdere keren

aangegeven als er een discussie ontstond over bijvoorbeeld, is een brug nu voor iedereen om overheen te gaan of alleen voor de mensen die goed ter been zijn?
Het is een op zich een sympathiek stuk. Ik vind het vrij iel. Ik vind het is iets. Het heeft me niet verrast wat erin staat. Ik denk dat het eigenlijk al bijna gemeengoed zou moeten zijn. Ik zou van de wethouder wel eens weten willen weten wat gaan we doen om de mensen die nu nog op het moment dat De Gelderlander een artikel plaatst over is het waard ja of nee om een brug inclusief te maken die daarmee een enorme hausse aan reacties oproepen en daarmee een soort van poll? Vindt u het wel of niet het geld waard, hoe we nou juist zorgen dat de andere mensen in onze stad leren dat er eigenlijk geen waarde aan inclusie zit? Het moet gewoon. Het is een recht. Net zoals dat iedereen recht heeft op een veilige stad. Een stad waar je thuis hoort, waar je je vrij in kan bewegen, waar je niet gediscrimineerd wordt, waar je divers mag zijn, want we zijn allemaal divers, dus ik zou wel eens willen weten wat gaan we doen aan de andere kant.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan voorts het woord geven? Mevrouw Lauret.

Naam spreker 16: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)
Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vond het een mooi betoog van mevrouw Mijling. Dank u wel daarvoor. Ik denk dat daar wel een. Dat ze daar wel een punt heeft. Ja, toch is de Partij voor de Dieren op zich wel blij met het voorliggende beleidskader inclusie en denkt dat we denken dat er een goede basis ligt om in de verdere uitwerking van de afzonderlijke agenda's mee aan de slag te gaan. Juist nu inclusie in de wereld waarin wij leven steeds minder vanzelfsprekend lijkt te worden, denken wij dat dit kader in woord en daad net dat kleine stapje extra kan zetten. En we vinden het van groot belang dat gemarginaliseerde groepen met de grootste kans op achterstelling en uitsluiting gelijkwaardig worden meegenomen in het beleid van onze gemeente. Dat daar ook echt serieuze aandacht voor is. We sluiten ons daarom ook aan bij collega Kraft van de Partij voor de van de Arbeid en dienen hun amendement tussen woorden en daden dan ook graag mede in. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben in Nijmegen een rijke traditie op het gebied van inclusie, emancipatie en diversiteit. In de jaren sinds de Tweede Wereldoorlog heeft onze stad een veelvoud aan emancipatiebewegingen gekend die tot de dag van vandaag hun effect hebben en waarvan vele organisaties en netwerken tot de dag van vandaag bestaan. Of we het nu hebben over de rijke geschiedenis van de Nijmeegse vrouwenbeweging in al haar diversiteit, de regenboog beweging die al sinds de jaren 50 eerst onder allerlei pseudoniemen in kleine zaaltjes bij elkaar kwam, maar nu al jaren onderdeel is van het maatschappelijk middenveld. Maar ook de rechten en inclusie van mensen met een beperking, dat we vandaag de dag nog terugzien in het veelgeprezen terecht Zelfregiecentrum.
Maar ook de vele bewegingen van Nijmeegse gemeenschappen met bijvoorbeeld een gedeelde cultuur, een gedeeld verleden of een gedeelde herkomst. Denk bijvoorbeeld aan Piron, Sema en de woonwagenbewoners in onze stad. En deze groepen zijn er niet alleen om emancipatie en rechten te bevechten of discriminatie van hun deelnemers tegen te gaan, maar ook om hun eigenheid en identiteit te vieren. En we zijn ook heel blij dat dat een onderdeel moet blijven van deze inclusie en dat dat ook behouden blijft in een stad als Nijmegen. We hebben als stad en als gemeente heel veel te danken aan de verschillende organisaties waarvan ik er net een paar noemde en hun werk op het gebied van inclusie en diversiteit.
Vandaag zetten we als gemeente een nieuwe, misschien een kleine, maar wel een hele nodige stap met het beleidskader inclusie. We verankeren namelijk voor het eerst inclusie op alle terreinen en werkvelden van de gemeente. En daarbij maken we ook expliciet dat inclusie een verantwoordelijkheid is voor ons allemaal en vanzelfsprekend zou moeten zijn. En volgens mij is dat precies wat mevrouw Mijling net naar vroeg. Dit is een taak van ons allemaal die vanzelfsprekend is, maar die je wel eerst vanzelfsprekend moet maken. Voorzitter,

het is harder nodig dan ooit. Rechtse politici en partijen zetten mensen tegen elkaar op. Ze gebruiken de verschillen om haat en onverdraagzaamheid te vergroten. En dat doen ze met halve waarheden, selectieve verontwaardiging en leugens. We zien dat overal.
De acceptatie van LHBTIQ'ers gaat achteruit. De veiligheid van vrouwen thuis en op straat staat onder druk en er is sprake van toenemende Islamofobie. En er worden in onze stad op klaarlichte dag Hitlergroet gebracht. En tijdens de extreemrechtse rellen in Den Haag werden antisemitische leuzen geschreeuwd, zonder enige schaamte. We mogen dat niet accepteren en we zijn blij dat het college in de uitgangspunten ook duidelijk maakt dat dit een opgave is voor ons allemaal. Dat we allemaal deze verantwoordelijkheid delen binnen het stadhuis, maar ook daarbuiten. Mijn fractie zal zoals altijd blijven strijden voor ons Nijmegen, een stad van iedereen. Samen met alle Nijmegenaren, alle organisaties die ik eerder heb benoemd en gelukkig ook deze wethouder en dit college. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Mevrouw Markovic vervolgens.

Naam spreker 23: Mevrouw Markovic (Raadslid SP)
Dank u wel, voorzitter. We bespreken het beleidskader inclusie. Een belangrijk stuk, want het gaat over hoe wij als gemeente zorgen dat iedereen mee kan doen. Maar juist in een stad die wil uitblinken in gelijke kansen, mogen we geen genoegen nemen met mooie woorden alleen. In het voorliggende beleidskader lezen we wel over algemeen waar het kan maatwerk waar nodig, maar nauwelijks over waarom mensen worden buitengesloten en welke verantwoordelijkheid de gemeente heeft om dat actief te veranderen. We zien dagelijks dat niet iedereen in Nijmegen dezelfde startpositie heeft. Mensen met een beperking, inwoners met een migratieachtergrond, LHBTIQ'ers. Mensen in armoede. Zij lopen nog altijd een groter risico om uitgesloten te worden. En als we daar niets extra's voor doen, blijven de verschillen bestaan.
En daarom dienen we dus met de PvdA en de Partij voor de Dieren het amendement tussen woorden en daden in. We voegen aan het beleidskader een nieuw uitgangspunt toe, met aandacht voor wie dat extra nodig heeft. En dat betekent dat we bij nieuw beleid expliciet kijken wie er wordt ingesloten, wie buiten de boot dreigt te vallen. We kiezen er bewust voor om juist die groepen die het meest risico lopen op uitsluiting extra aandacht en steun te geven. Want echte inclusie vraagt soms ongelijk. Investeren, meer doen voor wie achterstaat zonder. Zodat uiteindelijk iedereen gelijke kansen krijgt. En dat is solidariteit in de praktijk. En daar staat de SP voor. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ik dank u. Wie kan ik dan het woord. De heer De Beer.

Naam spreker 28: De heer De Beer (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, dank u wel. Voorzitter. Stadspartij Nijmegen staat uiteraard voor een stad met alle Nijmegenaren, Nijmegenaren voor alle Nijmegenaren. En ik gaf ook al in de gespreksronde aan dat je moeilijk dan tegen dit beleidskader kunt zijn. En dat zijn we dan ook niet. Daar zullen we op voorstemmen. Toen heb ik ook aangegeven dat ik het wel een beknopt stuk vond, dus ik ben heel benieuwd straks naar de uitwerking programma's. En die zien we tegemoet. Voor de rest stemmen we voor.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan ik dan nog het woord geven in eerste termijn? Niemand. Dan geef ik het woord aan wethouder Daemen namens het college.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Dank u wel en dank ook voor de brede steun die door de fracties is uitgesproken. Waar eigenlijk maar één hele concrete vraag gehad van mevrouw Mijling die gaat over wat doet u er nou eigenlijk aan om overbodig te maken dat er überhaupt nog over groepen in gesprek gaan aan de onderliggende stuk? Het gaat natuurlijk over de diversiteit van onze samenleving, is heel breed en wij voelen wel een verplichting om in beeld te

hebben welke groepen, waar ook deze het amendement naar verwijst, sommige groepen meer achterstand hebben of in het ervaren van drempels daar gewoon meer tegenaan lopen dan anderen. En dat we er dus nog niet zijn waarvan u zegt, zou vanzelfsprekend moet zijn. Dat is niet nodig. Als ideaal ben ik dat helemaal met u eens. Maar zolang we daar nog niet zijn, vinden we het belangrijk om dus vanuit de invalshoeken van wat is er specifiek. In een situatie aan de hand wel beeld daarbij creëren.
En de vraag die u stelt past volgens mij bij de oog voor zowel inclusie als discriminatie. Dat staat onder punt vier dat we heel goed in beeld hebben waar discriminatie voorkomt en dat we daar maatregelen voor treffen. We zullen ook apart nog een anti-discriminatie agenda maken en daar hebben we morgen bijvoorbeeld een sessie over met allerlei betrokkenen van wat zijn nou maatregelen die op dat punt echt helpen? En uiteindelijk ook hebben we opgeschreven het is werk in uitvoering, dus het is niet iets met een paar maatregelen en dan is dit geregeld en afgelopen. Dit is iets waar we voortdurend aan zullen blijven werken en waar deze het beknopte beleidskader zoals het ook aangekondigd was, zeker heel veel handvatten voor gaat geven en ook in de organisatie en daarbuiten mensen daartoe verplicht om zich daar mee bezig te houden.
Dus dat over uw vraag en dan hebben we een amendement dat heet tussen woorden en daden. En ik snap wel dat u nog even expliciet uitlicht van ongelijk investeren. Soms moet je dat dus juist harder gaan doen om bepaalde groepen weer op de startpositie, om het zo maar te zeggen terug te krijgen. En waar u toe oproept, begrijp ik. Wij gaan ervan uit dat de vijf uitgangspunten in samenhang precies dat doen wat u hebt beoogd en dat het ook onze opdracht is. Maar als u zegt van nou, ik wil dat nog wat specifieker opschrijven dan kan ik daarmee op zich uit de voeten. Maar ik zou hem nu als overbodig zien op dat wat u beoogt, wordt al in het beleidskader ook bedoeld en opgeschreven met die vijf samenhangende uitgangspunten. Dus ik laat dat graag aan de Raad over.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie wil er in tweede termijn nog reageren? De heer Kraft?

Naam spreker 19: De heer Kraft (Raadslid PvdA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de beantwoording en de appreciatie. Kijk, als de wethouder zegt wij hebben wij ervaren dat ook zo en zien dat als onderdeel van dit kader, dan snap ik dat vanuit inclusie. En ik snap dat vanuit het inclusie oogpunt dat ook zeker wordt meegenomen. Maar juist als het gaat over de vraag hoe zorgen we ervoor dat die uitgangspunten gedragen worden door de gehele gemeentelijke organisatie? Dat alsook bij sport, bij werk en inkomen, bij welzijn deze punten moeten worden meegenomen? Dan vind ik dat die uitgangspunten juist ook scherp moeten aangeven waar we anders moeten gaan werken. En daar lees ik nu nog in die uitgangspunten heel veel zaken waarin we misschien ook heel vaak hetzelfde kunnen blijven doen. En denk ik dat juist dat dit die solidariteit extra doen voor de mensen die dat het meest nodig hebben, voorop zou moeten staan in die uitgangspunten. En ik denk dat dat dit zonder dat dat meteen de inhoud helemaal overhoop zou gooien juist net wel wat scherper kan maken en net die ene keer het verschil kan maken. Dus daarin hoop ik toch dat we hier deze verandering kunnen doorvoeren. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Wie nog meer in tweede termijn? Mevrouw Mijling.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Ja, voorzitter, nog even kort dan een oproep. Ik snap dat ook het college dit heel erg belangrijk vindt en onderstreept en dat dit kader er dan ligt, maar dan zou ik het ook wel kunnen waarderen wanneer we zelf als gemeente er niet voor zorgen dat we die groepen juist creëren. En helaas zien we toch nog wel vaak en we gaan het er straks bij het stationsgebied ook weer over hebben dat we ongewild zelf als gemeente de groep ook weer, nou ja, eigenlijk in het leven roepen doordat we iets in een plan niet uit gaan voeren waardoor er raadsleden en mensen in de stad toch in de benen moeten komen om te zorgen dat er voor hun recht gevochten wordt.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)

Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Één vraag. Ja, de heer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, vraag aan mevrouw Mijling. Dank u wel. Ik snap uw zoektocht hè, dat u zegt het is. Het zou niet de bedoeling moeten zijn dat we mensen in groepen groeperen en dan zeggen deze mensen zijn anders dan andere mensen. Tegelijkertijd natuurlijk wel belangrijk. Als we de specifieke situaties waar de mensen mee te maken hebben discriminatie of uitsluiting. Als we die willen aanpakken is het natuurlijk wel belangrijk om te weten welke eigenschappen deze mensen in een groep hebben, zodat we daar ook iets aan kunnen doen. Dus hoe moeten we dat dan doen als u geen groepen meer wilt benoemen.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Nee, dan heeft u het mij niet goed begrepen wat ik nu oproep. Wat ik oproep is dat. We hebben het zo mooi met het stationsgebied over de voorkant van het stationsgebied. Dat wordt waarschijnlijk niet uitgevoerd zoals we het in eerste instantie zouden willen een veilige overgang. Daarmee creëer je zelf dat er de groep die daar dus geen gebruik van kan maken, toch weer benoemd moet worden door ons, door de stad, door mensen die voor ze opkomen. Om te zorgen dat zij hun recht waarop ze gewoon wat een gewoon een recht is dat ze dat ook krijgen. Dus we creëren dan zelf weer dat die groep in de schijnwerper komt op een manier dat er ook weer een discussie kan plaatsvinden. Of is het waard ja of nee? En dat is nou precies waar het CDA van af wil. We mogen niet meer met elkaar spreken. Is het waard? Ja of nee? Het is het waard, punt. En dat moet u met mij eens zijn. Dat kan niet anders.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, nou, ik ben het heel vaak met u eens, maar dat is natuurlijk ook één van de redenen waarom mijn fractie ook heel blij was dat we uiteindelijk, volgens mij verwees u er net zelf naar een brug hebben neergelegd waar iedereen gebruik van kan maken, hebben we daar ook met veel enthousiasme voor gestemd en het geld voor vrijgemaakt. Juist omdat het waard is. En ik denk ook met het risico dat we het alvast het debat voor gaan doen wat mijn collega Beumer zo gaat doen. Is het natuurlijk ook zo dat als we niet benoemen dat het bijvoorbeeld mensen zijn met een beperking of mensen met een visuele beperking of mensen in een rolstoel die goed de busbaan oversteken, dan kunnen we ook er nooit voor zorgen dat die busbaan ook toegankelijk oversteekbaar wordt.
Dus ik denk dat het juist heel belangrijk is dat we, en ik denk dat het college dat ook goed doet, er voor zorgt dat we op die manier toegankelijkheid creëren voor alle mensen in de stad. Maar dan is het juist heel belangrijk dat we dat op waarde schatten en dan is het juist heel belangrijk volgens mij. Als u dat met mij eens bent, om wel die groepen te benoemen en te durven zeggen en er ook geld bij te doen om te zeggen dat het waard is.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Het was een hele lange vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Jazeker.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Ik ben voor een betoog. Maar u gaf het zelf aan bij die brug. Die brug was heel lelijk, hè? Die discussie over die brug was echt heel lelijk. Hij lag er eerst namelijk zonder. En toen was de hele stad in rep en roer komen waarbij er twee kampen ontstonden. Is het waard ja of nee? En dat is nou precies wat ik aan dit college vraag. Zorg ervoor dat deze discussies niet meer hoeven plaats te vinden. Dus dat u nu zegt ja, het is juist mooi dat we dat kunnen benoemen bij het stationsgebied zeg ik helaas, we moeten het weer gaan benoemen bij het

stationsgebied, terwijl het college eigenlijk ervoor had moeten zorgen dat we het niet hadden hoeven benoemen.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Voorzitter, toch een aanvullende vraag. Ja, voorzitter, want het is natuurlijk wel een beetje de omgekeerde wereld. Op het moment dat mevrouw Mijling nu zegt straks bij het stationsgebied, ga ik zeggen dat het college toegankelijkheid moet waarborgen in het gebied. Terwijl toen deze gemeenteraad in haar volle. Of in haar volledigheid de kans had om een toegankelijke brug neer te leggen. Het was een groot deel van de gemeenteraad en volgens mij ook de fractie van mevrouw Mijling die tegen de toegankelijkheid van de brug stemde. Dus u bent nu in het college iets aan het verwijten, wat u vervolgens in het volgende debat, wat u vervolgens bij de toegankelijkheid van de brug niet deed. Ja, dat vind ik dan toch wel een beetje ingewikkeld en ik ben benieuwd hoe u daarop reflecteert.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Nou, ik weet heel goed hoe er gestemd hebben. We hebben in eerste instantie gezegd die brug hoeft er niet te komen, want het is een prestigeobject. Punt. Heel veel geld hoeft er niet te komen. Toen de brug uiteindelijk wel moest komen, hebben we gezegd als hij er komt, dan komt hij er, maar dan is hij inclusief. Dat is wat wij gedaan hebben en dat is het meest verre. Wij willen alleen niet dat de discussie continu oplaait en dat is wel wat er iedere keer gebeurt. En het draagt de gemeente zelf aan bij en dat is gewoon wat ik het college vraag. Zorg er nou voor dat we deze discussies in de toekomst gewoon kunnen vermijden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, verder nog in tweede termijn qua reactie. Niet, dan kijk ik even naar de wethouder.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Ja, eerst in reactie op de heer Kraft. Ik wil sowieso toezeggen dat ik wat het verzoek wat u doet, dat we dat bij het uitwerken van de uitvoeringsagenda, dus de vervolgstappen waar meerdere ook van zeggen nou, daar kijken we nou echt naar uit. Maak het concreet dat we daar dit punt bij betrekken. Dus wat u vraagt gaan wij in die uitvoeringsagenda een duidelijke plek geven dat we toelichten hoe we dat zullen doen, zodat het breed binnen alle organisatieonderdelen aan bod komt? En in reactie op mevrouw Mijling is het denk ik belangrijk. We hebben het over design voor gehad. Dat is natuurlijk een uitgangspunt wat we hanteren, maar alsnog zul je in de praktische situatie soms keuzes moeten maken en weten we ook dat het wel heel belangrijk toch de diversiteit is te begrijpen en te weten wat de verschillende obstakels zijn. Want een ruimte voor iemand met een visuele beperking of voor iemand met een rolstoel aanpassen vraagt andere keuzes. En dat is ook juist het concrete gesprek. Visuele beperking daar is ook een veelvoud van, zodat wij ook weten dat als we daar op adviesvragen vanuit ervaringsdeskundigen zal het ook steeds voor verschillende mensen iets anders zijn wat voor hen gaat helpen. En daar moeten wij uiteindelijk in de uitvoering wel keuzes in maken. Juist doordat we dat goed in beeld hebben wat die verschillende behoeftes zijn. Maar laten we dit debat niet verder over gaan doen. Maar dit is wel wat de situatie is. Het is niet eenvoudig daarin ook.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, nog een vraag mevrouw Mijling.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Laat ik vooropstellen dat ik echt niet op tegen ben dat u dan met de deskundigen en experts dat bespreekt om te kijken wat is er nodig? Ik vraag u alleen om het achter de schermen dan te doen en het ook echt gewoon daar te laten. En niet dat het aan de voorzijde om geld gaat. Dat is wat ik u vraag.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Helder, dan stel ik voor dat we over gaan naar de stemming. Ja. We hebben een abonnement. Tussen woorden en daden geheten. Dat is een stemming. Met 18 stemmen voor en 17 tegen is dat amendement aanvaard.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Een vraagt.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter) Er is nog een opmerking.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Deze kant. Mag ik dan een stemverklaring afleggen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat kan dan nu nog.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Ja, voor de volgende stemming. Maar dat kan ook voorafgaand.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat is veel correcter. U brengt dat heel correct, helemaal goed. Wilt u nu afleggen voordat we over het raadsvoorstel gaan stemmen? Dan is het aan u, meneer Kraut.

Naam spreker 11: De heer Kraut (Raadslid VVD)
Ja, dank u wel, voorzitter. Er lag voor de VVD een hele mooie beleidskader. Alleen door het amendement wat nu aangenomen is, waar we weer teruggaan naar hokjes denken en het doelgroepenbeleid hebben we een afslag genomen die het voor ons acceptabel maakt. Dus kunnen we helaas dit beleidskader niet steunen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Dan gaan we stemmen over het raadsvoorstel. U stemmen gaan het beleidskader inclusie. Met 31 stemmen voor en vier tegen is het raadsvoorstel aanvaard. Dank u wel. Dat brengt ons bij agendapunt 7.3 het raadsvoorstel Resultaat Verkenningsfase BO-Mirt centrumzijde station. Wie mag ik het woord geven? Ter aftrap van het debat. Jazeker, mevrouw Beumer.

Naam spreker 29: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)
Ja. Dank u wel. Het station van Nijmegen moet een groene en levendige plek zijn waar je je direct welkom voelt. Of je nu thuiskomt of voor het eerst onze stad bezoekt. Een plek die uitstraalt, dit is Nijmegen. Met het voorkeursalternatief maken we een mooie stap vooruit met daarin ruimte voor wat belangrijk is. Maar eerlijk is eerlijk, we missen nog wel wat ambitie. Als wij onze toekomstige station voorstellen, dan willen we niet een zesje. We willen een toekomstbestendig station dat past bij de groei en de ambities van onze stad. Een station dat niet alleen functioneert, een doorgang plek is, maar een echte entree. Want ja, het stationsgebied moet beter dan het nu is.
Juist op deze plek moeten we onze ambities laten zien. En daarom dienen wij vanavond samen met D66, Stadspartij Nijmegen, Partij van de Arbeid en Partij voor de Dieren de motie in. Geen zesje voor ons stationsgebied waarin we het college vragen om in het verdere ontwerpproces met partners te blijven zoeken naar verbeteringen voor meer groen en verblijfskwaliteit. Meer programma's zoals woningen, horeca en maatschappelijke functies. Een betere overstap tussen bus en trein, meer logica in de verkeersstromen, toegang tot de fietsenstalling en een toegankelijke, inclusieve stationsomgeving voor iedereen. Voorzitter. We hebben als dat nu de kans om het goed te doen en laten we die pakken. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Wieken, heeft nog een vraag.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, dank u, voorzitter. Dat extra programma wat er bij moet komen voor onze woningen heeft GroenLinks ook een voorkeur wat betreft het type woningen?

Naam spreker 29: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)
Of ik voorkeur heb voor een type woning? Ik denk dat dat moet laten zien hoe wij onze stad voor ons zien, dus dat daar een goede mix is waar voldoende sociale huur ook in zit.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, ja, wie kan ik vervolgens het woord. U heeft nog een vraag meneer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Excuses. Ja, ik wist niet dat de bijdrage ook al klaar was. Ja, nou ik was zo benieuwd. Dat nieuwe station, dat dat wat verbeterd moet worden. Vindt mevrouw Beumer dat dat station zonder hellingbaan zoals nu het plan is, meer of minder inclusief en toegankelijk is straks?

Naam spreker 29: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)
Ja, ik had deze natuurlijk al verwacht, maar ik vind hem ook wat flauw. Omdat ik wil zeggen wij vinden een toegankelijk station van het grootste belang en ik hecht er dan ook waarde aan dat om te benoemen dat de perrons en hierbij niet de bevoegdheid is van ons om dat omdat ProRail daarover gaat en dat daarin een onherroepelijk besluit, ook al ligt. Wat daar straks gaat gebeuren.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nog één keer meneer Wieken, dan gaan we verder.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Dank voorzitter. Ja, nee stel dat ProRail daarover gaat. Maar zal het dan niet goed zijn als wij als gemeente toch nog in gesprek gaan met ProRail om te kijken hoe we dat toch toegankelijk houden? Het liefst met hellingbaan en als dat niet kan met andere maatregelen die het verdwijnen van die hellingbaan moeten compenseren. Ik bedoel, het ligt wel binnen onze bevoegdheid om in gesprek te gaan met ProRail, daarover.

Naam spreker 29: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)
Zeker en ons college zit in een bestuurlijk overleg regelmatig natuurlijk met de partijen om tafel. En ik ga er volledig van uit dat ons college die toegankelijkheid zo in het vaandel heeft staan, daar telkens aandacht voor blijft vragen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, nou, anderen nog een interruptie? Meneer Van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor mevrouw Beumer zeggen dat wij als gemeente niet over het stuk van ProRail gaan. Maar is mevrouw Beumer het dan wel met mij eens dat we als gemeente dan ook niet over het buitenlands beleid gaan, zoals bijvoorbeeld over een motie buiten de orde zo meteen aan de orde is. Hoe ziet GroenLinks dat anders?

Naam spreker 29: Mevrouw Beumer (Raadslid GroenLinks)
Ik wil het vandaag over het stationsgebied hebben.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, wie kan ik voor ons het woord geven in eerste termijn? De heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Dank, voorzitter. Ja, een hoognodige upgrade voor ons station. Dat is ook goed dat die nu voorligt. Tegelijkertijd ook wel een aantal zaken beter kan, want er is veel onrust ontstaan in de stad over een ander onderdeel van het station, namelijk de hellingbaan tussen perron drie en vier. Die maken station voor mensen in een rolstoel met een rollator, mensen die gewoon slecht ter been zijn een stuk toegankelijker. Het is ook prettig voor mensen met een rolkoffer of een kinderwagen. En ProRail die wil die hellingbaan schrappen. Een pro is daarmee dus actief bezig om ons station minder toegankelijk te maken. Inmiddels hebben ook meer dan 900 mensen een petitie getekend van het Zelfregiecentrum samen met de SP. En ik weet dat de hellingbaan buiten het plan valt wat nu voorligt, maar volgens mij moeten wij als raad wel iets met dit signaal uit de stad.
En hebben we ook al eens gezegd in deze raad dat plannen zoals station dat we die integraal willen benaderen. Dus dat doe ik dan ook bij deze dus. Het is uiteindelijk ook één station. Lijkt me dus goed om dat college nog eenmaal om tafel gaat met ProRail met de boodschap dat er echt iets moet gebeuren om de toegankelijkheid van het station te waarborgen, nu en in de toekomst. Ik zou het college ook willen vragen is het station zonder die hellingbaan nog wel even inclusief en toegankelijk als het nu is? Want zonder hele baan wordt station volgens ons minder toegankelijk. We hebben het liefste dat deze blijft en anders dat ProRail andere maatregelen neemt om het toch toegankelijk te houden in situaties waarbij de lift kapot is.
En dat het college daar dus ook met ProRail opnieuw over in gesprek gaat. En daartoe dient de SP samen met CDA, PvdA, de Lijst De Vries Kraaijeveld en de Partij voor de Dieren een motie in getiteld Hellingbaan mag niet op de helling staan. Voorzitter, over toegankelijkheid leven, bredere zorgen. Ondanks alle goede bedoelingen gaat in de praktijk toch heel vaak mis met ruimte projecten. En ja, ze zijn nog niet ingediend, maar daarom staat ons logo ook bij een aantal moties die het CDA zometeen zal indienen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Kunt u daar nog over nadenken? Wie kan ik vervolgens het woord geven? Wie wenst nog het woord? Als het niet heel lang drukt. De heer Van Luik.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag iets indienen, dus. Voorzitter, we hebben bij de omgevingsvisie als gemeenteraad ook het amendement aangenomen. Een inclusieve stad waar het CDA het initiatief toe genomen heeft. Waarmee wij in ieder geval ook als stad inclusief willen zijn. En we hebben net ook weer daar een debat over gevoerd. En we hebben ook in de gemeenteraad vaak een motie aangenomen dat design vooral het uitgangspunt moet zijn. En toch zien wij in de schetsen die hier liggen voor het overleg met ProRail en de NS dat er weer geen veilige oversteek ingetekend is bij de busbaan voor slechtzienden en dat er geen fietsenstalling met plekken voor afwijkende fietsen of toegang daarvoor is nabij het station. En dat ook geen hellingbaan inderdaad, zoals besproken in bij perron de rivier zit. Terwijl veel van deze zaken wel gerealiseerd zijn in de gebiedsvisie wij als gemeenteraad voorgestemd hebben.
Om die reden om ervoor te zorgen dat we invulling geven aan het definitieve ontwerp en de inclusie te kunnen garanderen bij het station dienen wij samen met de SP, de PvdA en Partij voor de Dieren de motie in ons station, de toegang tot de stad. En dan voorzitter, ondanks dat wij dus. We hebben vaker discussie in deze gemeenteraad over toegankelijkheid en dat zou, zoals mijn collega al gezegd heeft, geen discussiepunt mogen zijn. Dat moet de basis zijn. En ook de gang naar de Raad van State we aan de westzijde van het station van organisaties die strijden voor toegankelijkheid laten zien dat het niet gegarandeerd is bij het station. En juist het station waar je de toegangspoortjes van de stad, die zou voor iedereen toegankelijk moeten zijn en

daarom is het voor het CDA betreft belangrijk dat we naast ervaringsdeskundigen als gemeente ook veel meer zelf zorg gaan dragen. Dat station voor iedereen toegankelijk is. Ook als je slechtziend bent of ook als je slecht ter been bent.
Daarom dienen wij de motie. Toegang gegarandeerd. Aansluiting gehaald in. Samen met de SP en de PvdA om als gemeente een grotere rol te nemen in de projecten die we hebben. Niet alleen bij station Nijmegen, maar ook bij station Dukenburg die nog op de schop gaan om ervoor te garanderen dat wij niet als gemeenteraad steeds achteraf te moeten repareren, omdat er iets niet toegankelijk blijkt te zijn, maar dat we echt garanderen dat we aan de voorkant dit goed gaan borgen. Mijn collega Mijling zei ook al dat we steeds als raad moeten opkomen voor groepen die strijden voor toegankelijkheid. Hier is ook strijden voor een toegang station en het CDA willen we heel graag dat het standaard wordt om te voorkomen dat wij als gemeenteraad het steeds weer achteraf moeten te repareren. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel, mevrouw Brand, vervolgens.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)
Ja. Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een nieuw station met een nieuw aangezicht voor de stad. En dat is eigenlijk iets wat je niet elke dag kunt bepalen. Maar vandaag eigenlijk wel. En de PvdA kan zich vinden in het voorkeursalternatief dat voorleeft ligt, want wij krijgen hiervoor een nieuwe fietsenstalling, nieuwe fietsroutes, busstations, twee maar liefst. De openbare ruimte station zal worden verbeterd qua toegankelijkheid, sociale veiligheid en vergroening. En dat kost wat. Dat kost 7,3 miljoen euro. En dat is een hoop geld. Maar daar hopen we ook subsidie voor te ontvangen. En we werken ook samen met een groot aantal partners om dit te bewerkstelligen. Denk aan het Rijk, NS-vastgoed en het station ProRail-provincie Gelderland. En dat is ook goed om te zien dat er een brede samenwerking is om dit te doen. Want nogmaals, dit doe je niet elke dag.
Maar als we zeggen dat we toegankelijkheid allemaal zo belangrijk vinden, dan moeten we wat de PvdA betreft echt de daad bij het woord voeren voegen. Want we dienen dan ook met overtuiging de motie over de hellingbaan in. Want voor mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten. Of met een rollator lopen is het gewoon ingewikkeld op het station te komen, omdat ook heel vaak de liften kapot zijn. En dat is niet één keer, dat is meerdere malen per jaar dat dat gebeurt en dan zijn we dus niet meer toegankelijk. En ik hoor partijen zeggen ja, maar daar gaan we niet over, daar gaat ProRail over. Dat vind ik heel mooi, dat mensen dat zeggen.
Maar uiteindelijk gaan we er als raad wel over wat wij vinden van toegankelijkheid. En ik vind dat we dan ook de moed moeten hebben om nu met elkaar te zeggen wij vinden dat ontzettend belangrijk en ga als college nog eens in gesprek met ProRail om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Dat is geen wat wij vragen, want we kunnen niet hebben dat we over een paar jaar, als het project helemaal af is en is een fantastisch station. We worden geprezen door de in heel Nederland, misschien wel veel verder daarbuiten. Hoe mooi het is dat we dan met zijn allen zitten. Ja, wat betreft de toegankelijkheid zijn we toch een beetje ja, de nul van de van het land. En dat willen we denk ik niet. Dus laten we het nu goed doen. Laten we daarover in gesprek gaan.
Dat roept de emotie toe op. Het mag verder wat ons betreft ook wel een onsje meer zijn en we kunnen ook wel wat meer ambitie tonen. En met de motie die de PvdA met andere partijen ook indient waar mevrouw Beumer het over had, doen we dat ook. Want er kan nog wel meer bij. We kunnen veel meer doen als het gaat over wonen, als het gaat over groen, als het gaat over veiligheid. Daar heb ik wel een vraag voor, ook aan het college, want daar hoort natuurlijk een kostenplaatje plaatje bij wat de bestellingen betreft, want die heten dan zo en dat gaat dan om grote bedragen. Dat gaat niet over een paar euro's. Dus mijn vraag is eigenlijk aan het college kunt u toezeggen dat de Raad steeds meegenomen wordt en ook op onderdelen keuzes daarin kan maken? Want laten we eerlijk zijn, we zitten al aan het einde van de bestuursperiode en we moeten ook nog geen voorschot nemen op een nieuwe periode. Dus eigenlijk wat wij vragen is heel simpel een spoorboekje voor deze bijstellingen. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)

Wie kan het antwoord geven? De heer Van Hoof.

Naam spreker 30: De heer Van Hoof (Raadslid D66)
Dank u wel, voorzitter. De plannen die voorliggen zijn zonder twijfel een stap vooruit naar een overzichtelijker en groener stationsgebied. Maar dat is niet zo moeilijk vergeleken met de huidige situatie. Wat D66 betreft is dit echter niet het eindstation. De plannen ademen nog veel te veel het verbeteren van wat er al is, terwijl Nijmegen en het aantal reizigers snel groeien. Daar hoort een station bij dat past bij deze groei. We zijn immers de grootste stad van Gelderland en inmiddels de negende stad van het land. Meer inwoners, meer reizigers, meer leven. Deze groei kunnen we alleen opvangen met goed openbaar vervoer. Dat betekent dat het OV van topklasse moet zijn en dat vraagt om station dat functioneert als volwaardig, efficiënte en een aantrekkelijkste, aantrekkelijke mobiliteits hub.
Daarom heeft D66 samen met andere fracties de motie Geen zesje voor ons stationsgebied ingediend. Daarmee zeggen wij mooi dat het beter wordt, maar we moeten gaan voor meer ambitie, want dit is te weinig. De ambitie is nodig omdat dit de best bereikbaar de plek van onze stad is en daarmee de ideale plek om onze economie te versterken. Hier hoort ook meer ruimte voor kantoren bij en daar wel eerder aandacht voor gevraagd. En dat doen we opnieuw. Meer banen hier betekent minder uitgaande pendel en dat is simpelweg fijner en duurzamer. Wat ons betreft om de plannen beter te maken is het volgende nodig. Een betere overstap tussen bus en trein. Bijvoorbeeld via één centraal busstation. Naast kantoor ook meer ruimte voor woningen en voorzieningen die meer dynamiek in het gebied brengen. Logischere verkeersstromen in het gebied waar de voetganger op één staat.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Er is nog een vraag van de heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, voorzitter. Ja, de heer Van Hoof staat onder de motie van mevrouw Beumer. Waar ik met mevrouw Beumer zelf ook een vraag over stelde over het gewenste extra programma en wat voor type woningen dat dan moeten zijn. Mevrouw Beumer die antwoorden op mijn vragen dat er ook voldoende sociale huurwoningen bij moeten komen. Legt de heer Van Hoof die motie ook zo uit of legt hem anders uit.

Naam spreker 30: De heer Van Hoof (Raadslid D66)
Ik leg hem als volgt uit dat ik sowieso nadruk legt en dat heb ik eerder gedaan. Dat wij ook meer kantoorruimte op deze locatie willen omdat het wat ons betreft de locatie is. En voor de rest hebben wij volgens mij het goede gewoonte dat we een woonbehoefte onderzoek hebben en op basis daarvan een woonprogramma bepalen. En wat ons betreft, gaat dat woonprogramma wat we voor het hele, hele stad hebben ook voor deze locatie. Er hoort ook sociale huurwoningen bij, maar ook koopwoningen voor starters bijvoorbeeld. Dat is volgens mij ook een hele goede locatie voor dat soort type woningen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dat was meneer Van Hoof.

Naam spreker 30: De heer Van Hoof (Raadslid D66)
Nee, ik heb nog een einde. We zijn er bijna.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Gaat u verder.

Naam spreker 30: De heer Van Hoof (Raadslid D66)
We hebben straks in tien minuten verbinding met de Randstad en de sterk verbeterde verbinding naar Roermond en wellicht en straks een IC naar Maastricht. Dit biedt Nijmegen een enorme kans. Hoe beter we het gebied nu ontwerpen, hoe meer mensen straks de trein kiezen in plaats van de auto. En laten we toch hopen

dat in de toekomst de verbinding naar Brabant verbetert met de verdubbeling van de brug bij Ravenstein. Wat de lang gekoesterde wens van D66 is. Zodat een rechtstreekse intercity naar Eindhoven te Breda wordt Regio de snelst groeiende regio van Nederland mogelijk wordt. Dus prima start, maar meer ambitie, beter OV en meer kantoorruimte en dus ook meer werkgelegenheid. En voor de rest sluit ik me ook helemaal aan bij het verzoek van mevrouw Brand.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven. Mevrouw Thomassen.

Naam spreker 6: Mevrouw Thomassen (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Dank u wel, voorzitter. Voor mij en ik denk voor heel veel mensen hier, maar ook buiten deze zaal is er weinig zo mooi als op het moment dat je Nijmegen binnenrijdt. Of je nu over de Waalbrug komt of met de trein aankomt. Je ziet dan die prachtige skyline met de Stevenskerk en de heuvels op de achtergrond. En dat gevoel van thuiskomen, dat is zo typisch Nijmegen. Maar dan even verder kom je bij het station aan, loop je het station uit en je kijkt om je heen. En eerlijk is eerlijk, dat gevoel van trots, van thuiskomen, verdwijnt dan altijd wel een beetje. Je treft een verrommelde omgeving, een stenig beursplein, je moet zoeken naar een logische looproute en erg lang blijven wil je niet. En dat terwijl dit voor duizenden mensen de entree van onze stad is. De eerste indruk die je krijgt van Nijmegen. Nu ligt er gelukkig een schetsontwerp dat al een stuk beter is na een complex en tijdrovend traject waar het college zich hard heeft ingespannen om er heel veel partijen mee te krijgen, zowel in plan, uitwerking als in financiering, zijn we nu een stap dichterbij. En dat is knap werk. We kijken eindelijk uit naar een meer aangenaam visitekaartje voor de stad met een uitnodigende inrichting waar meer groen zorgt voor een vriendelijke aanblik. Met een stationshal waar je niet het gevoel hebt alsof je in een aflevering van Help mijn man is klusser zit. Maar als we eerlijk zijn, we doen er al lang over om dit plan te gaan realiseren. En de ambities van de stad zijn ook gegroeid.
Een realisatie van dit plan duurt ook nog jaren, dus we moeten ook in de volgende ontwerp stappen blijven kijken of we de ambitie nog kunnen plussen in deze stations plannen. We staan voor een enorme stedelijke groei, voor klimaat uitdagingen en voor een stad die mobiliteit anders wil inrichten. Een station wint aan belang en dus moeten we ook best wel wat meer ambitie durven tonen. Daarom dienen wij de motie van die mevrouw Beumer eerder heeft ingediend van harte mee in. Een oproep aan het college om samen met de partners de lat hoger te leggen waar dat nog kan. Meer groen, betere routes, nog meer aandacht voor toegankelijkheid, betere overstapmogelijkheden, meer programma en reuring. Met ruimte voor wonen, werken en ontmoeten. Zodat het station niet alleen een plek is waar je aankomt of vertrekt, maar ook een plek is waar je graag even blijft. Een echte binnenkomer dus. Nijmegen verdient een stationsgebied. Dat voelt als thuiskomen. En daarvoor vragen we vanavond om die extra stap. Geen zesje, maar een zeker een dikke acht voor onze stad.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Mevrouw Buursink.

Naam spreker 12: Mevrouw Buursink-De Graaf (Raadslid VVD)
Dank u wel, voorzitter. Nou, de Nijmeegse VVD wil graag een mooi, toekomstbestendig, voor iedereen toegankelijk en voor alle modaliteiten bereikbaar station. Met een levendig en veilig stationsgebied, waarbij ik alle partijen die in het vorige agendapunt grote zorgen maakte over ruimere openingstijden toch nog even meegeef dat ruime openingstijden de levendigheid en de veiligheidsbeleving gaan vergroten. Wel zijn er bij de Nijmeegse VVD zorgen over of het college de financiering gaat rondkrijgen en vervolgens ook binnen het budget kan blijven. Ook wijzigingen daar graag procesafspraken over, zoals collega Brand dat ook al aangaf. Dat gezegd hebbende, volgens ons ligt er een prima eerste aanzet. We steunen de motie hellingbaan mag niet op de helling staan en ons station goed bereikbaar en we kijken uit naar de verdere uitwerking. En in reactie op één van de moties. Ik kan me in tegenstelling tot GroenLinks en Stadspartij, D66 en PvdA echt niet voorstellen dat het college zich er met een zesje vanaf wil maken, maar hoor graag of het college dat wel van plan was en of de motie niet een beetje overbodig is.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel mevrouw Lauret, vervolgens.

Naam spreker 16: Mevrouw Lauret (Raadslid Partij voor de Dieren)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het werd al eerder aangegeven. We willen allemaal trots zijn op Nijmegen en in veel gevallen zijn we dat ook. De stationsomgeving is echter al jaren een kale, stenige, grijze en echt onaantrekkelijke omgeving. De omgeving is guur in de winter en verzengend heet in de zomer. Dit past niet in het verhaal van Nijmegen zoals we dat graag zouden willen vertellen. In dat verhaal omarmen we groei in kwaliteit, dus ook in kwaliteit van deze omgeving voor al onze inwoners. Ik heb goed geluisterd vanmiddag. Was niet in het openbaar. Oh, dat is mij was mij niet helder. Maar nu liggen er plannen voor aanpassing van het station. Op een heel aantal punten gaat de huidige troosteloze omgeving verbeteren. Dat is fijn, maar eerlijk gezegd hadden we de plannen graag nog veel groener gezien.
Daarnaast hadden we in de plannen ook graag meer woningen gezien en een nog veel betere scheiding van de verkeersstromen, zodat deze omgeving ook veiliger wordt voor voetgangers en fietsers. Zonet vanavond was er weer een ongeval met letsel op het Stationsplein en dat wil niemand. We hebben van het college begrepen dat verderop in het proces wellicht nog extra zogenaamde bijstellingen nodig zijn. Mogelijk zijn zoiets als friet met extra mayonaise of friet met een plantaardige burger erbij. Heel graag zouden we zien dat die bij bestellingen gericht zijn op veel meer groen, meer woningen en echt veilige, gescheiden verkeersstromen. Hoe mooi zou het zijn als de beide stellingen een heel groen park opleveren vlak voor het station, met bomen die in goede grond staan en daar gewoon duurzaam oud kunnen worden. Als er schaduwrijk groen komt boven de plekken waar je moet wachten op de bussen en op de taxi's.
Zoals het busstation in Heerlen. Als groene wanden de regen en wind breken in de herfst en als er rond het station veel meer extra woningen komen, passend bij de wens van de Raad tot inbreiding in de stad. En hoe mooi zou het zijn als bij en op die woningen veel groen wordt aangebracht in de muren en op de daken, zodat je een soort hangende tuinen van Babylon krijgt rond het station, waar niet alleen mensen blij van worden, maar ook dieren kunnen wonen. Dat zou pas een visitekaartje voor Nijmegen zijn. We denken dat het goed is als de Raad nu al in de richting van veel meer groen en woningen en gescheiden verkeersstromen stuurt waar dat maar mogelijk is. En we zijn GroenLinks daarom dankbaar voor hun motie. Geen zesje voor het stationsgebied en dienen die dus ook graag mede in. Niet alleen vergroening is trouwens belangrijk, ook inclusie is een belangrijk onderwerp in onze stad. We willen immers een stad zijn voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. Zij moeten zoveel mogelijk zelfstandig kunnen meedoen in onze stad en onze stad moet dat mogelijk maken. En daarom vinden wij het een slecht idee dat er op het station straks maar één lift is om toegang te krijgen tot de perrons. Als die lift uitvalt, dan kunnen sommige mensen met een beperking geen kant op. Daarom dienen wij de motie van de SP. Hellingbaan mag niet op de helling staan mede in. Ook de motie van het CDA, ons station, de toegang tot centrum en stad die vraagt om een veilige voetgangers oversteek, om toegankelijke fietsparkeerplekken die ook geschikt zijn voor afwijkende fiets formaten en om goede toegang van fietsenstallingen voor iedereen. Die dienen wij graag mede in. Tot zover, dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Wie kan ik vooralsnog het woord geven? Jazeker, mevrouw De Vries- Kraaijeveld.

Naam spreker 24: Mevrouw De Vries-Kraaijeveld (Raadslid Lijst De Vries-Kraaijeveld)
Dank u, voorzitter. Met het voorstel dat voorligt, maken wij een belangrijke stap in de vernieuwing van het centrumgebied in en rond station Nijmegen. En hoewel ik niet bepaald een fan ben van moderne architectuur, zal het toch een verbetering zijn. En desondanks dit een versoberde versie is, biedt het toch verbeteringen die dringend nodig zijn. Vooral gezien de huidige stenige, onhandige en ook onveilige situaties voor fietsers, voetgangers en reizigers. Het nieuwe ontwerp zal verbeteringen brengen met onder meer een ruime ondergrondse fietsenstalling, meer bus perrons om drukte te spreiden en een meer toegankelijke stationshal voor bereikbaarheid in het stations district. Althans meer toegankelijk geldt dan vooral voor mensen met twee

goed werkende benen. Want mensen die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten, die gaan er netto op achteruit met dit station met deze plannen.
Er is een inspreker geweest die hetzelfde opviel aan het stuk als ik, namelijk als de lift niet meer doet, dan zitten mensen in een rolstoel of die slecht ter been zijn vast op het vast op het station, vast bij perron drie of vier. Ze moeten dan assistentie vragen bij de NS om bij een ander station uit te kunnen stappen en zijn dan dus nog steeds niet op plaats van bestemming. Ik zou daaraan willen toevoegen. Ja, dat is dus als de treinen nog rijden. Want stel dat je nou net de laatste trein hebt gepakt naar station Nijmegen en met je rolstoel. En je wil. Je bent niet op de hoogte van dat de lift het niet doet. Ja, wat dan, vraag ik mij eigenlijk af. Moet je dan maar in je rolstoel blijven wachten tot het ochtend is op perron drie vier in de winter? Hopen dat de NS ProRail dan ineens dekens komt gaan brengen. Ja, ik denk dat hier eigenlijk een echte oplossing voor nodig is en daarom dien ik heel graag de motie over de hellingbaan mede in, samen met SP, CDA en PvdA. Dank u wel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Er zijn verder geen woord melding is termijn. Dan geef ik het woord allereerst aan wethouder Vergunst namens het college.

Naam spreker 31: De heer Vergunst (Wethouder)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor velen van u een oproep doen om te blijven werken aan een ja, een fantastisch station dat ook past bij de groei die deze stad doormaakte. Schaalsprong en het is daarbij ook zeer wenselijk dat veel mensen ook gebruik gaan maken juist van het OV, gezien ook de groei die wij de komende tijd nog verder verwachten door te maken. We zijn natuurlijk al begonnen voor een deel in het station, dus op dit moment wordt er al gewerkt aan de perrons en er wordt al gewerkt aan het realiseren van een volwaardige entree aan de westzijde met bijbehorende fietsenstalling en zal mijn collega's er straks nog wat over zeggen. Maar we zijn natuurlijk nog niet klaar. En voor de centrumzijde, en dat is precies wat vanavond voorligt, hebben wij de afgelopen jaren gewerkt aan een ontwerp dat uitvoerbaar is en waar we ook financiën voor hebben weten te verzamelen van alle betrokken partijen.
En dat is gezien de gestegen bouwkosten van de afgelopen jaren best nog een grote uitdaging geweest. En dat geldt overigens ook voor ons deel, dat wat ook onderdeel uitmaakt van het raadsvoorstel. Waar wij overigens best optimistisch over zijn dat we daar ook een rijksbijdrage in zullen krijgen. Maar dat hopen, dat horen we pas over een paar weken. Dus dit is het uitgangspunt. En we hebben nog een we hebben nog tijd. We hebben nog een aantal jaren om met de partijen dit voorkeursalternatief verder uit te werken en dan is het mogelijk. En daarmee reageer ik meteen op de motie geen zesje voor ons stationsgebied. Het is nog mogelijk om de komende jaren nog verdere optimalisaties toe te passen, verbeteringen voor te stellen of zoals dat in het stuk heet, bijstellingen te doen. Daar hangt ook een prijskaartje aan, moet ik daarbij zeggen.
Dus de motie had ook als ondertitel kunnen hebben een spoorboekje voor deze bijstellingen. Want het is inderdaad heel erg belangrijk dat wij in de komende jaren en dat zullen we dan u ook daarover informeren hoe we dat proces gaan aanpakken. Dus hoe gaan we dat verder Onderzoeken wat wel en wat niet mogelijk is. Er wordt een aantal eigenlijk wensen geuit in deze motie, die wij op de inhoud grotendeels ook wel kunnen ondersteunen, maar die niet per se altijd mogelijk zijn. Maar dat moet blijken uit het onderzoek of waar simpelweg onvoldoende financiering voor is. Dus dat proces moeten we met elkaar en andere partijen ook in een goede participatie inrichten. En daarbij moeten we, ik herhaal het nog maar even, ook heel goed de financiële kaders en risico's in beeld brengen. Met die toevoeging kunnen wij uitstekend uit de voeten met de motie zoals die is ingediend. Geen zesje voor ons stationsgebied.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Vervolgens wethouder Daemen voor de andere vragen.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Ja, drie moties die over toegankelijkheid gaan. En ik wil bij de start zeggen dat zowel voor iedereen in het projectteam, dus zowel ProRail, NS als de gemeente, dat we allemaal toegankelijkheid heel hoog in het vaandel hebben en dat dat dus altijd wordt meegenomen in het ontwerp en de uitvoering. En dat geldt zowel

waar we het echt over hebben qua besluitvorming Centrumzijde, maar ook PHS, West en Three waar u een motie over heeft ingediend en in het wat vandaag voorligt hebben we dit geregeld binnen. Dan weer een bijlage bij die samenwerkingsovereenkomst. Dat gaat dan over de specifieke klanteis specificaties waar ons handboek Toegankelijkheid in is opgenomen als eis. Dus alles wat we daar gaan maken moet daaraan voldoen.
Dus dat schetsontwerp wordt via die uitgangspunten uitgewerkt en we zullen daardoor ook die toegankelijkheid en expertise waar ook het CDA extra om vraagt. Maar die zit gewoon al standaard in ons projectteam. Dat zit daar nu al in, dus daar mag u van uit gaan Dat we die expertise gebruiken om die ontwerpen verder te verfijnen. En diegene die gaat over centrum of niet centrumzijde over de PHS-West entree, dat is nu al in uitvoering en de Raad heeft dit gesprek eigenlijk al met zichzelf eerder gevoerd en ik denk dat u natuurlijk, als het namelijk het moment daar is dat die hellingbaan gesloopt wordt, omdat wij juist een zo toegankelijk station willen gaan maken en de ruimte creëren om die tunnel daar door te leggen, is nu ontstaan dat u daar aandacht voor vraagt.
Maar we hebben eerder dit punt aan de orde gehad en in 2018 negentien. Is dit in het ontwerp gekomen om die hellingbaan? Die kan niet blijven omdat we dus die tunnel willen doortrekken. En heeft u destijds ook wel de optie gehad van ProRail om een technische toelichting te krijgen en bent u allemaal destijds niet mee bezig gegaan? Dus ik heb het gevoel dat we hier nog even een kleine herhaling hebben, maar ik snap dat die dat die nu zich aandient, maar daarom moet ik die motie ontraden. Het ontwerpbesluit is al vanaf 2018, 19 voorbereid, is onherroepelijk sinds 2023 en ze zijn gewoon bezig. Dus ik kan met deze drie beslispunten moet ik u alle drie ontraden omdat daar gewoon al gebouwd wordt. Dan de twee die wel gaan over waar we het vanavond over hebben, namelijk Centrumzijde voorstel.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Wieken, bij interruptie.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, dank, voorzitter. Als we even beslispunt twee buiten beschouwing laten. We kunnen toch nog wel zeker in gesprek over andere maatregelen om toegankelijk te houden? Bedoel je je kunt zelfs nog wijzigingen aanbrengen als het al af is. Dat dat doen we op andere plekken ook, dus waarom kan dat niet volgens het college? Want volgens mij kun je altijd in gesprek gaan over hoe houden wij het station toegankelijk zonder die hellingbaan, als die er echt zou verdwijnen.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Maar dat punt is overbodig, want dat is wat wij sowieso al doen. We hebben dus met elkaar goede afspraken, omdat we dat allemaal als uitgangspunt nemen en omdat NS door heel Nederland natuurlijk met alle gemeenten overal die toegankelijkheid goed wil waarborgen. Dus zij hebben samen met ons hun standaard ontwerpen, voldoen aan Europese en Nederlandse toegankelijkheid richtlijnen. Dus dat is het uitgangspunt in het projectteam zullen wij het niet de hele tijd over de actuele stand van zaken op het station hebben, maar vooral nu het ontwerpen gaan uitwerken. Maar natuurlijk is dit onderwerp van de aandacht die NS besteedt aan hoe zij al hun reizigers door heel Nederland zo goed mogelijke service geven.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nou ja, ik dacht het nog even doorging. Maar goed, de heer Wieken bij interruptie.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, met algemene richtlijnen kan ik niet zoveel. Maar welke concrete maatregelen worden dan genomen om het wegvallen van die hellingbaan te compenseren?

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
We hebben zometeen een gloednieuw station met een heleboel extra toegangen met extra liften en op ieder perron dus sowieso nieuwe liften. En u weet ook dat nieuwe liften als het goed is een stuk minder

storingsgevoelig zijn. Ze staan 24 uur per dag in verbinding, dus dat wordt allemaal gemonitord als het aan de hand is dat een lift uitvalt wat ooit in de toekomst zeker nog wel een keer kan voorkomen, dan wordt dat altijd direct in alle reisinformatie ter beschikking gesteld. Dus mensen kunnen goed zien als het aan de orde zou zijn, maar met nieuw materieel en reserveonderdelen dichtbij opgeslagen, hebben wij de afspraken zo gemaakt dat we ervan uitgaan dat ze altijd zo snel mogelijk kunnen organiseren, dat het gerepareerd wordt als het aan de orde zou zijn.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nog heel kort meneer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Ja, tot slot, voorzitter, is dan ook een garantie dat er ook altijd een monteur aanwezig is om snel die lift te repareren en zegt het college ook dat puur informeert die lift stuk is. Ja, iemand die die iemand die al op het station is en ziet dat die lift niet werkt, die heeft daar niks aan. Dus hoe garanderen wij dat mensen daar dan niet vast komen te zitten? Is dat 24/7 van de monteur beschikbaar voor. Hoe moet ik het voor me zien?

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Ik kan niet nu voor NS praten of zij 24/7 een monteur in de directe buurt hebben. Maar ze hebben wel de monitoring, dus ze kunnen daar snel op reageren. En gelukkig. En veel mensen zullen ook van dat soort apps als ongehinderd of gewoon de reisinformatie van de NS gebruik maken. Als je weet dat die lift voor jou cruciaal is, dan plan je je reis vooruit en dan kun je dus meteen zien als het ergens aan de orde is. En ik zeg helemaal niet dat de onwenselijke situatie is het als iemand ergens niet de reis kan maken van A naar B zoals je dat wil. Wij kennen ook de verhalen van mensen die eerst naar Arnhem gaan om de Nijmeegse stress te vermijden als het zich zou voordoen, dus dat is onwenselijk. Maar met NS, met dat nieuwe station, waarbij we goede toegangen hebben met roltrappen en liften naar alle perrons, gaan we ervan uit, maken we het vanuit de westkant veel toegankelijker. Dat wij een enorme verbetering gaan realiseren voor iedereen die van het openbaar vervoer in onze stad gebruik wil gaan maken.
Dan ga ik reageren op de twee andere die ook zijn ingediend, waarbij ik sommige punten specifiek even moet ontraden omdat u aan ons concreet iets vraagt. Dan ben ik bij de ons station. De toegang tot centrum en stad bij één. Die is ook overbodig conform wat ik net uitlegde dat het al gewoon een uitgangspunt is. En we zullen zeker dit soort thema's wel aansnijden in die projectgroep bij de verdere uitwerking. Maar zoals u het hier zegt, we werken al op deze manier met elkaar. Bij twee dan gaat het vooral om waar wilt u dan die kwalitatieve, toegankelijke fietsparkeerplekken? Wij kunnen dat realiseren als u dat buiten het projectgebied zoals het nu is. Zo gaan we dat onderzoeken. Maar in het specifieke gebied. Nu gaan we in ieder geval twee plekken maken, maar veel meer ruimte is daar nu niet. Waar we wel heel trots op zijn, is dat juist de fietsenstalling bij de West Entree, waar wij ook het beheer zullen hebben.
Dus er is verschil tussen een stedelijk beheerde stalling bij een station of eentje in beheer van NS. Wij hebben gelijkvloers naar binnen, veel ruimte voor buitenwaarts fietsen kunnen we daar gaan maken en dat geldt ook voor Doornroosje, dus dat is al hartstikke mooi dat wij dat als gemeente goed beheren. Maar wat u vraagt in de openbare ruimte realiseren, dat kunnen we in ontwerp verder gaan uitwerken als dat buiten de projectgebied mag. Dus direct daaraan grenzend. Dan die fietsenstalling drie, dat is dus een NS-stalling en zij hebben echt een handboek NS fietsenstallingen waar de wens zoals u hem hier uit letterlijk niet zomaar bij past. Maar we gaan natuurlijk kijken wat we nog kunnen bespreken met hen in die detaillering van het ontwerp.
Maar dat even op drie. En bij vier natuurlijk zullen we u gaan informeren en we hebben dat altijd al in de voortgangsbrief gedaan. Dus dat zullen we nu ook doen. De specifieke punten die hier aan de orde komen en dan bij de laatste de toegang gegarandeerd aansluiting gehaald. Daarbij geven we ook bij punt één aan dat is overbodig, want we werken al op die manier met elkaar om toegankelijkheid centraal te kunnen stellen in het uitwerken. En die expertise is al geborgd. Twee kunnen we doen, en dus nog. We proberen dat al uitgebreid te doen. Als u zegt zoals het nu in de halfjaarlijkse voortgangsbrief vinden we willen het graag specifieker of meer aandacht alleen maar op toegankelijkheid. Dan horen we dat graag. U heeft 30 september van onze mooie

brief gehad. Als dat niet precies aan uw wensen voldoet, dan komen we daar graag nog op terug. En punt drie, dat zit ook. Moet ik ook ontraden omdat ik dus zoals net aangaf in die bijlage bij de SOK, het handboek toegankelijkheid al als eis is opgenomen. Dus dit is de reactie op deze moties.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Dank u wel. Dan kijk ik voor uw raad. De tweede termijn mevrouw Brand.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Raadslid PvdA)
Ja, dank u wel, voorzitter, en dank aan het college voor de beantwoording of de reactie zo u wil op de moties. Ik had twee vragen nog voor het college. De één betreft de hogere ambities en ik had het over dat dat geld kost. En ik hoor het college ook zeggen nou, dat zien wij ook en mogelijk zijn die ambities er. Maar ik zou eigenlijk wel die toezegging dan van u willen. Kan ik dat zo als zodanig interpreteren dat u zegt, daar komt u ook mee naar de Raad. Als daar bepaalde ambities komen, is dat de Raad ook op gezette tijden daarover wordt geïnformeerd en keuzes in kan maken met die bedragen. Als dat zo is, is dat heel fijn. Ik zie u knikken, maar u, dat hoor ik zo meteen wel. En dan even over de toegankelijkheid ging het. Daar hoorde ik het college ook van alles over zeggen.
Ja, ik vind het toch wel erg jammer dat het college en zo ken ik het college ook heel erg voor toegankelijkheid is. Maar dan hebben we de kans om hier nog dat stapje extra te lopen. En dan hoor ik het college iets zeggen over die liften. Ja, die zijn nieuwere liften zijn minder storingsgevoelig dan oudere liften. Dat klopt. Maar nog steeds is het geval dat als iemand zijn reis al geboekt heeft en dan vast komt te zitten op station Nijmegen. Dat is natuurlijk niet. Dat is ontzettend vervelend. Dus het gaat over het alternatief als die liften stuk zijn. Dus nogmaals de oproep blijf daarover in gesprek. Ga daarover in gesprek, want ik denk dat we daarin niet moeten achterlopen. Als we toegankelijkheid zo belangrijk vinden, dan moeten we aan de voorkant daar goed over nagedacht hebben. En dat mag dan niet naderhand iets blijken waar we niet goed over nagedacht hebben. Dat zou zonde wezen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
De heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Dank, voorzitter. Ja, ik heb het eind van het college gehoord. Ja, ik vind het ook jammer. Het gaat over reisinformatie, het gaat over apps. Maar inclusie, dat gaat dus juist over iedereen. En ik heb niet de illusie dat iedereen de reisinformatie even makkelijk tot zich kan nemen, laat staan dat iedereen een smartphone heeft. En ik vraag me nog steeds af wat er bij bijvoorbeeld een grote stroomstoring moet gebeuren, want heb je niks aan extra onderdelen? Ja, voorzitter, wij vragen college geen wonderen te verrichten. Waar wij om vragen is om in gesprek te gaan en daar te proberen te bereiken wat te bereiken valt. De motie noemt meerdere gradaties in volgorde van wenselijkheid. Als het één niet lukt, dan nog graag de andere, want het gaat om nieuws dat veel inwoners van onze stad toch rauw op het dak komt vallen. We hebben net een beleidskader inclusie vastgesteld. Daar is ProRail natuurlijk niet direct aan gebonden als ons beleidskader, maar het is wel de leidraad voor ons handelen als gemeente. En wij vertrouwen zeker op de inzet van het college, wat minder op die van ProRail. Ik zou haast willen zeggen deze motie is geen ondersteuning van beleid die het college zou kunnen omarmen. En met dat in het achterhoofd het college, de Raad en het college op. Ga gewoon nog een keer dat gesprek aan. Trek Pro over de tafel. Niet letterlijk natuurlijk en zeg ze dat dit gewoon niet zo kan in 2025. Meer vragen wij niet, voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Anderen nog een tweede termijn? Aanvullend? Neen, niet geval. Dan nog voor een korte reactie vanuit college. Wethouder Vergunst.

Naam spreker 31: De heer Vergunst (Wethouder)

Ja, als het gaat om de financiën, zowel eventuele extra kosten gerelateerd aan de hogere ambities als ook de financiële risico's. Daar willen we graag een goed proces over afspreken met de Raad. En uiteindelijk ja, als het raads budget raakt, dan heeft sowieso de Raad. Dan moet de Raad daar een besluit over nemen. Dus het volmondig, ja!

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Wethouder Daemen.

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Dank u wel. Wij zijn voortdurend met hen in gesprek, dus mijn reactie was vooral ook heel gericht op wat u nu vraagt, is een proces wat in gang is gezet. Gewoon een verbouwing die al begonnen is. Daar nog iets anders doen, daar kan ik op dit moment niet iets aan veranderen. En ProRail voldoet aan de eisen van toegankelijkheid in al hun ontwerpen. En ook die keuze voor liften per perron en een roltrap. Dat is aansluitend bij de toegankelijkheid eisen Europees en landelijk. En nou, gelukkig is het ook wel zo dat er een motie in de Tweede Kamer eerder is aangenomen om dat thema met de liften en snelle reparatie daarvan goed onder de aandacht brengen. Dus heeft ook daar de aandacht bij de mensen die uiteindelijk die keuze moeten maken om op de perrons ervoor te zorgen dat die reis voor iedereen gewaarborgd is.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Nog een vraag van mevrouw De Vries-Kraaijeveld. Ja.

Naam spreker 24: Mevrouw De Vries-Kraaijeveld (Raadslid Lijst De Vries-Kraaijeveld)
Verkeerde knopje. Ja, ik hoor inderdaad dat het wordt gewaarborgd door ProRail, maar ik begin me toch af te vragen wat er nu dus zou gebeuren volgens dan. Ja, misschien kunt u dan het antwoord van ProRail geven. Als er dus inderdaad iemand op straat op perron drie vier blijft staan in de nacht. Wat gebeurt er dan in de winter?

Naam spreker 13: Mevrouw Daemen (Wethouder)
Volgens mij moeten we voor dat antwoord naar ProRail.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, dat moet u echt daar vragen. Dat daar gaat de jurisdictie van deze gemeente vechten buiten. Goed, ik kijk nog even, want volgens mij zijn alle ook vragen opmerkingen in tweede termijn daarmee ook van een reactie voorzien en dan gaan we over naar de stemmingen. Allereerst dus over de moties. De motie die het eerst in stemming is, heeft de titel, geen zesje voor ons stationsgebied. U stemmen graag.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Voorzitter, ik zou graag een stemverklaring willen afleggen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Ja, wilde u vooraf of achteraf? Specifiek over deze motie.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Vooraf.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Vooraf, nou dan laat maar komen.

Naam spreker 4: De heer Van Luik (Raadslid CDA)
Ja, voorzitter, het CDA zal voor deze motie stemmen. We hebben ook altijd eerder voor deze inhoud gepland gepleit, dus wat dat betreft zijn we daar groot voorstander van. We maken ons wel zorgen om het feit dat de

wethouder zegt dat het komende jaar geld gaat kosten. En net als het debat van inclusie betekent ieder geval dat we weer een prijskaartje aan toegankelijkheid gaan hangen. En vanwege het grote belang dat het CDA hieraan toekent, willen we in ieder geval voor deze motie stemmen.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Goed, dan gaan we stemmen over deze motie. Geen zesje voor het stationsgebied. Met 13 stemmen voor en vijf tegen is de motie aanvaard. Dat brengt ons bij de volgende motie met de titel Hellingbaan mag niet op de helling staan. U stemmen graag? Met 15 stemmen voor een 20 tegen is die motie verworpen. En dat brengt me bij de motie Ons station, de toegang tot centrum en stad. Die motie is unaniem aanvaard. En dan de motie Toegang gegarandeerd, aansluiting gehaald. Met 11 stemmen voor een 24 tegen die motie verworpen. Dat brengt ons bij het raadsvoorstel. Resultaat verkenningsfase BO-Mirt Centrumzijde Station. U stemmen graag. Het raadsvoorstel is daarmee unaniem aanvaard. Dank u wel. Dat brengt ons bij het laatste debat. Zoek voor vanavond de motie buiten de orde. Ik zou mevrouw Brand wederom willen vragen om even de voorzittershamer over te nemen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, dan gaan we naar de motie buiten de Orde genaamd Nijmegen trekt ook een rode lijn en ik heb begrepen dat de heer Lokker die wil toelichten aan u het woord in eerste termijn.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, Nijmegenaren hebben zich in de afgelopen jaren in grote getale uitgesproken tegen de genocide in Gaza. Dat hebben zij gedaan door middel van demonstraties, acties, het ondertekenen van petities en het boycotten van producten en organisaties die direct en indirect medeplichtig zijn aan mensenrechtenschendingen. Onvermoeibare inzet soms of vaak met de moed der wanhoop. Maar niemand die denkt aan opgeven. Daarvoor wil ik mijn enorme bewondering uitspreken en daarin in het bijzonder mijn eindeloze bewondering en respect voor de Nijmeegse Palestijnse gemeenschap. Vanavond volgen wij als gemeenteraad het voorbeeld van deze Nijmegenaren. We spreken ons uit tegen de genocide en die in Gaza wordt gepleegd en tegen de schending van de mensenrechten van de Palestijnen.
We spreken ons solidariteit en compassie uit met het Palestijnse volk en de Palestijnse Nijmegenaren in het bijzonder. De genocide in Gaza duurt voort. De mensenrechten van de Palestijnen in de bezette gebieden en Israël worden voortdurend op vreselijke wijze geschonden. We voelen machteloosheid bij het zien van de beelden van rouwende vaders, moeders en kinderen. En bij de beelden van de totale verwoesting die in Gaza is en wordt aangericht. En bij het feit dat Palestijnen in Gaza al maanden geen voedsel, water of medische hulp hebben. Maar voorzitter, dat mag niet leiden tot onverschilligheid of verlamming. Daarom dien ik samen met de Partij van de Arbeid, de SP, de Partij voor de Dieren en D66.
De motie Nijmegen trekt een rode lijn in. Wij roepen het college op om zich uit te spreken tegen de genocide in Gaza. Daarnaast willen we als Nijmegen niet onbedoeld of indirect bijdragen aan mensenrechtenschendingen. Daarom moeten we samenwerking en economische relaties met organisaties en bedrijven die medeplichtig zijn aan schendingen van mensenrechten van de Palestijnen verbreken. Onze Nijmeegse Palestijnse gemeenschap is zwaar getroffen. Zij zien het lijden van hun familie, vrienden en landgenoten dagelijks gebeuren. Het is dan ook verschrikkelijk dat velen van hen zich ook niet veilig voelen in Nijmegen. Nijmegenaren die zich uitspreken door bijvoorbeeld een vlag aan hun huis, geven aan dat dit heeft geleid tot bedreigingen en vernielingen. Daarom vragen we het college om de veiligheid en het welzijn van de Palestijnse en de Pro Palestina gemeenschap te waarborgen. Voorzitter, de Nederlandse regering doet niets om deze genocide te stoppen, ondanks internationale verdragen en wetgeving, ondanks de roep van de VN en mensenrechten en hulporganisaties en ondanks de enorme roep uit de samenleving om eindelijk iets te doen. Voorzitter, we gaan daar als Nijmegen natuurlijk niet over. Dat weten we als indienende partijen zeker. Maar met de langdurige, oorverdovende en onwettelijke stilte van onze regering, ondanks de wens van Nederlanders om in te grijpen, noopt ons dat wel te doen.
Als Nijmegen van ons, onze eigen historie, voelen we een diepe solidariteit met mensen van over de hele wereld die onschuldig slachtoffer worden van bombardementen, honger en ander geweld of oorlogsgeweld.

Daarom roepen we de Nederlandse regering als Nijmegen op om alle handel en investeringen stop te zetten die Israëls genocide en Gaza en de illegale bezetting van de Westelijke Jordaanoever steunen om een volledig wapenembargo in te stellen, zich in te zetten voor een permanent en direct staakt het vuren en voor het toelaten van hulpgoederen en voedsel en Gaza om uitspraken van het Internationaal Gerechtshof onvoorwaardelijk te respecteren en op te volgen, en om ernstig zieken en gewonden kinderen uit Gaza die medische hulp nodig hebben op te nemen in Nederland en deze zorg te verlenen. Voorzitter, ik sluit af met een zin uit het gedicht "De zachte krachten zullen zeker winnen" van Henriëtte Roland Holst. De machten die de liefde nog om kluisteren, zal zij allengs voortschrijdend overwinnen. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Ik zag dat er een interruptie was van mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dank u wel, voorzitter. In de motie lees ik dat quote de veiligheid en welzijn van de Palestijnse Gemeenschap en de Pro Palestina beweging in onze gemeente te waarborgen. Een quote. Daar ben ik het helemaal mee eens. Geen misverstand daarover. Ik vind wel dat dat voor alle mensen in Nijmegen dient te gelden, ook voor de Joodse gemeenschap en de mensen die begaan zijn met de pijn die gevoeld wordt onder Joden en het volk van Israël. Is de heer Lokker het dat met mij eens?

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Meneer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Dank u wel, voorzitter. Zeker ben ik het eens met het feit, ik heb net ook bij de behandeling van het beleidskader inclusie ook aangegeven dat mijn fractie en volgens mij gaat dat voor heel veel mensen hier weer heel erg zijn geschrokken van het feit dat er in onze straten in de afgelopen weken weer mensen een Hitlergroet brachten en daar verschillende dingen bij hebben geroepen, waaronder ook allerlei antisemitische leuzen. En wij zullen daar ook altijd tegen in opstand komen en tegen blijven strijden.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Van Doorn, had u een aanvullende vraag?

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Ja, ik had nog twee aanvullende vragen, maar dit triggert nog meer aanvullende vragen als het dat staat er zo meteen ruimte voor is. Maar ik wil daar naar aanleiding van het antwoord op mijn vraag. Deze vraag stellen. Erkent de heer Lokker en GroenLinks de precaire positie in onze samenleving in deze tijd van Joodse mensen die een bescheiden gemeenschap vormen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Meneer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals ik al zei, het is. We zien een enorme toename van antisemitisme in ons land van Islamofobie. We zien dat ook in Nijmegen de veiligheid van heel veel minderheden enorm afneemt. Dus jazeker erken ik dat. En volgens mij is het heel belangrijk dat we daar met zijn allen aan blijven werken.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)

Dat is heel fijn om te horen. Dan vraag ik me wel af waarom die nuance of die tweezijdig heid niet in de motie is meegenomen. En hoe staat de heer Lokker dan tegenover de antisemitische uitingen die ook in de demonstraties bij Pro Palestina betogers en de onder andere de rode lijn betoging in Amsterdam zijn geuit? Neemt hij daar afstand van?

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
De heer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ik heb het eerste deel van de vraag niet goed onthouden. Allereerst wil ik zeggen dat, ik ben bij één van deze demonstraties geweest. Volgens mij zijn er in mijn in mijn oren nooit antisemitische leuzen te horen zijn geweest en dat zou ik ook verschrikkelijk hebben gevonden. Als dat wel het geval is, is dat niet aan mij om daar iets aan te doen, maar aan het aan het Openbaar Ministerie omdat het gewoon een strafbare uiting is. En ik hoop dan ook dat de mensen die dat in onze stad hebben gedaan in de afgelopen weken, onder andere bij het antifascisme protest dat die ook vervolgd zullen worden en veroordeeld door de rechter op het moment dat bewezen wordt dat ze dat ook daadwerkelijk hebben gedaan. Omdat antisemitisme, maar ook homofobie, ook transfobie, maar ook de onveiligheid die de Palestijnse gemeenschap in Nijmegen ervaart, ten allen tijde door ons allen verworpen zou moeten worden. En dat we daar als gemeente alles in het werk moeten stellen om dat te voorkomen. En als dat niet lukt, te zorgen dat de politie daar haar werk doet.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Ja, u eerst de eerste vraag had u niet gehoord. Misschien kunt u die nog herhalen en dan zou ik eigenlijk verder willen gaan met de eerste termijn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Volgens mij is die wel beantwoord, maar.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Heeft u hem wel gehoord? Nou, dan. Maar dan zou ik willen voorstellen. Ik heb verder geen....

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Ik heb nog één vraag voor de heer Lokker als het mag, want ik heb het idee dat de heer Lokker mijn interrupties een beetje ervaart als een soort van het een, een vijandigheid of wat dan ook. Misschien een beetje sterk woord, maar ik probeer echt gewoon de verbinding hier te zoeken en ik zou dan ook deze laatste vraag willen stellen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Als u hem snel kunt stellen, dan kunnen we.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dat is goed, want ik vind het heel fijn om te horen dat de heer Lokker ook oog heeft, zegt te hebben voor de positie van de Joodse gemeenschap, die eigenlijk zich heel erg verstopt om verschillende redenen. En ik zou bij deze de handreiking willen doen aan de heer Lok of in ieder geval GroenLinks. En zijn om samen in december en het liefst wil ik het, zou ik willen dat er een vertegenwoordiging van elke fractie bij is naar de openbare viering van Chanoeka op de Grote Markt te gaan om te onderstrepen dat wij als raad voor de Veiligheid van alle gemarginaliseerde groepen in Nijmegen staan. Ook de Joodse gemeenschap. Is de heer Lokker daartoe bereid?

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
De heer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Ik wil u als allereerst hartelijk danken voor uw uitnodiging. Volgens mij is het heel belangrijk dat we in onze stad alle religieuze vieringen, of dat nou de of dat Chanoeka is of andere vieringen, dat we daar als een afvaardiging ook bij zijn. Volgens mij doet mijn fractie dat ook altijd. En ik. Op geen enkele manier ervaar ik uw vragen als vijandig. Maar er zit wel een insinuatie, ook zojuist dat wat ik zeg niet zou zijn wat ik vind. En dat is natuurlijk absoluut niet het geval. Mijn fractie heeft nu in het verleden en in de toekomst zich altijd verzet tegen alle vormen van uitsluiting, tegen alle vormen van discriminatie en tegen alle vormen van onrecht die in onze wereld voorkomen. Daar komt deze motie ook uit voort. Dat zullen we blijven doen, ook in de toekomst en hopelijk ook samen met u.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, dan gaan we verder naar de eerste termijn. Wie mag ik dan het woord geven. De heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, afgelopen zondag was ik op de derde rode lijn demonstratie in Amsterdam. Het waren een kwart miljoen mensen. De grootste demonstratie Nederland sinds 1983. Uit Nijmegen kwamen er in ieder geval twee volle bussen en vast nog veel meer mensen met het OV. En sorry meneer Lokker, ook met de auto. Het signaal ter samenleving, dat is ook duidelijk. De genocide in Gaza moet stoppen en de Nederlandse ging doet daar nog beschamend weinig tegen. Activisten, mensenrechtenorganisaties oefenen op allerlei manieren druk uit om dit te veranderen met opiniestukken met petities, zoals de petitie die ook aan ons als gemeenten is gericht, met demonstraties en met burgerlijke ongehoorzaamheid. Als negende stad van het land kunnen wij ook druk uitoefenen door een politieke uitspraak te doen en zelf het goede voorbeeld te geven in de samenwerking die we aangaan en de woorden die wij kiezen en daarom dien wij deze motie ook van harte mede in. En ik zou graag willen afsluiten, ook met een citaat van de Amerikaanse metal zangeres en activist Otep Shamaya Divide Tyrant, don't be silent.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Van Doorn, u heeft een interruptie voor de heer Wieken. Gaat uw gang.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Ja, het is eigenlijk dezelfde interruptie die ik had voor de heer Lokker, dus ik schakel gelijk door naar de laatste vraag. Dat scheelt ook weer een paar interrupties, mevrouw de voorzitter. Ook de vraag aan de SP-fractie. Ook die handreiking doe ik. Is de SP-fractie of een afvaardiging daarvan bereid om in december gezamenlijk naar de Chanoeka viering op de Grote Markt te gaan?

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
De heer Wieken.

Naam spreker 8: De heer Wieken (Raadslid SP)
Voorzitter, ik kan niet naar mijn agenda kijken, excuses daarvoor. Maar wij zijn altijd bereid om op dat soort uitnodigingen in te gaan. Ik kan niet direct beloven dat het ook gaat lukken, maar daar staan wij altijd voor open.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, wie mag ik dan het woord geven in eerste termijn. Mevrouw Bouwmans.

Naam spreker 32: Mevrouw Bouwmans (Raadslid D66)
Dank u wel, voorzitter. De beelden uit Gaza raken ons allemaal. Dagelijks zien we hoe de regering Netanyahu systematisch de burgerbevolking van Gaza bombardeert, opjaagt, uithongert en vermoordt. Hele families worden weggevaagd, tienduizenden mensen zijn gedood, miljoenen zijn ontheemd. Wie overleeft, blijft achter zonder hoop en zonder toekomst. De internationale gemeenschap kijkt grotendeels toe, ook onze regering.

En dat terwijl steeds meer mensen smeken om actie om hun grens te trekken. Een rode lijn tot hier en niet verder. In Nijmegen hebben veel inwoners die grens al lang getrokken in stille tochten, petities en demonstraties. Ook afgelopen weekend reisden vele Nijmegenaren, waaronder wijzelf en collega-partijen, weer naar Amsterdam om samen met een kwart miljoen mensen vreedzaam te demonstreren.
Nu vragen meer dan drie duizend inwoners ons gemeentebestuur om zich uit te spreken tegen genocide. Niet uit partijpolitieke overwegingen, maar uit menselijkheid. Om als gemeentebestuur alles te doen wat in ons vermogen ligt, hoe weinig dat misschien ook is om onze regering ertoe te bewegen meer maatregelen te treffen die het genocidale geweld in Gaza doet stoppen. Want terwijl het Internationaal Gerechtshof, de Verenigde Naties, mensenrechtenorganisaties en onafhankelijke onderzoekers al maanden spreken van etnische zuivering en genocidale geweld, blijft onze regering stil. Dat is niet alleen pijnlijk, maar ook levensgevaarlijk, omdat het de fundamenten van ons internationale rechtssysteem ondermijnt. Nee, Nijmegen verandert de wereld niet in haar eentje. Maar ook een stad kan stelling nemen tegen grove schendingen van mensenrechten. En dat is precies wat deze motie ons vraagt te doen. Want door deze motie te steunen, zegt Nijmegen niet alleen iets over de wereld buiten ons, maar ook over wie wij zelf willen zijn. Een compassievolle, solidaire stad die opstaat tegen onrecht en kiest voor hoop boven cynisme. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Ik zag dat er een interruptie was van mevrouw Van Doorn voor u.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dank u wel. Gaat D66 ook mee in deze in december?

Naam spreker 32: Mevrouw Bouwmans (Raadslid D66)
Zeker.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Wie kan ik dan het woord geven in eerste termijn? De heer De Gram.

Naam spreker 10: De heer De Gram (Raadslid Partij voor de Dieren)
Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren dient deze motie vol overtuiging mede in. Ook wij trekken een rode lijn. Omdat wij vinden dat niemand onverschillig mag blijven bij het aanhoudende geweld, de hongersnood en de genocide in Palestina. Onze partij gelooft dat het beschermen van mensenrechten nooit polariserend is en dat iedere overheidslagen moet aandringen dit te stoppen. De rode lijn die we hier trekken is geen politieke, maar een morele. Wie gelooft in de kracht van vrede, in internationaal recht, in menselijke waardigheid, kan niet stil blijven als onschuldige burgers maandenlang worden gebombardeerd, uitgehongerd en zorg wordt worden onthouden met als doel een gehele bevolkingsgroep te verdrijven en uit te roeien.
De motie vraagt van Nijmegen niet om zich te mengen in internationale politiek, maar om trouw te blijven aan haar eigen waarden medemenselijkheid, compassie, solidariteit met slachtoffers van geweld, waar dan ook. Of dat nu in Oekraïne is of in Palestina. Door ons uit te spreken en te onderzoeken waar onze eigen geldstromen of samenwerkingen onbedoeld bijdragen aan onrecht, nemen we verantwoordelijkheid voor de kleine, maar betekenisvolle invloed die we hebben. Voorzitter, wij zien dagelijks hoe mensen in onze stad geraakt worden door dit leed. Palestijnse Nijmegenaren, Joodse Nijmegenaren en mensen die zich uitspreken uit zorg, verdriet of machteloosheid. Juist daarom is het belangrijk dat de Raad ruimte biedt aan die gevoelens en laat zien, wij horen jullie, wij zien jullie en we weigeren om dit deed te normaliseren.
Onze stem voor deze motie is een stem voor menselijkheid, voor het recht op leven en waardigheid en voor een stad die kiest voor compassie als leidraad. En uiteraard mevrouw Van Doorn, zijn wij ook bereid om naar de Chanoeka te gaan, zoals wij ook naar de iftar gaan en zoals wij ook naar allerlei andere bijeenkomsten van andere culturen gaan? Daar gaat het inderdaad.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)

Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven in eerste termijn? De heer Kraft.

Naam spreker 19: De heer Kraft (Raadslid PvdA)
Ja, voorzitter, dank. En de pijn voor het door het geweld in Gaza en de Westelijke Jordaanoever raakt Nijmegen diep en het is mooi om te zien hoe in deze raad nu door zoveel partijen wordt uitgesproken. Of in ieder geval erkent dat dat moet stoppen en dat we ook als stad daaraan moeten doen wat we daarin kunnen doen. Na al die stille tochten zitten in namen voorleesmoment momenten, rode lijntjes, knopen, acties. Al maanden spreken Nijmegenaren zich uit met die ene oproep stop het geweld. Trek de rode lijn. Zeg hier en niet verder. Dat we als gemeente zaken kunnen doen, staat ook duidelijk in die motie en werd ook net breed benoemd.
We kunnen ons afvragen hoe werken wij samen met de organisatie die mensenrechtenschendingen mogelijk maken? Bieden we genoeg ondersteuning aan Nijmegenaren die hun familie of vrienden in Palestina in honger, geweld of erger zien zitten? Beschermen wij de veiligheid van die Nijmegenaren genoeg? Allemaal zaken waar deze gemeente, deze raad invloed op uit kan oefenen. Voorzitter, het raakte mij heel diep hoe getuigen van Gaza dagen en nachten lang alle slachtoffers, zowel aan Israëlische als Palestijnse zijde van dit geweld bij naam noemden. Elk verloren leven, en dat zijn er ondertussen meer dan 67 duizend, is een tragedie. Laten wij nu ook doen wat binnen onze macht ligt. Nijmegen trekt de rode lijn. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Ik zie mevrouw Van Doorn met een interruptie.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Zelfde vraag. Gaat de PvdA ook mee?

Naam spreker 19: De heer Kraft (Raadslid PvdA)
Zeker en dank voor de handreiking.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Grutters, wilt u een interruptie doen of eerste termijn? Gaat uw gang.

Naam spreker 33: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal namens de Stadspartij een verklaring voorlezen. De Stadspartij ziet net als iedereen in deze stad met pijn en machteloosheid wat deze oorlog teweegbrengt. Er is veel verdriet, angst en verlies. Die emoties, die leven ook hier in Nijmegen. Ze raken mensen met wortels in het gebied, maar ook vele anderen zijn geraakt door het onrecht, het menselijk leed en een stroom van gruwelijke beelden via media en social media. We zien ook de spanning die dit meebrengt. Dat mensen tegenover elkaar komen te staan, dat er angst is om je uit te spreken. En boosheid tegen wie zwijgt. Wij zijn een lokale partij en vinden dat onze taak hier ligt, hier in Nijmegen. Onze taak is het om te verbinden, te zorgen voor veiligheid en voor rust en ruimte te bieden om verdriet en zelfs boosheid te delen zonder elkaar te veroordelen. Onze fractie heeft uitvoerig gesproken over deze motie en we hebben heel goed naar elkaar geluisterd naar wat voor ieder van ons zwaar weegt en sommigen vinden dat dit onderwerp niet aan de gemeenteraad is. Anderen willen, juist omdat het thema zo in de stad leeft, erkenning geven en al die gevoelens binnen de grenzen van onze lokale bevoegdheid.
Daarom hanteren wij stem vrijheid over dit onderwerp binnen de fractie. Ieder lid maakt zijn eigen afweging. Sommige stemmen niet mee en verlaten de zaal omdat we volgens de regels van de Raad helemaal geen stem, niet helemaal geen stem mogen uitbrengen, tenzij je de stoel de zaal verlaat. Dat is geen onverschilligheid, maar een bewuste keuze vanuit de overtuiging dat een lokaal bestuur hierover niet zou moeten oordelen. Andere stemmen wel mogelijk gedeeld. Een tegenstem of weglopen komt voort uit het standpunt dat keuzes over buitenlands beleid hier niet thuishoren of dat beslispunten onuitvoerbaar zijn, maar zeker niet uit een gebrek aan menselijkheid. In voor stem richt zich op solidariteit met inwoners die zich machteloos voelen en vinden dat we niet langer kunnen toekijken en niets doen.

En zoals ik eerder al heb gezegd, ieder lid maakt zijn eigen afweging. Maar er is één rode draad die ons als Stadspartij bindt. De Stadspartij veroordeelt elke vorm van geweld tegen burgers. We kiezen voor menselijkheid en voor een stad waar iedereen zich veilig voelt. Palestijn, Joods of wie dan ook. In een tijd waar de wereld hard polariseert, wil de Stadspartij Nijmegen overeind houden, als stad van medemenselijkheid. Laat verschillen geen scheidslijnen voor scheidslijnen worden. Blijf in gesprek en houd Nijmegen een plek waar mensen elkaar blijven vinden, ook als het schuurt. Dat, voorzitter is onze draad. Onze rode draad. Menselijkheid en verbinding hier in ons Nijmegen. Dank!

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dan kijk ik rond. Mevrouw Van Doorn, u wilt een interruptie plegen? Ja, gaat uw gang.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dank u wel. En ik hoef het de Stadspartij eigenlijk niet vragen, weet ik. Maar al gaat u in december ook mee.

Naam spreker 33: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Voorzitter, ik kan mevrouw Van Doorn vertellen dat mijn collega Raadslid Rosalie Thomassen al jaren aanwezig is. En natuurlijk zijn wij er, uiteraard.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Wie kan ik dan het woord geven in eerste termijn? De heer Bakker.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Dank, voorzitter en allereerst ook namens de VVD-fractie alle medeleven aan iedereen in de wereld die zich in conflict of oorlog bevindt. Aan mensen en kinderen die die leed en last hebben van geweld. En als vanzelfsprekend is ook de VVD-fractie tegen alle vormen van terroristisch genocidale oorlogs, overbodige oorlogsgeweld en noem het zo maar op. Voorzitter, dat gezegd hebbend, 19 juni vorig jaar hebben we een. Is er een motie aangenomen in deze raad die over hetzelfde onderwerp gaat? Op dat. Bij die motie heeft onze fractie meermaals verzocht dien deze motie alsjeblieft niet in, want die hoort eigenlijk niet in dit gremium in deze raadszaal thuis. Even ongeacht de inhoudelijke duidingen van de motie toen en ook de inhoudelijke duidingen van de motie nu heeft de VVD-fractie ook dat standpunt op dit moment.
Ook daarom heeft mijn fractie aan de indieners verzocht tot drie keer toe en ik zal dat nu nog een keer doen om deze motie niet in te dienen. En dat gaat nogmaals, niet over de inhoud, maar over de plek waar die op wordt ingediend. Er zijn heel veel andere hele goede manieren om dit soort signalen af te geven. Dat kan ook gezamenlijk, maar in deze raad zitten wij om keuzes te maken over en voor Nijmegen. Om die reden ook voorzitter, gaat onze fractie tegen deze motie stemmen. Dat hebben wij de vorige keer ook gedaan en dat gaan wij dit keer weer doen Als deze motie toch ingediend wordt, want dat heb ik het stukje heb ik even in de woorden van de heer Lokker gemist, maar ik ga er maar vanuit dat dat aan mij ligt en niet aan hem. Dus dat die wel is ingediend. Dus namens de VVD-fractie wil ik in eerste instantie aan de indieners verzoeken om deze motie op dit moment niet in te dienen, omdat dit niet de gepaste plek is om deze motie in te dienen. Dank u wel.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank u wel. Even voor de helderheid hij is wel ingediend, maar u verzoekt eigenlijk aan de indieners om hem niet in stemming te brengen.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Mevrouw Van Doorn. Ja.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dat gaat heel snel. Dan kijk ik rond of er nog behoefte is aan de eerste termijn van uw raad. Dat is het geval, mevrouw Mijling.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan me grotendeels aansluiten bij de woorden van de heer Bakker. Daarom had ik even gewacht omdat ik weinig spreektijd heb. Laat ik duidelijk zijn. Het CDA veroordeelt en is tegen het genocide geweld wat zich plaatsvindt op dit moment in Palestina. Maar de motie die nu voorligt, die spreekt zich eigenlijk uit naar één groep. En ja, er zijn toch echt twee groepen en ik heb het de heer Lokker echt al een paar keer gevraagd, ook telefonisch. Benoem allebei beiden, dan maakt het dat ook nog een stuk makkelijker. Maar goed, ook wij zouden graag zien dat deze motie niet wordt ingediend. Het CDA heeft wel met elkaar de mores afgesproken dat als er iets wordt ingediend in deze raad, dan blijven we zitten en dan stemmen we erover. Maar u dwingt mij dan om tegen te stemmen omdat we er niet over gaan.
En het andere verzoek wat ik u dan wel doe, en dat heb ik telefonisch ook met u besproken, de heer Lokker. Ik mag hopen dat er morgen op social media niet ja, een soort van verdeeldheid wordt uitgesproken. Deze partijen waren tegen en deze partijen waren voor, want daarmee zouden we onbewust als raad meewerken aan een verdere polarisatie binnen onze stad en onze raad. En dat zou ik zeer betreuren, omdat u heel goed weet hoe wij deze afweging hebben gemaakt. En ja, mevrouw Van Doorn, wij zijn er altijd al bij en dat zullen we ook deze december zijn.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, is er nog behoefte aan de eerste termijn? Dat is het geval. Mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dank u wel, voorzitter. Ik ga tegen de motie stemmen. Ik kan niet anders. En wel om twee redenen. De eerste reden is dat het procedureel de plank misslaat en buitenproportioneel is. Wij als gemeente en als gemeentebestuur gaan niet over buitenlandse conflicten. Terecht en die moeten we ook niet bij ons naar binnen trekken. Dit leidt namelijk af van de taak waarvoor we gekozen zijn. Namelijk voor onze eigen gemeente en regio oplossingen mogelijk maken voor de problemen en kwesties die er spelen. En daar zijn er nog genoeg van. En voor het controleren van het college. Wij als gemeenteraad zijn een leken bestuur en we moeten ons niet groter maken dan we zijn. Als je dat wel wil, dan moet je je verkiesbaar stellen voor de Tweede Kamer en vanuit daar de ministers aansturen. En ja, het gebeurt af en toe dat een fractie hier het niet kan verkroppen dat we ergens niet over gaan en dat ze dan toch een motie indienen die het college oproept om met iemand in gesprek te gaan.
En daar stem ik dan consequent tegen, zonder morren. Maar nu betreft het een motie over een onderwerp waar we niet alleen niet over gaan, maar dat ook nog een conflict betreft dat buitengewoon complex en gevoelig ligt, ook in onze eigen Nederlandse en Nijmeegse bevolking. Verbaal fysiek wordt en verbaal en fysiek wordt uitgevochten en waarvoor waarover het debat enorm is gepolariseerd. Om deze redenen zou je van een verantwoordelijk lokaal volksvertegenwoordiger mogen verwachten dat die de zorg draagt voor rust en kalmte in de lokale politiek en de lokale samenleving. Je zou verwachten dat als zijn achterban vraagt om een motie in te dienen zoals die nu is ingediend, hij zijn achterban uitlegt dat er niemand, maar dan ook niemand geholpen is met het inzetten van een motie waar ze gremium niet over gaat. Dat hij zijn achterban uitlegt dat het meer kapot maakt binnen en buiten het stadhuis dan dat het iets oplevert. Dat hij zijn achterban uitlegt dat dan de kwaliteit van de besluitvorming over zaken waarvoor we wel zijn aangesteld ernstig onder druk kan komen te staan. En dat komt nou niet bepaald ten goede aan de Nijmegenaren. Voorzitter, de indiende partijen kiezen er niet voor om middels wat technische vragen of politieke desnoods wat vragen te stellen, maar om het college voor het eigen karretje te spannen. En daarbij fracties en raadsleden die om procedurele of inhoudelijke redenen hier niet aan mee willen doen voor de eigen doeleinden te misbruiken. Die worden immers gedwongen om stelling te nemen over een kwestie nogmaals waarover we niet gaan en die buitengewoon precair ligt.
Het is nogal onsmakelijk, voorzitter. De lokale politiek wordt hiermee bezoedeld en persoonlijk voel ik mij dan ook bepoteld en vies. Voornoemd betoog zou ik willen samenvatten als een laatste oproep aan GroenLinks en de vier. Ik had staan meelopende partijen. Laat ik daarmee indienen, de partijen van maken. Trek deze motie alsjeblieft in. Dat snapt uw achterban als u het uitlegt. Heus. Of de indieners onderschatten de intelligentie

van hun eigen achterban. Dat kan natuurlijk ook. Goed, voorzitter, dat was dan de eerste reden waarom ik tegen de motie stem. De tweede reden is inhoudelijk. En dat is de lastigste. Want in het debat over het conflict tussen Hamas en Israël kun je nuances aanbrengen wat je wil, maar die raken gelijk ondergesneeuwd. Het is ook helemaal geen geschikt onderwerp om hier inhoudelijk te bespreken, want we gaan er hier namelijk nooit uitkomen. Geen enkel standpunt van geen enkel lid kan recht worden gedaan. Iedereen belandt uiteindelijk gekrenkt in zijn eigen schuttersputje en de Israëli en de Gazanen schieten er geen donder mee op.
De ingediende motie bezint staat hij bol van eenzijdige ideologische frames en is hij gebaseerd op een bult aannames, interpretaties en vooringenomen standpunten. Maar laat ik meebewegen met de indieners. Ja, het conflict moet stoppen. En ja, vrede in het Midden-Oosten is harder dan ooit nodig. En ja, de internationale gemeenschap staat er al veel te lang afzijdig bij te kijken. Daar is geen discussie over. We hadden namelijk allang Israël moet helpen om Hamas een kopje kleiner te maken en daarmee de ellende van de Gazanen die ze nu moeten ondergaan te voorkomen. Waar het mij nu hier om gaat, is hoe dit conflict wordt uitgevochten in onze stad. We zien dat de pro Palestina-activisten ruim baan krijgen om zich te manifesteren, te demonstreren en te protesteren tot aan het stukslaan van de universiteit aan toe. En dat gaat niet zachtzinnig. Oproepen tot intifada en het opheffen van de staat Israël. Het lawaai van de luid schreeuwende minderheid wordt nu beloond met een motie. In die motie, geen oog voor het stille, brede, genuanceerde midden en al helemaal geen jota over de kleine Joodse gemeenschap die zich onveilig en weggedrukt voelt en nog nauwelijks zichtbaar hun Joods zijn, durft tonen. Dat is leidend.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Van Doorn, uw tijd is er al een tijdje op.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Ik heb nog één zin voorzitter.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Gaat uw gang.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Dat is schrijnend en dat moeten we ons allen aantrekken. Al met al is het indienen van deze motie buitengewoon onverantwoordelijk.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Meneer Bakker, u heeft een interruptie van mevrouw Van Doorn.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Ja, ik ben zeer benieuwd of mevrouw Van Doorn in december meegaat naar Chanoeka.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, volgens mij weet u daar het antwoord ook wel op. Ik kijk nog even rond of er een andere fractie is die nog in eerste termijn het woord wil. Dat is niet het geval. Dan ga ik voor een reactie op de motie naar burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Ja, dank u wel. Ja, toch nog even op de te waarderen oproep van of uitnodigen mevrouw Van Doorn om naar de Chanoeka viering dit jaar te gaan. Ik vind wel wat pijnlijk dat dat nu ontaardt, zelfs met wat gelach. Dat is een buitengewoon serieuze bijeenkomst. Ik was er tien jaar geleden al bij een<lange>. Toen stond nog niemand van u daar, behalve leden van de Joodse. Nee, dat is niet waar. Ook niet toen stonden er mensen in niet en dat is ook verder niet erg. Er zijn een heleboel bijeenkomsten in de stad en iedereen moet vrij zijn om te gaan of staan waar het gaat. En de Joodse gemeenschap vindt het een geweldige verworvenheid dat zij in de openbaarheid, in het hart van onze stad een voor hen belangrijk religieus feest kan vieren. U moet alleen

maar gaan als u daar iets bij voelt. Dat zou mijn oproep zijn. Ik zal er zijn, maar ik zal niemand van u daar euvel op aanduiden. En ik zal ook niemand vragen als u er niet bent. Dat is ook waar het over gaat in een democratische rechtsstaat waarin we leven. Dus mevrouw Van Doorn, ik vind niet dat we een religieus feest nu moeten gaan gebruiken stoten, maar voor wel of niet goed gedrag. Dat wilde ik toch even vooraf zeggen. Dan ten tweede. Ik heb...

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Voorzitter.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Van Doorn. U heeft geen. Ik zeg u even bij u heeft geen tijd eigenlijk meer. Dus u mag van mij heel kort een vraag stellen. Dat is het enige wat ik kan doen.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Nou, ik wou zeggen dat dat ook geenszins de intentie van mijn oproep was, maar dat het de aanleiding was van de hoe de motie is geformuleerd en dat daar iets tegenover moet staan en ik....

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Maar mevrouw Van Doorn nu gaat u geen vraag stellen? Nee, maar nu. Ik heb u al echt veel tijd gegeven. Maar dan ga ik door naar de reactie op de motie burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Dan ten aanzien van de motie. Het college heeft heel veel begrip voor wat met name ook de afgelopen twee jaar sinds zeven oktober, 2023 en één dag en het conflict de eerste aanslag door de terroristische organisatie van Hamas en vervolgens de ongenadige reactie van de Nederlandse of van de Israëlische regering en het leger, de systematische verwoesting Van Gaza en iedereen die daar verblijft. En we begrijpen heel erg goed we leven in een open stad. En mensen voelen zich niet alleen verbonden tot aan de gemeente grens, maar ook verder buiten. Iedereen maakte zijn eigen afwegingen, maar het is volkomen te begrijpen en we hebben er ook alle begrip voor dat dit specifieke conflict door een heleboel aspecten.
Mevrouw Van Doorn, even één ding gelijk. Het is een bijzondere, complexe conflict waarin je ook heel erg voorzichtig moet zijn om niet in een bepaald kamp gestopt te worden, hoe genuanceerd je er ook tegen tegenover staat. Maar het is heel erg te begrijpen dat het heel veel losmaakt bij heel veel mensen, ook in onze stad. In die zin hoeft er ook geen enkel probleem te zijn wat mij betreft en zou ik ook mensen willen zeggen die overwegen om de zaal te verlaten. Dat moet je misschien juist niet doen. Daarvoor is het dan juist het moment om te zeggen ik ben voor of tegen een bepaalde motie en ik vind het terecht. De afweging die iedereen gebruikt om voor of tegen te stemmen, die zijn te respecteren en daar moet je verder niet op gebrandmerkt te worden.
Maar dat is op zich goed te begrijpen dat er een debat komt, zelfs hier in de gemeenteraad. We hebben als college van B &W een paar maanden geleden ook niet voor niets een statement afgegeven om duidelijk te maken van ook al gaan we er niet over, maar het laat niemand onberoerd en je wil daar ook een bepaalde manier een stelling in innemen. Maar we zijn wel, voeg ik dan toe. In de eerste plaats gemeentebestuur, u als raad als hoogste orgaan en het college van B&W. En dat geldt ook voor derde bestuursorgaan. U kent het derde bestuursorgaan. We zijn in eerste plaats wel gemeentebestuur van een gemeente in Nederland, dus het college ziet de oproep en de motie in die zin wel enigszins anders. Daar waar het gaat. Wat is in het belang van de gemeente Nijmegen? En er is niet vies of vals om te midden van deze enorme tragedie in Gaza, te midden van de enorme tragedie in Soedan. En wat gebeurt er echt in Afghanistan? Nou, ik heb wel zo een vermoeden. Daar hoef ik nou eens geen media voor te volgen. Maar het is geen schande. Het is niet erg om ook te zeggen dat je een verantwoordelijkheid en een rol hebt die ook een andere afweging kan maken. En is het echt in het belang van 190, bijna 190 duizend, u weet ik zit elke week te hopen. En dus is het een belang van die 190 duizend Nijmegenaren ook de Palestijnse leden van die 190 duizend om alles te doen. We hadden een motie

staat. De term genocide is begrijpelijk en er zijn veel mensen, ook in het college die vinden dat dat aan de aan de hand is.
Maar ik wijs er wel op dat het Internationaal Gerechtshof de term nog niet heeft gehanteerd. Die hebben een buitengewoon strakke uitspraak een jaar geleden gedaan waarin het systematisch geweld van Israël wordt veroordeeld, maar hebben nog geen oordeel uitgesproken over hoe moeten we het nu precies duiden? En dan kunt u altijd zeggen verschuil je niet achter juristen, achter gerechtshoven, maar dit is wel een gerechtshof. wat ons betreft een bepaald gezag heeft wat een bepaalde status heeft. Dus je moet heel erg opletten om zelf als lokaal bestuur woorden te gaan gebruiken die niet per definitie die 190 duizend Nijmegenaar hun belangen verder helpen. En iedereen kan verder alle woorden gebruiken die hij wil. Er zijn meerdere elementen in de motie, maar vanwege ook de tijd en zo en de zorgvuldigheid ga ik ze niet allemaal langslopen. Ik houd er bij dat we een paar maanden geleden ons ook al duidelijk hebben uitgesproken en zeker ook daar waar het kan onze regering op haar verantwoordelijkheid aan te spreken.
Maar hou wel in de gaten, je hebt het belangen je die gevoelens die je kunt hebben met zo een 190 duizend. Maar je hebt ook belang te verdedigen wat je als gemeentebestuur hebt uit te dragen. En soms kunnen bepaalde woorden of uitingen de polarisatie in je stad vergroten zonder dat je de buitenwereld daarmee beter maakt. Dat hoeft niet te betekenen dat je daarom niet uit. Het is aan uw raad om zich uit te spreken. Dat recht zal ik nooit van u afnemen. Maar het is ook wel aan het college om over haar eigen woorden en eigen stappen te gaan. En daar zullen op onderscheiden punten ook graag nog wel op terug komen. Tot zover.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dank, dank u wel. Mevrouw Mijling, u heeft een vraag.

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Ik vroeg me af of bullet twee of u denkt als college dat u dat wel dat u dat kan uitvoeren.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Misschien kunt u even zeggen waar dat...

Naam spreker 27: Mevrouw Mijling (Raadslid CDA)
Over de inkoop voor...

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
De inkoop en de economische relaties. De burgemeester.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Nou ja, ik, snap de vraag. Zal heel kort op ingaan, want ik had aangegeven er is op elk bullet wel wat te zeggen. Deze is buitengewoon on. Ja, moeilijk om te doen. Het is voor ons niet echt goed te doen om te gaan bepalen wie, wat, wanneer welke zaken doet. Ik wil hier op wijzen bijvoorbeeld onze universiteit heeft volgens mij meer dan een jaar over gedaan en is er nog steeds niet helemaal achter wie wat welke zaken doet. En dan hebben we het hier over onze gemeente op een veelheid van domeinen. En dan krijg je ook nog vaag dat in sommige gevallen het buitengewone consequenties zou hebben, omdat er bijvoorbeeld maar een paar bedrijven in deze wereld zijn die echt goed zijn in informatie en veiligheid heb ik me door wethouder Van Elferen laten uitleggen. En ja, u raadt het al, daar zitten er ook van in Israël en de Verenigde Staten. Dus het is nog wel. Het is niet zo heel erg eenvoudig om aan dit deel uit te voeren, maar daar kom ik nog graag wel wat uitgebreider op terug wellicht ook schriftelijk.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, dan kijk ik op.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Ik heb ook nog een vraag.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Ja, meneer Bakker.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Ja, dank u wel voorzitter en heel veel dank aan de burgemeester voor zijn heel duidelijke duiding en gevoel bij wat wel en niet wijsheid is voor ons allen. Maar ik hoorde niet heel expliciet of de burgemeester ook echt dan afraadt om deze motie aan te nemen. Ik heb het wel zo gehoord, maar wellicht dat hij daar toch iets duidelijker ook een standpunt over in kan nemen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Burgemeester Bruls.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Burgemeester)
Kijk, de motie als uitspraak laat ik graag aan u als raad. Daar waar een oproep wordt gedaan aan het college gaf ik aan en in elk geval heb ik het zelfs wat meer geëxpliciteerd dat het college daar wellicht andere woorden dan wel andere acties zou doen. En sommige zaken liggen ook voorhanden. Een oproep om mensen in bescherming en veiligheid te bieden. Ja, dat geld mag u van mij wel aannemen voor alle 190 duizend inwoners, dus daar heeft het college uiteraard geen moeite mee. Daar gaan wij ook over. Daar kunnen wij over gaan, want dat zijn mensen in onze stad, binnen onze grenzen. En zo zullen wij met de motie mocht die worden aangenomen, omgaan en daar ook wat uitgebreider op terugkomen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Goed, dan kijk ik of er nog behoefte is aan een tweede termijn van uw raad. Want anders gaan we door naar de stemming. Dat is niet het geval. Goed, dan gaan we over tot de stemming.

Naam spreker 33: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Voorzitter.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Mevrouw Grutters.

Naam spreker 33: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Namens de Stadspartij verzoek aan de indieners of alle partijen of alle partijen, ja alle partijen, alle genoemde onderdelen gescheiden in stemming willen brengen. Ook de oproep. Ik moet wel bij zeggen ik weet niet wat iedereen gaat stemmen. Dus misschien is het hier en daar niet nodig, maar ik kan niet anders dan dat verzoek indienen.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Dus u vraagt eigenlijk spreekt vanaf, spreekt zich uit om per onderdeel te stemmen. Dat is wat u wat....

Naam spreker 33: Mevrouw Grutters (Raadslid Stadspartij Nijmegen)
Inclusief spreekt zich uit.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Voorzitter.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Ik ga heel eventjes kijken, want ik zag, ik zag de heer Lokker en ik zag de heer Bakker De heer Lokker.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)

Ja, ik wilde eigenlijk reageren op de vraag van mevrouw Grutters. Wat mij betreft, is dat helemaal en de andere indieners is dat prima.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Meneer Bakker.

Naam spreker 34: De heer Bakker (Raadslid VVD)
Ik leid daaruit af dat de motie niet wordt ingetrokken.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Nou, dat, dat leid ik hier ook als voorzitter aan af, dus dat heeft u goed gezien. Dat is gevraagd, maar u heeft gezien dat daar volgens mij geen gehoor aan is gegeven.

Naam spreker 2: De heer Lokker (Raadslid GroenLinks)
Voorzitter, excuus, daar had ik op willen reageren, maar inderdaad ik dien hem toch in.

Naam spreker 18: Mevrouw Brand (Plaatsvervangend voorzitter)
Ja, en mevrouw Grutters heeft gezegd mogen we dan op vijf onderdelen? Dat gaan we dan als zodanig doen gaan stemmen. Ik heb gezien dat van de Stadspartij twee raadsleden weg zijn gegaan en ook van de Lijst De Vries Kraaijeveld. Is weg. Drie raadsleden van de Stadspartij. Ja, u kunt gewoon ook blijven zitten. En dan wel voor of tegen stemmen, maar een aantal mensen kiezen ervoor om het anders te doen. Dan gaan we over tot de stemming en dan gaan we afzonderlijk stemmen. Dus dan vraag ik aan u om goed op te letten waar we over stemmen. En met uw welnemen ga ik dan even de punten gewoon nummeren, want dan weten we met zijn allen waar we het over hebben. Dat is dan wel zo makkelijk. Dan gaan we stemmen over een motie. Nijmegen trekt ook een rode lijn en dan beginnen we bij beslispunt één spreekt zich uit.
Uw stem alstublieft. Het eerste onderdeel spreekt zich uit, is met 22 stemmen voor en negen tegen aangenomen. Dan gaan we over naar de oproep van het college. Dat noem ik dan punt twee. Uw stemmen alstublieft. Punt twee is met 21 stemmen voor en tien tegen aangenomen. Dan gaan we naar punt drie. Uw stemmen alstublieft. Dat punt is met 22 stemmen voor en negen tegen aangenomen. Dan komen we op punt vier. Dat is met 22 stemmen voor en negen stemmen tegen aangenomen. En dan komen we tenslotte bij punt vijf. En ook punt vijf is met 22 stemmen voor en negen tegen aangenomen. Goed, dan geef ik verder het woord weer aan de voorzitter.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Terwijl iedereen weer terugkeert dan. Juist zo dat hij. Terwijl iedereen weer terugkeert, dank ik mevrouw Brand voor het voorzitten. Brengt dus bij het voorlaatste punt. Laatste punt is uiteraard de sluiting. Het stemstuk wat we vanavond nog hebben te gaan onder 8.1 het raadsvoorstel Buitenlands Omgevingsplan activiteit Hoge Bongerd. En nog een stemverklaring, mevrouw Van Doorn. Als het kort kan.

Naam spreker 3: Mevrouw Van Doorn (Raadslid ODV)
Zeer kort en het is een nieuw concept voor mij en voor iedereen hier denk ik. Maar ook ik kan me vergissen en ik heb me hierin ook vergist. Het kan wat mij betreft gewoon gehamerd worden.

Naam spreker 1: De heer Bruls (Voorzitter)
Oh ja, dat is te laat. We gaan nu stemmen. U kunt bij een stemverklaring niet meer naar orde. U vergist zich dus zelfs al twee keer op één avond. Mevrouw Van Doorn toch. Waar moet het heen met deze wereld? Verder geen stemverklaringen? Daar gaan we toch stemmen? Ben benieuwd. Het voorstel is unaniem aanvaard. Dat brengt ons bij de rondvraag en ik nodig u van harte uit voor een. Maar ik ben altijd eerlijk geweest. Ik vergis me vaker. Maar zolang u dat nog steeds als een soort oordeel ex cathedra aanneemt, is dat verder niet zo erg. Waarvoor dank. Ik wilde natuurlijk zeggen dat ik u zonder rondvraag gewoon uitnodigt voor de borrel in het restaurant. De vergadering is gesloten.

Vergadering afgestoten

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad in de openbare vergadering van 12 november 2025.

raadsgriffier	burgemeester
drs. S.J. Ruta	drs. H.M.F. Bruls